

logice et per attributionem ita quod de substantia dicitur per se quod substantia est quod per se habet esse de accidente vero non nisi quod attribuitur uni enti per se. scilicet sic sanitas per se nunc dicitur de sanitate quod est aialium humoribus. de cibo autem dicitur sanitas per attributionem ad illam eandem sanitatem nunc quod est aialium sicut in urina: non quod sit in ipsa aliquid sanitatis: quod est significativa sanitatis ita dicitur ipsi in accidentibus quod dicitur entia: non quod in eis ut in se sit aliquid entitatis: sed quod attribuitur sibi quod sola est ens tanquam diuerse dispositiones. Itud stare non potest. scilicet quod nullo modo habeat aliquid entitatis: quod tunc nullam haberet diffinitionem nec simpliciter nec per additamentum. Ceterum alij dicitur quod habent eandem entitatem eandem quam habet substantia eadem. et sicut substantia simpliciter habet additamentum ita et accidentia. Itud est stare non potest: quod tunc sicut accessus accidit sibi sicut et substantia accidit quod improbat: quod ut dicitur in philosophia quod nunc est unum accidit. Itud Aristoteles dicit in 7° huius loquens de accidentibus dicit quod non est danda quidditas simpliciter sed secundum quod secundum quod sunt entia. oportet enim quod latitudo secundum quod sit una quod re secundum quod oportet nec magis nec minus danda est. igitur accidentibus essentiali et nunc ut ei competat. Dicitur igitur Aristoteles quod accessus habet entitatem sed diminutam et istud diuersimode exponit a quibusdam. quod sic dicitur quod sic in quodlibet genere est repere unum primum et unum in unum ad quod re ducunt omnia illi generis quod quod est mensura eius illi generis. ubi genera. Albedo quod est minimum in genere coloris. et ideo quod ro quod est magis participat de albedine tanto plus ut minus participat de nunc coloris. ita est et in ente. et ideo necesse est ponere ens unum in quod saluet rationem ens et quod pingora sunt illi secundum plus participat ens ut intelligit post primum immediate quod sunt corporales et imales post hoc corpora celestia quod sunt per se nec sunt generabilia nec corruptibilia. sed sunt corporalia et motus saltus ad ubi post belaria corpora et sensibilia unum habita non nunc entitatis: quod sunt generabilia et corruptibilia. sic igitur sunt per se accessus habent entitatem sed diminutionem. sed habet via non est per se metem per se quod potest 4° metha^o ens non dicitur de subiecto et accessibus non penit equo sic dixerunt quod afferetes accessus nullam primum habere nunc nec penit uniuoce sic quod alij ponentes ea habere eandem nunc et additamentum quam et substantia. sed diminuta est respectu subiecti. non tamen ita diminuta quin sufficeret ad rationem entitatis: sed media via quod ponit ens de subiecto et accessibus analogice et per quadam attributionem. Nam in nunc proprie est vitas predicatiois et unitas nunc in genere quod est unum nunc repte in pluribus. sed illa nunc a complicitus sit in una specie quod est aialium. quod quod aialium dicitur perfecta quod imperfecta per quod latet equocationes et analogice in generibus. unitas autem attributionis est ad unum nunc ut frequenter diximus nisi per accessus aliquos alij inueniat. non tamen quod illa nunc participet ab his quod attribuunt ei: sanitas enim quod cibum dicitur sanus per attributionem ad unam sanitatem. scilicet ad illam quod est in aialium. nec est aliquid illius sanitatis in cibo nisi sic in effectiuo sicut in urina per attributionem ad illam eandem sanitatem quod est in aialium dicitur sanus: quod significativa sanitatis. Sicut est in accidente. habent enim accidentia entitatem secundum diminutiuam habet modo sicut et habet diffinitiones. scilicet ex additamento et habet entitatem non simpliciter denotat accessus. quod quod est per se quod non denotat simpliciter et absolute: sed cum additamento. scilicet quod quod et diminute. Si enim nullo modo aret ita quod illa entitas inueniret in accidentibus. tunc ens de substantia et accessibus diceret positum equo re. quod unum nunc est diuerse rationes sic habet. de hoie uero non dicitur eandem rationem et foias quod dicitur de hoie mortuo. dicitur enim de hoie uero per formam et nunc suam. sed de hoie mortuo non per illam rationem sed per mam quod aliquis fuit substantia illa

foia. Si per se uellet aliquid dicitur quod accessus habent entitatem diminutam sed non tanta diminutione quod in ipsis sit aliquid nunc in quod bene saluat rationem entis quod nunc non icomplete ut in se sic dicitur non euadit aliquid icomueniens quod ens sit generum uniuocum ad substantias et accessus. generum enim primum de speciebus per unam naturam repertam in ipsis speciebus: quod uis illa nunc in una sit icomplete et in alia icomplete per quod dicitur est latet equocationes in generibus et analogice. habent enim diminutio nunc in altera speru copati secum unione generis. Quod igitur non uadit via Aristoteles dicitur. dicitur ens esse ad substantias et accessus analogum necio icidit in alterum dictorum icomuenientium: et qui dicit ens ad substantiam et accessus oia equiuoce aut omnino uniuoce et c.

Explicit liber sextus metha^o.

Ens igitur quod principale est non illud quod est aliquid ens: sed ens quod est simpliciter est substantia. Et principale dicitur multis modis et c. Text. iiii. Liber septimus metha^o incipit. Questio prima.

Veritur de illo uerbo Aristoteles quod substantia est per accessus cognitionem diffinitionem et tpe. Et quod utrum substantia sit per accessus dicitur tpe. et uerum quod non. quod tunc est tps aut tps in infinitum. sicut tps post tps in infinitum. et c. Itud secundum habet tps in tpe esse aut in tpe est mensurari tpe: quod quod est in tpe mensuratur tpe. ea autem quod mensurat tps et precedit et sequitur: quod sic ea quod sunt in loco claudunt loco. ita ea quod sunt in tpe claudunt. et sic tps claudunt tpe: et ita antequam est tps et postquam est tps est tps. Ceterum habet dicitur per se aut itelligit de accessu simpliciter aut de illo accessu quod est in substantia et catur. Si itelligit de quodlibet accessu habet stare non potest: quod aliquid accessus sunt et nunc secundum uiam per se. ut motus et tps et eterno est nihil plus. Si autem itelligit de accessu quod in se existit per se. adhuc habet substantia non est per se: tpe: quod si est substantia ipse habet esse secundum esse actu est accessus. quod secundum Aristoteles. et non ingreditur diffinitionem. et ideo si habet esse substantia esse antequam est. Si autem dicitur quod substantia est per tpe accessus per accessus siue col non tamen accessus per se adhuc habet non uerum: quod quod substantia sit prior habet accessus puta quod habet sit plus habet quod sit albus: non tamen oia accessus est per tpe. quod quod cito est habet tamen cito habet aliquid accidens et cetera: quod si factus est ex non albo et non quod cetera sed ex nigro. et sic plus fuit nigro. et ita ulterius potest precedi. Ceterum solo secundum quod dicitur est quod tps potest sumi proprie et secundum quod est mensura eius motuum uel per quod duratiode. sicut substantia potest sumi secundum quod generabilia et corruptibilia est put habet esse hic et nunc et hoc modo substantia non precedit accessus quod est tps. Uel substantia potest sumi per se esse entie ita quod tunc. scilicet est uel non quod uel secundum re sit in intellectu. imo uel est in re et accidit tali uel esse in intellectu et talis substantia et si non tpe. aliquid tamen mensura esse mensurat. quod oia quod est uel est mensura uel est mensuratum et sic accipiendo tps pro quod cetera mensura hoc modo substantia precedit accessus tpe. et quod entia et nunc sic accepta non eget ad sui entiam aliquo accessu. 2° tamen et Aristoteles. aliquam sniam dat huius uerbis dicitur quod substantia precedit accessus tpe hoc esse uerum de substantiis compositis de his quod precedunt tpe accidentia quod adueniunt sibi post compositum eorum de his est quod sunt sicut cum ipsa compositum substantie adhuc est uerum. quod substantia. scilicet materia precedit accessus huius tpe in eodem composito. potest et dicitur alij quod illa entitas sit uel per se quod uel falsa per accessus. habet enim est nunc habet per se non est albus: nec per se niger: nec per se medio colore coloratur. sicut hec est substantia est per accessus tpe et in hoc quod substantia separabilis est in hoc fundat per se in declaratione illius dicti. et si bene inspicias in tribus exponibus illius dicti ap-

paret q̄ oīuz positionū radix z fundamētū est illō
idē qd̄ dicit Aristō. Q̄z substantia nulla. vñ si sen-
sibilis sit sine acc̄te. tñ qz nō eget p se acc̄te q̄tū
ad suā eētā z p se possit separi. p tāto d̄z itelligi
q̄ p̄cedat acc̄tis tpe. vñ substantia rōne sue essentie
p̄cedit acc̄tis tempore z esse actuale z c̄.

**¶ At hō neq̄ hoc ē ex eorū nūero q̄ p se
eē d̄nr: aut nō s̄m se z c̄. Tex. xij.**

Questio. II.

¶ Veritur p̄ter utrū acc̄tia hēant
diffōnez p additamenta.

**¶ Ad istā q̄nē aliq̄ sic r̄nderūt. q̄ sic i s̄b/
stātis rep̄it aliq̄ qd̄ ē cōe: vñ sumit rō ḡn̄is. z ali
qd̄ sp̄ale vñ sumit rō d̄ie. ita z i acc̄tib⁹ aliq̄ est
cōe z sp̄ale. vñ p̄t sumi rō ḡn̄is z d̄ie z t̄nc p̄t ḡe
do gen⁹ ad d̄iaz hēm⁹ d̄iaz aliq̄ q̄ n̄ erit p addita
mēta. cū sit absq̄ p̄one s̄bi q̄tū ad aliq̄d. p ista po
sitiōe v̄i eē Ari. i h̄ 7° metha^{ca} q̄ vult q̄ i diffōne ac
cidētū cōiuz nō apponat s̄bm. Nā cū acc̄tia nō
sint entia entis nisi p cōparationē ad s̄bm. Lū igit̄
qd̄ qd̄ rei sit n̄ri itell's obm in oi q̄dditate acc̄tis
explicite ul' iplicite ponit s̄bm. ¶ Ad cui⁹ euidētā
aduertēdū q̄ si h̄ d̄cm̄ dubitū hēt z maxie v̄i esse
dubitū i acc̄tib⁹ cōib⁹ q̄ dicit p̄s̄ diffiniri absq̄ po
sitiōe s̄bi q̄ s̄as̄ apparet ex diffōnib⁹ d̄as̄ de ip̄is.
vicim⁹ eni q̄ albedo ē color disgregati⁹ visus in q̄
diffōne nullū s̄bm ponit. ¶ Et iō ē notādū q̄ etiā
i ista diffōne appōit s̄bm iplicite. nā z si hui⁹ acc̄-
tia cōia nō determinēt s̄bi s̄bm rōne sui determināt
s̄bi s̄bm rōne sui ḡn̄is. sicut albedo determināt s̄bi
s̄bm rōne coloris pp̄ qd̄ eo ip̄so q̄ color ponit i dif
finitōe albedis pōit ibi s̄bm ul' coloris. s̄. corp⁹ ter
minatū. Nā cū sp̄ p̄ noie possum⁹ acc̄pe diffōnem
rōnis maxie ubi rō idē ē nomini z diffōni. sic d̄i q̄
albedo ē color disgregati⁹ visus. ita possum⁹ dicē
q̄ albedo ē extremitas p̄picui i corpe l̄miato dis
gregatiua visus. p̄z igit̄ q̄ semp̄ in diffōne acc̄tis
pōit s̄bm iplicite ul' explicite. ¶ Et rō at̄ q̄re acc̄tis
hēt diffōne p additamēta ex trib⁹ colligit̄. nā diffō
p se ad tria v̄i hēre cōparationē. s̄. ad diffinituz: ad
n̄ri itell'm: z ad ptes diffōnis. ad diffinitū p se cō
parat. qz opz diffōne eē p̄portioabilis diffinito. qz
p̄z p̄bz opz eē p̄portione totū p̄mōis ad totā rē. i. to
tū diffōnis ad totū diffinituz. ¶ Itē diffō v̄i hēre
cōparationē ad n̄ri itellctū. Nā q̄ qd̄ ē v̄i eē ob
fectū itell's. q̄ qd̄ ē at̄ p diffōne exp̄m̄ pp̄ qd̄ dif
finire itell's simplicis ē acc̄tia. ¶ Itē diffō v̄i ha
bē p se cōparationē ad suas ptes. scribit̄ eni i h̄ 7°
q̄ diffō ē f̄mo. ois aut̄ f̄mo hēt ptes. v̄i q̄ p se dif
finitōi cōpetē q̄ sit p̄tū cōtēptiua. ¶ Ex his igit̄
trib⁹ ad q̄ diffō p se cōparari v̄i arguē possum⁹ dif
finitionē acc̄tis ex additamēto eē. p̄ eni appet cō
parādo diffōne ad ip̄z acc̄tis cui⁹ ē. nā cū ip̄z acci
dēs nō hēat entitatē. s̄z sic oia sana attribuunt̄ vni
sano. sic oia acc̄tia attribuunt̄ vni entī. z sic nō p̄nt
itelligi alia sana in q̄tū sana nisi p attributionē ad
illō sanū resp̄ctū cui⁹ d̄nr oia alia sana ita nō p̄nt in
telligi acc̄tia eē entia nisi p attributionē ad illud
ens resp̄ctū cui⁹ d̄nr entia. cui appet q̄ sp̄ i diffōne
acc̄tis opz exp̄oi illō s̄bm p qd̄ acc̄tis hēt eē ut sit
ens cū nō diffiniat nisi p̄z q̄ ē ens. Itā at̄ vitas q̄
diffō acc̄tis ē p additamēta. non solū appet cōpa
rādo diffōne ad acc̄tis cui⁹ ē s̄z h̄ appet cōparādo
eē ad itellctū a quo format̄. nā sp̄ itellct⁹ itelligē**

do aliq̄d format̄ illō formatū p itellctū ul' erit enū
ciatio cū itelligit cōposita ul' ē diffō cū itelligit sim
plicia. ista aut̄ diffō q̄ format̄ ab itellctū cū itelle
ctū terminet. iō d̄i t̄min⁹ cognitiōis. d̄i ut hētur 5°
hui⁹. cū q̄ aliq̄d qd̄ nō t̄minet q̄s̄ diu ē ip̄m depen
dēs. z cū ip̄m acc̄tis sit semp̄ depēdēs ad subiectū
nunq̄z acc̄tis itellctū t̄minabit nec erit t̄min⁹ z p
p̄s̄ diffō nisi ibi apponat s̄bm p cui⁹ appōnē illa
d̄pēdētia t̄m̄et. ¶ P̄. cū n̄ra cognitio icipiat a re
h̄ opz q̄ sic res se hēt ad eē ita se hēt ad coḡsci. ca
vō q̄ neq̄ p̄z eē actuale nec p̄z eē eētīe hēt eē sepa
tū nullo ea itell's itelliget: s̄z qz acc̄tia nō h̄nt esse
sepatū nec sepant z si ens nec s̄m eē actuale nec p̄z
eē eētīe: qz posteriora sūt z ad aliā d̄pēdētā hēat
itell's itelligēdo itelligit acc̄tia p subz: z qz q̄ in
itellctū ifozat i itelligēdo illō ē diffō iuxta illō qd̄
hētur i sine. 4. p̄z q̄ cōparādo diffōne ad itelle
ctū diffō acc̄tis ē p additamēta. ¶ Patet z 3°. s̄.
cōparādo diffōne ad suas ptes. Nā diffō q̄ nō ē
p additamēta tanq̄ ex p̄tib⁹ p̄stat ex ḡne z d̄ia ita
q̄ illō qd̄ se h̄z ut pol' se h̄z ut gen⁹ z illō qd̄ ē ibi
ut actuale ē ibi ut d̄ia. Lū igit̄ diffinim⁹ simū z di
cim⁹ q̄ sim⁹ ē nasus cau⁹. s̄. ista diffō eēt nō p addi
tamēta cū nasus sit ibi pol'. cavitās vō actuale. qz
nasus ē mā i q̄ fūdāt cavitās: z sp̄ mā z s̄bm se h̄nt
ut pol' resp̄ctū actualitāz z foze seq̄ref q̄ se hēret ut
gen⁹ z cauus ut d̄ia. z si hoc eēt accidēt incōueni
ens: z si p̄cederem⁹ q̄ cauus esset d̄ia simi seq̄ref
cau⁹ siḡret eēt idē q̄ simus. Itē si p̄cederem⁹ q̄ na
sus cau⁹ eēt gen⁹ z d̄ia p̄cauū ad simū. dicēdo na
sū simū bis diceret̄ nasus. q̄ si t̄n̄ p̄cederem⁹ simū
uterq̄ p̄licim⁹. s̄. q̄ nasus eēt gen⁹ z d̄ia cauū di
cēdo nasus sim⁹. ificies diceret̄ nasus. z qz ista tria
icōueniētia s̄. nā icōueniēs ē cauū eē idē qd̄ simū
cū simū nō possit itelligi sine naso. cauū aut̄ possit
z cū cauū possit eē aliq̄ subo i q̄ nō possit eē sim⁹.
Itē cū recte possit addi p̄p̄ietas subo. pp̄ h̄ licite
p̄t d̄i nasus simū. icōueniēs ē q̄ i tali d̄co cōmittat̄
nugatio. s̄. q̄ bis dicat̄ visus. ul' q̄ maḡ ē icōueniēs
q̄. s̄. ifinities dicat̄ nasus. q̄ at̄ h̄ seq̄ sic p̄z. Nā si
cauū eēt d̄ia ad simū cauū cōuerteret̄ cū simo. z
eēt idē cū simo. Nā cū sp̄ diffō p̄stat ex vna d̄ia so
lū. illa d̄ia de necessitate p̄uertit̄ cū diffinito z rō
ē: qz si aliq̄ rō p̄stās solū ex duab⁹ p̄tib⁹ p̄uertit̄ cū
aliq̄ noie si vna illaz p̄tū se h̄z ut p̄hēs solū z alia
ut d̄ca solū illa q̄ se h̄z ut p̄hēs de necitate p̄uertit̄
cū illo noie. ut si aial rōnale p̄uertat̄ cū hoie z rō
nale solū p̄hit aial ita q̄ nō p̄hit: qz nullū vidētū
ul' diuidēs excedit aliq̄ diuisaz. Usū cū aial diui
datur p rōnale z irrōnale. ipol' q̄ rōnale excedat
aial: qz igit̄ rōnale solū p̄hit aial z nō p̄hit de ne
cessitate p̄uertit̄ cū hoie. Si eni nō p̄uertit̄ aut est
qz excedit aut qz excedit. s̄z excedit. q̄ ē aliq̄ rōna
le qd̄ nō ē hō. Et tē q̄ro de illo qd̄ ē hō utriū. s̄.
sit aial aut nō. Si diceret̄ q̄ sit aial hētur p̄riū di
cti. s̄. q̄ ē aliq̄ rōnale qd̄ nō ē hō qd̄ fuit̄ p̄posta
sim cū dicebat̄ q̄ aial rōnale p̄uertit̄ cū hoie. si at̄
illō rōnale qd̄ sic hō si sit aial adhuc hēt̄ p̄riū p̄o
statis sup̄p̄debat̄ eni q̄ rōnale ita p̄hēt aial q̄ aial
nō p̄hēt rōnale. qd̄ si t̄n̄ aliq̄ rōnale nō eēt a. al se
q̄ref q̄ aial p̄hēt rōnale et̄ si hō excedit rōnale ad
h̄ hēret̄ p̄riū p̄postatis. qz. s̄. rep̄iret̄ aial h̄z q̄ nō
eēt rōnal z si nō eēt rōnal nō eēt rōnale aial z ita
hēret̄ p̄riū dicti. Sup̄p̄debat̄ eni q̄ rōnale aial cō
uerteret̄ cū hoie. p̄z igit̄ q̄ quēscit̄ q̄ aliq̄ diffōne

pōif gen^o r vna dīa q̄ illa dīa de necitate puer-
 tif cū diffinito. si igit̄ eēt bōa diffō ipfī^o simi natus
 cau^o r nō eēt p additamēta eēt ibi solū vna dīa. s. f.
 cauū. r ibi puerteref cū simo qd̄ declare uolum^o.
 Postq̄; enī declauim^o p̄mū declarem^o secūdū. s. q̄
 si natus eēt ibi ut gen^o: dicēdo natus sim^o bis dice-
 ref natus. Nā sp̄ loco noīs cuiuslibet p̄t accipi dif-
 finitio ut p̄ p̄m. si ḡ loco simi accipiat diffō si-
 mi. s. natus cau^o. r ita dicēdo natus sim^o ē dicē na-
 sus natus cau^o. r ita bis dī natus. Si p̄cedim^o q̄
 natus sit gen^o ad simū. q̄ si tñ p̄cedim^o utraq; s̄l. s. f.
 q̄ natus gen^o r q̄ cau^o sit dīa. tē dicēdo natus sim^o
 ifinities dī natus. Nā loco simi accipia diffōnem
 ei^o. s. natus cau^o: r tūc bis dī natus r erit dcm̄ natus
 natus cau^o. r q̄ cau^o cū sit dīa ut dcm̄ ē puer-
 tif cū simo r eīdē cū sim^o tūc loco cū accipia simū
 r loco simi accipia diffōnē simi. s. natus cau^o. r tūc
 cur diceret̄ ibi natus r q̄ sp̄ p̄ cano accipia simū r
 p̄ simo diffōnē simi: ifinities ibi diceret̄ natus. r
 ita p̄ q̄ si natus simus nō eēt diffō p̄ additamēta
 q̄ seq̄rent̄ tria icōueniētia q̄ narrat p̄hs i lra. s. i b
 7°. s. q̄ cauus sit idē qd̄ simū qd̄ seq̄ref ex eo q̄ ca-
 uuz pōif dīa simi q̄ dicēdo natus sim^o bis dicere-
 tur natus qd̄ seq̄ref ex eo q̄ natus pōif gen^o simi: r
 q̄ ifinities dicat̄ natus q̄ seq̄ref ex utroq; s. ex eo qd̄
 natus ē ibi ut gen^o r cau^o ut dīa. s. si sic dicim^o sic
 credo bñ eē dcm̄: ut nūc dcm̄ ē: ex ista ultia decla-
 tiōe tria dubia cōsurgūt. p̄m^o ē q̄ nō vī q̄ oporteat
 q̄ natus pōif gen^o simi ad b̄ q̄ sit nugatio dicēdo
 natus sim^o. Nā sp̄ p̄ simo possū accipe diffōnē si-
 mi. s. natus cau^o. r ita natus cau^o absq; aliq̄ y posta
 si iplicabit̄ nugatio. r idē erit qd̄ natus cau^o. C²^m
 dubiū ē q̄ dicebat̄ q̄ si cauū eēt dīa simi q̄ si cō-
 uerteref cū simo r idē eēt qd̄ simū r q̄ sp̄ p̄o cauū
 possem^o accipe simū qd̄ nō vī uey. nā si rōnale eēt
 ultia dīa hoīs ē bōa diffō hoīs aīal rōnale bñ seq̄
 ref q̄ rōnale puerteref cū hoīe: s̄ nō seq̄ref q̄ rō-
 nale eēt idē qd̄ hō r q̄ vnū possem^o accipe loco al-
 teri^o: q̄ tē seq̄ref q̄ sic hō ē aīal. ita rōnale eēt aīal
 rōnale r tūc gen^o p̄dicaret̄ de dīa qd̄ est p̄ Aristo.
 3° metha^o r in 7° thopicoy. ubi dī q̄ si gen^o p̄dica-
 ref de dīa. tūc vnū aīal eēt mlt̄a aīalia. C³^m dubi-
 um ēt ex isto dubio trahit̄ certū. Nam dicēdo hō
 aīal ifinities dicet̄ aīal. sic dicēdo natus cau^o ifiniti-
 es dī natus qd̄ nō ē uey: q̄ nō sp̄ p̄ rōnali possū su-
 mere hoīes q̄nto p̄ hoīe possū ponē diffōnē hoīs.
 C⁴^m Circa p̄m^o notādū q̄ aliqd̄ dat itelligere aliō dī
 ul^o ex eo qd̄ ē de p̄ intellectu: ul^o ex eo qd̄ ē de sc̄do.
 de p̄ intellectu rei dñr esse ea q̄ sūt de eēntia rei. sic
 gen^o qd̄ ē de p̄ intellectu rei dñr eē ea q̄ sūt de eēntia
 rei sic gen^o qd̄ ē de p̄ intellectu sp̄ei. de sc̄do intellectu
 rei dñr eē ea q̄ nō sūt de eēntia rei. tñ p̄ depēden-
 tiā quā ad ea res dñr itelligi p̄ rē. dīa at̄ iter ista r
 illa ē b̄: q̄ ea q̄ sūt de p̄ intellectu q̄ntūq; apponq̄-
 tur sp̄ itelligunt̄. Nā q̄ntūq; apponat̄ aīal dicen-
 do aīal hō semp̄ ibi itelligit̄ aīal. r rō ē q̄ cū sit de
 eēntia hoīs b̄ q̄ dico aīal p̄ appositionē aīal ad
 hoīes nō tollat̄ eē hoīs ab hoīe p̄ talē appositio-
 nē nō remouet̄ ea q̄ aīal itelligit̄ in hoīe. r iō cum
 apponit̄ aīal hōi ad huc aīal itelligit̄ in hoīe. Ea at̄
 q̄ sūt de 2° intellectu sine apponant̄ itelligunt̄: sed si
 apponant̄ nō ulteri^o itelligunt̄. vñ dicēdo dupluz
 p̄ se dat itelligē dimidiū. s̄ dicēdo duplū dimidiū
 ulteri^o dat itelligē dimidiū. ita dicēdo simū dat in-
 telligē natus: s̄ dicēdo natus simū nō ulteri^o dat itel-

ligē natus. r rō hui^o ē q̄ vnū relatiuoy nō ē de eēn-
 tia alteri^o: s̄ solū p̄ se hēt depēdētiā ad illō r ex tali
 depēdētia dat itelligē ip̄s: r q̄ ut dcm̄ ē s̄m nō est
 de eēntia passiōis s̄ solū passio p̄ se hēt depēdētiā
 ad s̄m. r iō q̄ pōif sine s̄bo r vnū relatiuoy sine
 alio p̄ depēdētiā q̄ ē ibi: q̄ talis depēdētia nō est
 terminata passio dat itelligē s̄m r vnū relōy aliō
 sed aliqñ relatiuū addit̄ relatiuo r passiōi addit̄
 s̄m: q̄ depēdētia quā hēt vnū relatiuoy ad aliud
 relatiuū terminata ē r amota est p̄ appōnē alteri^o:
 q̄ depēdētia erat i cā q̄re daret̄ itelligē aliō relati-
 uum r amota cā. s. depēdētia amouet̄ effect^o. s. itel-
 lect^o alteri^o relatiui. r iō dicit̄ Ari. i li^o ethi^o q̄ nō de
 bem^o cōcedē q̄ idē significet̄ nomē r oīo. ut q̄ idē
 significet̄ duplū p̄ se s̄ptū r duplū dimidiū addit̄
 tū: q̄ duplū p̄ se s̄ptū dat itelligē dimidiū: sed ad
 dito dimidiū nō ampli^o dat itelligē dimidiuz: r sic
 ē ex pte relatiuoy ita ē ex pte passiōis: q̄ passio p̄
 se s̄pta p̄ depēdētiā quā hēt ad s̄m dat itelligē
 s̄m. sed passio ass̄pta cū s̄bo: q̄ illa depēdētia est
 amota nō ulteri^o dat itelligē s̄m. r iō nō debem^o
 p̄cedē q̄ idē significet̄ simū p̄ se s̄ptū r simū cum
 s̄bo. s. cū natus: q̄ simū p̄ se s̄ptū dat itelligē natus
 sed simū cū natus nō ulteri^o dat itelligē natus. r iō
 dicēdo natus sim^o inq̄tū ponit̄ q̄ sim^o sit qd̄ā rela-
 tio r p̄petas nati nullū icōueniens sequit̄ nec aliq̄
 nugatio eēt ibi cognoscit̄. s̄ si natus poneret̄ gen^o si-
 mi tūc natus eēt de p̄ intellectu simi. r iō q̄ntūq;
 poneret̄ sp̄ itelligeret̄. r iō dicēdo natus simū nō ē
 nugatio simplr̄ loquēdo nisi hac sup̄pōne facta q̄
 natus sit gen^o ad simū q̄ p̄ tanq; dubitabile pone-
 bat̄. C⁵^m Ad 2^m dubiū declandū ē notādū q̄ gen^o r
 dīa in diffōne accitū nō sumunt̄ sic in diffōne s̄b
 frātiaz. Nā in diffōne s̄baz qd̄ ē ibi potēntiale se h̄z
 gen^o ut r q̄ ē actuale se h̄z ut dīa ut aīal se hēt ut
 gen^o r rōnale ut dīa. r iō diffinitū r qd̄ ē ibi potē-
 ntiale cadūt directe i eadēz lines p̄dicamentali ut hō
 r aīal. tñ diffinitū cū eo qd̄ ē ibi actuale nō cadit i
 eadē linea ut hō r rōnale. Nā hō cadit in recta li-
 nea. rōnale vō a latere: s̄ in diffōne accitū est mo-
 dus p̄ri^o: q̄ illō qd̄ ē actuale ē ibi ut gen^o: r qd̄ est
 ibi potēntiale ē ibi ut dīa. vñ cau^o ē ibi ut gen^o p̄pe
 loquēdo. Nā sic aīal i se acceptū stat ḡnāliter. r cū
 addit̄ sibi rōnale specificat̄ r stat p̄ hoīe sic cauū in
 se acceptū stat ḡnāl̄ p̄ oī cauoz cū addit̄ sibi na-
 sus specificat̄ r stat p̄ simo. r iō sic i diffōne s̄barū
 diffinitū r illō qd̄ erat ibi potēntiale sicut gen^o cade-
 bat in eadē linea ut hō r aīal ita r in diffōne accitū
 um diffinitū r qd̄ ē ibi actuale ut gen^o cadūt i eadē
 linea ut sim^o r cau^o. r iō sic in diffōne s̄baz nō ua-
 lebat rōnale puerteref cū hoīe qd̄ erat idē qd̄ hō
 r q̄ vnū poterat accipe p̄ alio r loco alteri^o q̄ rō-
 nale r hō nō cadūt in eadē linea. s̄ si aīal cōuerte-
 ref cū hoīe eēt idē qd̄ hō r vnū posset accipi loco
 alteri^o: q̄ tūc nō differret̄ nisi sicut uestis r idumē
 tū. cū igit̄ cauū r simū cadāt in eadē linea si simū
 cōuerteref cū cauū eēt idē. r vnuz posset accipi p̄
 alio p̄ qd̄ p̄z q̄ illa argu^o bona erat in tali mā. s. i
 diffōne accitū. non tñ ualet in diffōne s̄baz p̄
 qd̄ r sc̄dm dubiū remouet̄. C⁶^m Ad 3^m dubitat̄ q̄
 dicēdo aīal hō q̄ aīal ifinities dicet̄. duplū rñ de
 ri p̄t. p̄ q̄ si b̄ p̄tra cōcederet̄ nihil haberet̄ cōtra
 nos. s̄m q̄ spectat ad p̄hs negociū. Nam vno in-
 cōueniēti dato multa sequunt̄ r q̄ incōueniēs est
 sp̄cm addere generis si ex incōuenienti sequat̄ in-

cōuenient. nihil inconueniens. Sed qz ppria pas-
sio proprie addit subiecto proprio ex tali additōe
nō sequit̄ inconueniens nisi ad aliud qd̄ esset incō-
ueniens esset suppositū z illō inconueniens erat pro-
pter quod sequebat̄ incōueniens. dicebat̄ enim na-
sus simus. z addebat̄ pprietas subiecto ex eo qd̄
supponebat̄ accessia habere diffinitionē simplr. tū
qz dicēdo aial. tū qz dicēdo aial homo nō dicitur
ibi infinities aial z c. aial homo: hō nō dicit̄ infini-
ties. z ideo possumus respondere per iteremptio-
nē. s. qz dicēdo nasus sim⁹ infinities dicit̄ nasus.
tū dicēdo hō aial nō infinities dicit̄ aial. z est rō.
qz si pro simo acciperē diffōnē simi. s. nasus cauus
dicēdo nasus sim⁹. tūc bis haberē nasū. z qz semp
pro cauo possū accipere simū z pro simo diffōnē si-
mi in infinitū poneret̄ ibi nasus. sed dicēdo hō ani-
mal pro hoi⁹ acciperē aial rōnale. z ita bis habe-
rē animal. s. qz pro rōnali nō posses accipere hoiem
sic pro cauo poterā accipere simū iā nō eēt pcessus i
infinitū in appositōe aialis sicut in appositōe si-
mi nō erat hic pcessus in infinitū. Patefactis du-
buis concludam⁹ triplr esse declaratū accessia non
habere diffinitionē simplicē. p cōparando diffōnē
ad diffinitū cuius est diffinitio. secūdo cōparando
eam ad intellectus a quo format̄. tertio cōparādo
ipsam ad partes in quas diuidit̄. s. ad genus z dif-
ferentiā per que dclaratū qd̄ proposuim⁹: z qōnis
huius ueritas elucescit z c.

**Utrum autem idem est aut alterū qz qd̄
erat esse z vnūquodqz perscrutandū ē:
est enim aliquod z c. Tex. xx.**

Questio. III.

Consequenter qz utruz res
sit idē cum sua
gdditate ita qz ipsa sit gdditas. z vī qz sic.
qz in substantijs idē pdicat̄ de seipō z hoc p̄cipue i
indiuuiduis sbe qre si pro noie ponat̄ diffinitio q̄ di-
cit gdditatē vī qz in talib⁹ idē est dicē qz diffinitus
est sua quidditas. C̄tē pdicatū stat p natura. s.
gdditas dicit̄ nam qre pōt pdicari de eo cui⁹ ē q̄.
re erit idē cū eo de quo pdicat̄. C̄p. diffinitū dicit̄
totū sūtr diffō sine gdditas dicit̄ formaz q̄ est totū⁹
z totus. totum autē de toto pdicari. ergo z c. C̄lō
tra si hōis gdditatē est sua quidditas. tunc gdditas
hēt gdditatē z sic in infinitus. z iō hōis gdditates
nō ipsa sua gdditas. dicēduz qz difficultas in hac
questione est ex eo qd̄ nō vī quō sit idē gdditas cū
eo cui⁹ est gdditas. Anī. enim dicit̄ 7° metha^{cc} sue
qz in his que sunt per se. s. in substantijs est idē gddi-
tatis cū eo cui⁹ ē gdditas. In alijs autē non pp qd̄
difficilis ē z de p se z de eē idē aliqd cū alio. Nā
esse idē aliqd cū alio ut hoc eē idēz huic est duplr.
Aut qz nihil sit in hoc qz nō ptineat ad nam. s. cum
quo est idē z h̄ est dicē qz nō habeat aliqd extra-
neum qd̄ nō sit de nā illi⁹. alio⁹ intelligit̄ h̄ eē idem
huic. s. qz hoc sit h̄ directe. Similiter esse per se in-
telligit̄ aut qz aliqd nō hēt eē i alio ut in sbo sic ac-
cidēs i sbo hēt eē. aut p se enī ē qz nō hēt aliqd ac-
cidēs nec iplicat aliqd accessiō i his qd̄ nō sūt i sbo ut
accessia. gdditas ē idē cū eo cui⁹ ē. i. nō cōprehēdit
aliqd quod nō sit de nā ei⁹ cui⁹ est gdditas. sed per
hunc modū illō cui⁹ ē gdditas nō oīno ē idē gddi-
tati. qz lz nō in se. tū rō suppositi singularis. s. impli-
cat aliqd qd̄ nō ē de nā gdditaz. s. māz hāc signā q̄

ē p accessiō idē gdditati. C̄p̄pter qd̄ aduertendū
qz iplicare aliqd accessiō h̄ ē triplr. qdā enī sūt que
nec p se hēt accessiō nec p aliō iplicat̄ ut est cā p̄ma.
Aliq̄ vō sunt q̄ p oēm moduz iplicat̄ aliqd accidēs
ut sunt sbe sensibiles. quedā autē sunt q̄ medio mō
s. q̄ ptim iplicat̄ z ptim nō ut itelle. Que p̄mo mo-
do nihil implicat̄ nec p se nec p accessiō de hui⁹ per
oēm modū pōt pdicari sua gdditas z oīno idē sūt
sua gdditas z suuz eē. que vō p eē in modū iplicat̄
aliqd accessiō ut sbe sensibiles ista nō sūt penit⁹ idēz
cū sua gdditate abstractiue loquēdo qz iplicat̄ māz
que nō solū ē aliqd gdditaz s. i rōne suppositi ma-
teriā hēt singularē que ē extra nāz gdditaz. Que
autē medio mō se hēt ut itelle. q̄ lz nō iplicat̄ hāc
mām iplicat̄ tū eē actuale. z iō medio mō idēz sūt
cuz sua gdditate z nō oīno idē. lz plusqz sbe sensibi-
les: pp qd̄ dicūt qdā qz itelle nō sunt sua gdditas.
lz tū Auer. exp̄sse uelit qz sic. z ēt Aui. h̄ qdam mō
innuit. sed uerba sua possunt exponi ut habet vide-
ri supra 8° metha^{cc}. qre autē in substantijs sensibilli-
bus nō possit pdicari sua forma in abstractione ut
dicat̄ homo est humanitas. ut tū causa hui⁹ appa-
reat aduertēdū qz totuz z pars oppositos modos
hēt in pcludēdo z excludēdo q̄to enim totuz plu-
ra includit̄ z pauciora excludit̄: tāto uerū hēt rōnē
totius. ecōuerso de p̄ter qz q̄to ps pauciora inclu-
dit̄ z plura excludit̄ tāto uerū hēt rōnē partis. Ex
quo patet qz p̄tra rationē partis est de aliquo p̄ri.
Nā pdicatio substantialis est rōne inclusionis z cō-
tinentie z totalitatis. z iō q̄si gen⁹ ut aial p̄tur de
hoie. tunc nō hēt rationē ptis s̄m rē sed s̄m rōnez.
z ideo dicit̄ 4° topicoz qz si gen⁹ esset pars sp̄i nō
pdicaret̄ de specie. Nunc autē qdā sunt que nō so-
lum nō excludunt sed includit̄ et per accessiō ut sbe
sensibiles singulares. qdā autē sunt que nec inclu-
dunt nec excludunt per accessiō aliqd. implicat̄ tū
rōne suppositi per accessiō in quo supposito habent
esse qz per se iplicat̄ accidēs nec habēt repugnātiā
ad illud lz nō includat̄ nec excludat̄ de se. ut natu-
ra sumpta in cōcreto ut hō z aial que in pdicamē-
to stant pro nā. que quidē in se homo z aial nō so-
lum significat̄ formā. sed et aggregatus. z qz in cō-
cretionē min⁹ excludit̄ eo qz nō repugnāt alicui p
accidēs magis habēt rationē totius. Quedā autē
sunt que non includit̄ sed excludunt per accidēs.
non tamē repugnāt accidētī eo qz possunt eē in ali-
quo qd̄ icludit̄ per accidēs ut humanitas eē per ac-
cidēs excludit̄ vr in abstractione significat̄ p̄pter
qd̄ habet magis rationē partē. z ideo nō p̄tur nisi
in p̄cretiōe. s. aial uel hō qd̄ gdes non tot excludit̄.
plura tū includit̄. z iō magis rōnē toti⁹. z qz in p̄
esse nō pōt esse in supposito eius aliq̄ nā que repu-
gnat sue gdditati. iō ipsum in abstractione z in con-
cretionē est omnino sua gdditas z entitas z c.

**In dictis vō s̄m se semper necesse ē idē
esse z c. Tex. xx.**

Questio. III.

Ueritur p̄ter utruz gdditatis sit
gdditas ut dicit̄ Auer. su-
per 6° metha^{cc}. z videtur qz nō: qz qz quid
est terminus cognitionis ut dicit̄ 5° metha^{cc}: qz
nō resoluētur ulterio⁹ ab intellectu. z iō cū nō resol-
uat̄ in aliquā. stabit̄ igit̄ in p̄ma gdditate ita qz ei⁹
nō erit alia gdditas. Itē qd̄ qdē ē de intellectu sim-

plificō. simplicia aut̄ non resoluūt̄ in aliud. ḡ z c̄.
 C̄p̄. ois actio itell's est fill's aut̄ diffō. q̄ actio est
 rō qdā. diffō aut̄ est p̄n^m filli: q̄re diffinitio est p̄^a
 actio itell's que ulterio^r in ulterio^r ē non resoluēt̄.
 C̄L̄ōtra sup̄ p̄mū p̄hīscōz dicit̄ p̄^{or} q̄ qd̄ est in
 mām p̄mā z formā ultimā ē mā z foīa cōpositū: q̄
 re forma intermedia poterit resoluī in ulterio^rē for
 mā: q̄re z in gdditate. C̄L̄irca hanc qōnē diversī
 mode sentit̄ a pipateticis. Empedocles enī uolēs
 ostēdere q̄ n̄r̄ itell's possit̄ itelligē sbas sepatas dī
 cit̄ q̄ possūm⁹ abstrahere gdditate a gdditate z ab
 illa aliā donec tadē deueniam⁹ ad gdditatē oīno
 simplicē z h̄ erit itelligētia sepata. Zuer. at̄ sup̄ 3°
 de aīa illō argumētū p̄t̄ p̄cedit̄ z p̄t̄ negat̄. d̄cens
 q̄ uey est q̄ p̄uenit̄ abstrahere gdditate a gddita
 te d̄ocē p̄ueniam⁹ ad gdditatē simplicē: s̄ erit enī
 dē gñis cū p̄^a gdditate a qua fit abstractio. erit enī
 sbe sensibilibus nō p̄p̄ b̄ itelligim⁹ sbas sepatas:
 qz alia ē gdditas sbe sepate z alia sbe sensibilibus. v̄z
 guelle p̄^{or}: q̄ gdditas possit̄ hēre aliā gdditatē ul
 terio^rē. Arist. in pipate. dux v̄z in 17° negare q̄ qd̄
 ditas sit gdditatio: ut igit̄ pateat̄ ista diuersitas. dī
 cētū q̄ eēntia gdditas z nā idē sūt. dīta forte fm
 rōnē. s. ut dicat̄ eēntia inquantū dat̄ eē: gdditas. p̄
 ut est obiectū: itell's n̄r̄ v̄o inquantū in se cōsiderat̄
 uel put̄ est p̄n^m mot⁹ ul' salti alicui⁹ opatiōis: z qz
 eēntia est idē qd̄ gdditas: ideo hic eēntia p̄t̄ dupli
 citer p̄siderari uel inquantū res qdā: uel inquantū
 gdditas. s. inquantū intellectus negociat̄ circa ip̄as
 p̄mō gdditas nō hēt gdditatē. secūdo mō pōt̄ ul
 terio^rē hēre aliq̄ mō. p̄mū p̄z ex hoc: qz gdditas dī
 cit̄ formā sbalē que si hēret aliā gdditatē hiet aliā
 formā sbalē in ip̄a re. s. in ip̄o cōposito. eēnt igit̄
 due foīe sbales in ip̄o cōposito qd̄ ē ipole: qz sicut
 vni⁹ rei vnicū eē ita z forma s̄z rē ē vna. C̄ Itē for
 ma sbalis hēt sbm in pō: sed accēs hēt s̄z in actu:
 q̄re si i cōposito aliq̄ aliā forma sbalis aduēret su
 pra aliā formā sbalē illa ultima eēt accēs qz hēret
 sbm in actu iā p̄stitūtū p̄ formā p̄cedē: ē sbales. qd̄
 nō pōt̄ eē. eēntia igit̄ fm rē. s. inquantū est res qdā
 nō hēt gdditatē aliā z hac via p̄cedūt oīa argumē
 ta Arist. 7° metha^c. qd̄ p̄z ex rōnib⁹ frigidis: q̄rū
 p̄^a fuit si gdditas hēret aliā gdditatē z h̄is gddita
 tē hēret aliā gdditatē: tūc gdditas h̄is aliā gddi
 tatē: z gdditas h̄is gdditatē eēnt diuerse gddita
 tes: s̄ quoz gdditates sūt diuerse ip̄a sunt diuerse
 q̄re gdditas h̄is gdditatē eēt diuerse ab eo cui⁹ ē
 q̄ h̄z p̄ icōueniētī. p̄stat aut̄ q̄ nō ē icōueniēs q̄ il
 lud cui⁹ ē gdditas s̄z rōnē differūt a sua gdditate.
 differre v̄o fm rē b̄n̄ eēt icōueniens. ita. s. q̄ aliqd̄
 eēt i gdditate qd̄ nō eēt de nā cī⁹ cui⁹ est gdditas.
 C̄ Itē alia rō Ari. ē in 7° q̄ gdditaz iducūt̄ alias
 ut gdditates accētū ad gdditates sbaz qz recipi
 unt sbm in sui diffōne. C̄ In qbusdā aut̄ gdditati
 bus statī p̄uenit̄ stare ita q̄ nō reducunt̄ ad alias:
 ut ēi sbis z hui⁹ rō ē: qz nō est real' i sbo cōposito
 nisi vna forma fm rē: iō fm rē nō reducūt̄ ad alias
 gdditates: sed s̄z rōnē sūt ibi pl'es forme. Silr̄ acci
 dēs hēt gdditatē depēdētē s̄z rē a sba: z iō s̄z rē re
 ducūt̄ ad eā. C̄ Itē 3° rō p̄bi ē: q̄ si gdditas hēret
 gdditatē pari rōnē: z illa hēret aliā gdditatē: z sic
 itref in ism^m: p̄z aut̄ q̄ hēc rō nō ualet nisi itelligeret
 si gdditas hēret gdditatē in eo q̄ gdditas z p̄ se si
 cut̄ ē arguit̄ phīs 3° metha^c. q̄ si p̄n^m hēret p̄n^m
 itref in ism^m. Itelligit̄ enī i eo q̄ p̄n^m: v̄n̄ l̄z pl'es

forme s̄z rōnē sint in cōposito si tū sumat̄ forma s̄z
 rē: qz tūc nō sumit̄ forma nisi fm q̄ foīa: forme at̄
 nō pōt̄ eē forma i eo q̄ forma sed rōnē cōpositū: z
 qz forma ē cōposita s̄z rōnē inquantū pōt̄ resoluī in
 formā magis abstractā z cōm: sed bene forma s̄z
 rōnē hēt formā: iō gdditas abstracta fm rē nō hēt
 gdditatē. itref enī in ism^m. Si aut̄ pp̄ hoc dicat̄
 q̄ gdditas fm rōnē hēt gdditatē i eo q̄ gdditas
 a p̄ se dico q̄ nō: imo h̄ deficit dupl'r z p̄ se. p̄ quia
 nō ē ul'e: nō enī ē ul'r̄ uey oēs gdditatē z s̄z rōnē ha
 bere gdditatē: qz itref in ism^m. deficit etiā a per se
 nō est s̄z q̄ ip̄z ul' i eo q̄ tale: qz si dicat̄ hō ē aīal:
 ibi aīal qd̄ ē gdditas hoīs accipit̄ p̄ nā. s̄z inquantū
 suppositū. termini enī est termin⁹ z medij mediu⁹
 sed nō i eo q̄ termin⁹ uel mediu⁹. C̄ Ad p̄mū ḡ dī
 cētū cū dicit̄ q̄ qd̄ ē: termin⁹ cognitiois: uey est
 q̄ est termin⁹ cognitiois q̄ fit per accētū: qz acci
 dētia magnā p̄tē p̄ferūt ad coḡscētū q̄ qd̄ est. v̄n̄
 habita p̄ima cognitioe accētū z sbe ut s̄bi in qdā
 p̄fuso z ideterminato. Nā ipole est itelligē accēs
 sine sbo ul' determinato uel ideterminato: postea
 deueniē⁹ in cognitionē sbe determinate z ibi s̄stī
 mus: z iō q̄ qd̄ est: est termin⁹ cognitionis. C̄ Ad
 2^m dīcētū q̄ gdditas est de itellu simpliciu⁹ fm q̄
 simplex nō hēt ulterio^rē gdditatē inquantū hui⁹. s̄z
 fm q̄ cōposita. C̄ Ad tertiū dīcētū q̄ diffinitio ē
 actio itell's respectu filli uel enunciationis nullo
 minus vna diffinitio est p̄: for̄ alia z c̄.

Quoniam autem diffinitio rō est: z ois rō partes habet z c̄. Tex. xxxij.

Questio. v.

Veritur utrū diffō hēat p̄tes: z
 videtur q̄ non: qz foīat̄
 diffinitio fm itelligētia simpliciu⁹: q̄re nō
 hēt p̄tes. C̄ Itē diffinitio dīc̄ qd̄ qd̄ ē s̄z in itellu q̄
 qd̄ ē nō sūt p̄tes: qz nō est ibi cōpositio: qm̄ nō ē ibi
 nisi neq̄ uey neq̄ falsū. ḡ z c̄. C̄ p̄. si diffō h̄z par
 tes cū vnicuiq̄ p̄tī diffōnis possūm⁹ nomē ipone
 vniuscuiusq̄ p̄tis erit diffō: qz ut dī 7° hui⁹ s̄z trā
 slationē p̄^m qui nō diffinit nō ipōit nomē: z sic de
 p̄tib⁹ illi⁹ diffōnis ultimū in ism^m in accētibus.
 itell's aut̄ non iur̄ in ism^m. qz tūc nō eēt scire. ḡ
 z c̄. C̄ Dīcētū q̄ diffō ē p̄p̄e actio itell's qz itell's
 sp̄ aliqd̄ format̄ z agit̄: ut itelligēdo simplicia foīat̄
 diffōnē: z itelligēdo cōposita foīat̄ enūciationē. ac
 ctio aut̄ ē mediū int̄ vtutē z obiectū. ḡ acc⁹ p̄t̄ trahē
 p̄ditiōes suas ex utroq̄. s. ul' ex obiecto ul' ex ip̄o
 itellu ex p̄te ip̄i⁹ itell's p̄siderādū actionē diffinitē
 di illa solū z p̄p̄ie h̄nt̄ diffōnē q̄ itell's directe in
 telligit̄: z qz nāliter itell's nō itelligit̄ aliqd̄ sine fan
 tasmate. iō cū sola cōposita ex mā z foīa hēant fan
 tasmata h̄ sola diffiniūt̄: z iō dicit̄ p̄^{or} q̄ simpli
 ciū nō ē diffō. C̄ Itē ex p̄te obiecti qz cū diffō sit p̄
 min⁹ rei illa tm̄ diffiniūt̄ ad q̄ cognitiois ē resolo.
 h̄⁹ at̄ sūt sbe: z iō gñā z accētū nō diffiniunt̄: qz l̄z
 ab his icipiat̄ cognitio: nō tm̄ s̄stī i his nec t̄mīat̄
 ad h̄. v̄n̄ nō ē his dare t̄mīnū ul' diffōnē: l̄z n̄ra co
 gnitio icipiat̄ ab accētū: nō tm̄ s̄stī: s̄z uadit ul' i:
 p̄ qd̄ accētū nō ē diffō neq̄ t̄mīn⁹. C̄ p̄. h̄z p̄z de
 gñib⁹: sp̄s enī sp̄alissime sūt a thome z forme idifi
 biles: qz nō diuidūt̄ ulterio^r p̄ formā uel formas
 gñā aut̄ didunt̄: z iō l̄z a gñib⁹ icipiat̄ n̄ra cognitio
 qz a cōfusiō que sunt nobis notiora sicut sunt gñā:
 a qd̄ incipit̄ nostra cognitio ut dī in p̄ p̄hīscōz

nō tñ in his siffit nra cognitio: iō nō dam⁹ eis fmi
nū neq; diffōne: qm̄ i eis nō ē stat⁹ cognitio: iō spe
aut spāliffima ē stat⁹: τ iō hāz ppe ē diffō iquātū
diffō hēt rōne fmi z nō gñuz. C Aduertēdū tñ q
pus ē i cognitioe nra gen⁹ loquēdo de gñe iquātū
ē qdā totū. gen⁹ enī z totū ē z ps. gen⁹ ḡ iquātū ē
totū ē pri⁹ simplr spe q̄tū ad cognitioe nram: ga
sic ē qdā pfusus: a q̄ nra cognitio incipit: ut dictū
ē: iquātū at ē ps diffinitiva spēi sic ē posterior: z sic
dicit diffictā cognitioe z qz spēs spāliffima i reb⁹
sensibilib⁹ ē qdā cōpositū hñs ptes z ē sola spēs
diffiniat ut patuit z talia nō diffictē cōgscūt nisi di
ffictē cōgscatur ptes ei⁹. iō diffō dicim⁹ cognitioez
qz qd ē hēt ptes. Sz q̄rit cui⁹ ptes hēat diffō: vī ue
ra mām z vāz formā q̄ ut dcm̄ ē diffō didat distīn
ctā cognitioe ptiū diffinitū: sed ptes diffinitū sunt
vā mā z vā formā: q̄re hec ptes ponētur i diffōne.
C Lōtrariū tñ videm⁹ qz i diffōne nō ponit mā z
foia: sed gen⁹ z dīa. gen⁹ aut nō est mā: lz dīa aliq̄
mō possit dici forma que est altera pars cōpositū.
C Ad h vidēdū nōndū qz i diffōne nō ponit ptes
rei sz ptes rōnis ptes nō sūt dixi nō ponit sed s
ponātur sz ē idirecte: qz ptes rōnis oriunt qdāmō
a re. z ē rō: qz res nō hnt diffōne nisi iquātū circa
eas vsat itell⁹ z negociat: opz igit qz diffō habeat
ptes rōnis: ptes at rōnis sūt gen⁹ z dīa: z h ptes
rōnis sumūtur a re: qz genus sumit a mā. dīa vō a
forma. z p hūc modū ptes diffōnis corrūdet pti⁹
rei. z sic quodāmō idirecte i diffōne sumūtur ptes
rei. s. p quādā rñdētā iquātū ab ipis sumūtur par
tes sz rōne: qz si pti⁹ sz rōne ul' corrūdet a parte
rei eēt penir⁹ figmēta: qz diffō est rez icorruptibi
lit z imobilitū qz q̄rit ē diffō z scia: scia aut ē imobi
lit z icorruptibilitū: z qz qdā ptielaria sūt icorru
ptibilia ut corpora celestia z mathematica ut h cir
clus z h triāgulus. h etiā celū icorruptibile eē z c̄.

**Est autē ut neq; elementa oīa sillabe in
ratione insunt: ut hec certa aut que sūt in
aere zc̄.**

Tex. xxxiii.

Quæstio. VI.

Veritur utz ptielare mathe^{um}
q sit icorruptibile uel imo
bille: z vī qz nō. qz cū oē mathematicū sit i
mo⁹ qz dī o⁹ metha^{cc} qz qdā mathe^{cc} sūt dupl^r i
mobilib⁹. quedā de mobilib⁹ ut astrologia. C Itēz
in p de gñatione in cap de tactu dīc qz opz mathe
maticū dare locum: q̄re si sic opz etiā ipis dare mo
tū qz nō q̄rere loc⁹ nisi eēt mot⁹: ut dicit 4° phi^{oz}
sicut sūd eēt trasmutatū nō q̄rere mā ut dī 8° me
tha^{cc}. C Itē in actioe z passioe est mot⁹: tact⁹ autē
est eoz que agūt z patiūtur. mathe. aut debet tac
tus ut dī p de gñatione. ḡ zc̄. C Lōtra oē qd mo
uetur habet mām mathematica nō hēt uerā sensibi
lilē sed itelligibilē nō qdē itelligibilē in intellectu
polli qui est potētia aīe rōnalis sed itelligibilis. i.
imaginabilē: qz imaginatio est itell⁹ passiuus: q̄re
ptielaria mathematica nō mouent. dicēdū qz sic
dīc Auer. in solone qdōnis Joānis grāmatici qz to
ra rō corrūptiois sumit a p̄rietate gñate. s. ea q̄ ali
qd hēt p̄riū uel qz est cōpositū ex p̄rijs ut sciētia in
hoīe corrūptif corrupto hoīe fm dictū eoz qui di
cūt sciam nō manere post hanc vitā. s. post mortēz
p̄rietates proprie est in qualitate: z ēt possūm⁹ p
bare qz pp̄riē nō mouētur. si enī aliq̄ de qb⁹ p̄side

rat methaphisic⁹ mouerent hoc marie videre⁹ de
astrologia que p̄siderat de corpe celesti: qz ē mobi
le: z moto: sz h ips corp⁹ nō p̄siderat astrolog⁹ in q̄z
tū mobile ut plane dīc Auer. sup 2° metha^{cc} dicēs
qz lz sba astrologie mota sūt. s. corpa celestia. non
tñ p̄siderat in eis astrolog⁹ sz qz sūt mota sz p̄side
rat de foia z situ eoz sz q̄litate eoz. nihil igit cōsi
derat mathe^{cc} in quātū tale qz sit mobile. C Sed
surgūt hic due dubitatōes de pti⁹ maior: q̄nīaz
eē particulare in quātū ptielare fm h z nūc est eē
in tpe z qd ē in tpe mēsurat tpe ē qz mēsurat tēpo
re mō i tpe. cū igit ptielaria metb. hēant eē hic z
nūc erūt mobilia. Itē ptielaria mathe^{cc} nō abstra
hūt a q̄to: q̄uis abstrahūt a mā sensibili. s. a plāz
z aialib⁹ z hui⁹ i qb⁹ est mā nālīe: nō tñ abstrahūt
a mā itelligibili. s. a pti⁹ que est mā itelligēdi. Ma
the^{cc} igit sūt p̄tinua z q̄ta p se. p se aut q̄titas ē il
lud qz p aliqd ē i loco p se: sz qz p se sūt i loco p se s
mobilia: q̄re mathe^{cc} ptielaria sūt mobilia sic dīc
Auer. i sufficiētia sua p id p qd adest i loco p se p il
lud nō ē mā neq; mā: sz opz qz sit aliqd p accūs. s.
q̄titas: z ideo dīc Ari. 4° phi^{oz} qz ponē locū dim
fionē sepatā z ponē i ipa cepi corpa ē ponē duo p̄
dictoria sūt. C Et tūc ad p̄m dubiū qz cū dī ptiela
re eē. h z nūc h nūc nō dī pp̄rie. s. pro nō tps. uel
eē in tpe. sed eē hic z nūc sumit ibi ut dicit eē signi
ficatū. dicim⁹ enī de ptielari sba h⁹ celi qz ē hic z nūc
nō qz sba celi mēsurat tpe. imo ē icorruptibile fm
oēs phōs z eternū ul' eterna. s. ex pte post: sz dicit
ibi qdā significatiōe māe ita z ptielare mathe.
nō ē hic z nūc nō qz sit i tpe: sed dicit eē signatū: z
ē rō qz mathe^{cc} nō abstrahūt a pti⁹ q̄to. hec aut est
mā imaginabil⁹ imaginatio vī⁹ corpa z organica ē.
oīs aut talis vī⁹ q̄qd rep̄tat rep̄tat sz eē signa
to. iō i hūc modū itelligit eē hic z nūc. C Ad aliū
dubiū dicendū qz mathe^{cc} ppe i loco: z iō nō sūt
mobilia p se. Et h⁹ est sic vī q̄titas enī z q̄litas vū
pl^r p̄nt accipi ul' fm modū p̄siderādi ul' quātū ad
eē suū actuale. p mō. s. q̄tū ad modū p̄siderādi q̄
titas pōt eē sine q̄litate. sc̄do aut mō sz q̄tū ad eē
actuale nō pōt eē q̄titas sine q̄litate. lz aliq̄ q̄litas
hñ possit hēre eē sine q̄titate ut sūt habit⁹ z dispo
sitiōes z alie p̄fectiones nāe itelligibiles: q̄rum
multe. s. p̄fectionū sūt in gñe q̄litate. q̄titas er
go fm modū p̄siderādi pōt esse sine q̄litate. qa ut
vult Themistius z Auer. sup 11° metha^{cc}. substan
tia quātitas z qualitas per ordinē se hnt sicut pen
tagonū tetragonū z trigonū: ita qz sba ē p̄m̄enti
um: huic aut p mām imediat⁹ iest ul' aduenit q̄ti
tas z hac mediate aduenit q̄litas: z qz pus nālīter
pōt abstrahi a posteriori. iō quātitas pōt p̄siderari
sine gñalitate z quātū sine gñali: sz si accipiātur
quātitas z q̄litas q̄tū ad eē suū actuale eē ē: z qa
ut dcm̄ ē aliq̄ q̄litas pōt eē actu sine q̄titate q̄tuz
ad eē actuale: nlla tñ q̄titas pōt eē actu sine q̄lita
te p̄tās ē in quātū qz in s̄ijs spālīb⁹ ubi nlla ē ta
lis q̄titas mltā sūt p accūs qz p̄nt eē q̄litate. non
enī ē pole qz q̄qd ē i talīb⁹ s̄ijs sit idē i re cū ipis
h solū i p̄ ente p̄t vitatē cū oē qd mouet hz eē ac
tu. iō cū ptielaria mathe^{cc} accipiāt sz modū cōsi
derādi: z sic sūt sine q̄litate z nō hēant eē i actu: qz
ut dcm̄ ē q̄titas lz q̄tū ad modū p̄siderādi possit
eē sine q̄litate tñ q̄tū ad eē nō p̄t. ex hoc igitur p̄z
qz talia pti⁹ non mouent nec habēt esse in loco ut
sic p̄siderata: z per hoc p̄z solō ad argumēta zc̄.

Quoniam hoc animalium anima est forma ipsorum. hec enim substantia est animi que secundum rationem substantia est: et species et quod quod erat esse tali corpori etc. *Tex. xxxv.*

Questio .VII.

Veritur ut particularia possint diffiniri: et ut quod sic quod primo metha^o dicitur quod quod non diffinit non ponit nomen. et a positioe antecedenti qui imponit nomen diffinire: sed in particulari potest imponi nomen. et cetera. Item si particularia non diffiniuntur non est hic alia de causa nisi quod sunt mobilia et corruptibilia: quod vult Aristoteles. 7° metha^o particularia non habent diffinitionem sed cognoscunt cognitionem sui ultio et quod particularia non manent sed corrumpunt: et cum recedunt a sensu non est manifestum vel certum de eis si sint aut non. cum igitur particularia mathematica sint incorrupta et immobilia: quod abstracta a materia substantia motui naturalis talia habent diffinitionem. Item de quibus potest esse scia et diffinitio: sed de eternis et incorruptibilibus est scientia: et diffinitio: sed quedam particularia ut celi signata et corpora celestia sunt huiusmodi. quare et cetera. Item dicit Aristoteles. 7° metha^o. Ceterum. Auer. in 7° metha^o vult dicere quod particularia non sunt substantia: quod implicat significationem materiae. Hanc autem significatio est accipere: quare particulare est aggregatio ex sebo et accipere: quare non habet diffinitionem sic nec habet alb^o: et id habet signatum non diffinitum. Dicitur quod cum quod rursus ut particularia habent diffinitionem non est quod. ut habent aut diffinitionem quod quod modo large accipiendo diffinitionem. secundum quod omnis quod significat nomen dicit diffinitio sic historia troiana tota est diffinitio quod significat idem quod unum nomen si illi historie imponatur. Sic enim omnia large loquendo possunt habere diffinitionem quodammodo et particularia et alia: sed de his non est quod nec de hac diffinitione loquitur Aristoteles. in 7° metha^o. Remoueam igitur a questione predicta hanc equocationem diffinitionis et hanc equocationem ad mota ulterius dicitur quod est non quod ut particularia habeant diffinitionem in suo veli et uera diffinitione: quod certum est quod sic. nam sicut quodam modo in suo veli cognoscitur sic etiam in suo veli diffinitum. Sed est quod ut particularia habeant propriam diffinitionem uera. Circa quod advertendum quod sicut in omnibus est positum deradum illud quod est per se. sic et in hac questione. Locus igitur quod rursus ut particularia habeant propriam diffinitionem: considerandum est quod sit illud a quo sumit per se tota ratio diffinitionis: hanc autem est forma quod per quod ut dicitur in de anima: anima egrediens vel remota a corpore corpus macrescit et corrumpit. cuius ratio est: quod licet adhuc dicatur corpus: hanc tamen equo: quod iam est ibi alia forma: quare est diuersa ratio et idem nomen: quare est ibi vera equo: ex quo per quod diuersa diffinitio sumit a diuersa forma. et per se tota ratio diffinitionis sumit a forma. nec est Item si dicatur quod in abstracta ratio diffinitionis sumit a materia: ut in his in quibus materia ingreditur diffinitionem ut in naturalibus dicitur in de anima: quod licet naturalis abstracta ab hac materia et ab illa signata: non tamen abstracta a materia siue sensibili simpli: non per hoc ratio diffinitionis in talibus sumitur a materia nisi in quantum facit ad esse talis rei: hanc autem est ut materia est informata: quod igitur hoc est per se quod ratio diffinitionis sumit a forma: quare utrum habeat formam propriam. Quidam autem dixerunt quod habent formam propriam: et hanc ostendunt auctoritate et ratione. auctore quod dicit Auer. super 2^m metha^o in illo capitulo: quod in fundamentum nate: quod materia prima recepit formas ultimas: et postea mediatis his vult ut: et sic descendendo usque ad formas ididuales ex quibus ut dicitur: per quod sicut competet habere propriam veli et indiuiduis et particularibus. Item per rationem

quod solus actus vel diffinitio vel dicitur a natura autem potentia: licet nulla est distinctio: particularia autem habent esse distinctum: non enim est anima: foris anima placet quod habent formas proprias. Et dicitur quod particularia non habent formam propriam: et hanc dicitur tribus modis. per considerationem ipsas foras in se. 2° comparando foras ad species. et 3° comparando species ad particularia. per igitur modo considerando species in se non habent particularia formas proprias: quod ut dicitur 8° metha^o. forme sunt sicut numeri. in numero autem sic est quod addita unitate in numero non est eadem species cum numero priori. Non enim differunt species numeri. quod vultur habet totas unitates quod altere: vultur dicitur sine quodam philosopho quod idem est numerus decem hominum et quatuor equorum: sed non est idem de numero: et est quod quod dicitur dicitur dicitur: et idem quod cadunt sub eadem dicitur ex vno latere non differunt. quare cum habet et affinis cadunt sub dicitur vna corpore. scilicet animatum: quod corpus dicitur dicitur per animatum et latatum et habet et affinis sunt animata: idem habet et affinis sunt idem corpus: sed non sunt idem anima: quod cadunt sub appositione dicitur anima. scilicet vni sub rationali et alio sub irrationali. sic numerus siue sit equorum siue hominum cadit sub eadem dicitur numeri: et idem est numerus hanc ibi: sed non idem denari. Ad hoc igitur quod sint diuersi numeri specie operis esse plures vel pauciores unitates in vno numero quod in alio: et ut dicitur est forte sunt sicut numeri: et idem quod dicitur foras dicitur et species particularia non dicitur specie nec dicitur foras. et per hoc particularibus non rident forma propria. Item hoc idem per comparando formam ad species: quod ut dicitur 7° philosopho. comparatio vera est solus in specie specialissima: non autem in generali. et hanc ratio est: quod in specie specialissima cum non dicitur veli per foras alias est vltima vniio et conceptui specie specialissime rident unitates hypothetice et vniio fundamentum. In generali autem non est sic. et modo latet equo: dicitur in generali quod per diffinitionem forme generis per formas conceptui generis non rident vna hypothetice nec vniio fundamentum. particularia igitur non habent propriam formam: quod tunc differret per formas: et tunc in specie specialissima non esset vera vniio nec vna foras et non ibi vera comparatio. cuius Item dicitur 7° philosopho ut dicitur est. Item hoc idem appet comparando species ad particularia omnia. hec est dicitur inter speciem et particularia: quia species directo aspectu intelligit. particularia autem non nisi quod itellus vniio sensui et hanc est: quod omne agens agit per formam suam: eo modo quod est informatum: operis igitur quod itelligit egrediat ab itellu per formam quod est in intellectu. Hanc autem foras diuersimode est in itellu et in sensu et in imaginatio. cum enim sensus ut oculus vel imaginatio sint virtutes in corpore et in organo quod dicitur in oculo vel in imaginatio recipit sub esse significato recipit: et quod quod ad esse signatum differunt vniio ididuum eiusdem specie ab alio: idem per hanc species signate recepit informat oculus vel imaginatio et cognoscit duo particularia ut diuersa quod informat his additionibus particularibus quod sunt hic et nunc. in itellu autem non sic est foras: quod est immalis sicut forma immalis: non igitur informat additionibus malibus et particularibus que sunt hic et nunc et amodo omnis significatio: foras autem dicitur in intellectu in cognitionem eo modo quo est in itellu ipsa foras. idem hoc modo agit itellus in cognoscendo. et idem solus directo aspectu intelligit species quod est in itellu a quo amota est omnis significatio. Si autem particularia haberet propriam formam directo aspectu intelligeret ut diuersa per suas foras. scilicet quod non est uerum. Ad rationes autem dicitur particularia habere proprias foras: dico et per ad auctorem 2^m dicitur in 2° metha^o quod materia prima recipit formas ultimas et his mediatis minimis veli et sic usque ad foras ididuales habet vbi non est ille et iterationis nec potest esse illud quod ipsi dicitur quod foras veli non recipit in materia in modo quod recipit in materia sub esse significato recipit: et quod Auer. dicit per recipi foras veli itelligit

particulare forme ulioris et fm hoc uey est. Nam emba pus vniuit vta plate ut plate simplr quatū h^o plate: et per p^ois plate q^o hois: et p^ois hois q^o huiusmodi hois. et q^o dicit ulterio^r et sic descendere usq^{ue} ad fozas individuales nō itelligit fozas pticlares: imo sepe p^osuevit Arist. fozas específicas athe nes ididuales uocare: et sic decipiūt illi pp equo cationē hui^{us} q^o est ididualis. ¶ Ad aliud dicendū q^o lz pticlaria eiusdē spēi distiguātur p^o formā aliq^u mō hoc nō est per formas p^o se sed p^o accēs. s. i. quātū forma est in mā signata: foza ē tūc nō p^o se disti guit: vñ si ēē abstracta a mā signata nō distiguerē: et iō lz vna et eadē res sit ille hō et hō et vñ hō. vult tñ Arist. in 7° metha^o q^o vni^{us} et eiusdē rei vno mō est diffō: alio mō nō. differē eni in quātū est nō signata. nō aut distignit in quātū est signata et est ad h^o Arist. q^o pticula nō detminat per formā. Imo accidit forme determinari et distigui in pticularib^{us} spēi aut spālissime est diffō q^o determinat p^o fozas. dicēdū q^o ad qōnē q^o pticula pprie nō distignitur: q^o nō hnt pprias formas. ¶ Ad argumēta in op positū dicēdū q^o duplex ē ēē. s. eēntiale et eē actuale. eē vō eēntiale est magis ppriū spēi et uliū. eē aut actuale ppriū ididuo: qm ididua sunt pprie que corripitur fm eē actuale. vñ aut non corripitur fm eē sibi ppriū. s. fm eē eēntie sed corripitur p^o accēs. s. in quātū eē actuale ididuo corripit. q^o eē actuale nō est sine eē q^o corripit p^o accēs ididuo. h^o p^o tātō q^o est meij et tūū actuale nō sicut idē: eē aut eēntie est idē: iō in corrupta eē eēntie non d^o simplr corripit q^o nō fm eē sibi ppriū corripit: s^{ed} per accēs. s. corripit cū eē actuali pticula aut mathematicū: et si corripit: corripit per accēs: nō tñ sic p^o accēs ut vñ: q^o cū corruptio fiat quātū ad eē actuale q^o est ppriū ididuo et pticulariū. pticla re autem mathe^m particulare est. iō cū corripit quātū ad eē actuale corripit quō quātū ad eē sibi ppriū magis: et ideo minus p^o accēs corripit q^o vñ: q^o cū illō eē actuale nō se hēt s^{ed} q^o est in re nā: q^o nō est dare in eē actuali quātū sine q^ol. iō p^o accēs corripitur. magis tñ fm esse sibi ppriū q^o vñ. iō nō est h^o pticlarū diffō. ¶ Alr d^o q^o cū q^o qdē est sit obiectū itell^o per se ea solū hnt diffōnē vel q^o quid est q^o directo aspectu apprehēdūtur ab intellectu. h^o aut sūt vñs eterna et incorruptibilia: et ideo quāuis pticulare mathe^m sit eternū et incorruptibile: q^o tñ pticulare est et in eo q^o tale nō directe cognoscit ab intellectu iō tale nō distignit: imo si sit etiā pticlare aliq^u nāle incorruptibile et eternū ut s^{ed} celū ei^{us} nō ē diffō: q^o qui dicit hoc celū dicit formam in mā signata: et per hoc p^o rñsio ad aliō arg^u et c.

Sed rōnis partes que speciei solū sunt.
Ratio nō est ipsius vniuersalis. Circulo enim esse et circulus et anime eē et anima idem et c.

Tex. xxxv.

Questio. VIII.

Veritur ut partes q^otitatiue in grediantur diffōnes sui totius. et vñ q^o sic: q^o sicut se hēt acutū ad re ctū ita se hēt rectū ad obtusū: sed acutū distignit p^o rectū dicēdo acut^{us} angulus est minor: recto: q^o et obtusū distignit p^o rectū dicēdo: obtusus est minor: recto: sed rectus est pars quātitatiua obtusi. et c.

Et partes que ingrediuntur distignitiones sunt

ptes p^ores simplr q^o sūt ptes formales et eēntiales nā foza est q^o p^o se ptinet ad diffōnē. s^{ed} aut Zuer. in de sba orbis dimēsioes idetminate pcedūt formā sbalē in mā: q^ore cū pcedāt formā: multo magis pcedūt rē: q^ore cū dimēsioes dicāt ptes quātitatiuas q^o qdē sūt p^ores re ingrediunt diffōnē rei. ¶ Itē circulo ē eēntiale p^otinuū sed eēntiale est p^otinuo hēre ptes quātitatiuas cū p^otinuū sit q^o est p^o se distibile: q^ore ptes q^otitatiue erūt eēntiales circulo: q^ore poterunt ingredi diffōnē circuli. ¶ Contrariū dicit Ari. 7° metha^o: et arguit p^o rōnē sic. sic nō ē circulo demōstrare q^o pbans aliq^u pbat illō eē pbatum ab illo ulterio^r. si igit q^o p^o pbat: pbat p^o probās p^omū pbat seip^o q^o est incōueniēs: q^ore silt nō est circulo distignire. cū igitur partes q^otitatiue distignit an^{te} per sūt totū: nō distignit sūt totū. ¶ Ad vidēdū istā qōnē sciendū p^o q^o duplex est substantia sensibilib^{is} et intelligibilib^{is}: sba sensibilib^{is} est que componit ex duab^{us} naturis. s. ex mā et forma recepta in materia. iō sba que significationē habet: et est hic et nunc et est quāta. sba intelligibilib^{is} est que nō habet significationē nec est hic et nunc nec quāta: pp^o q^o queritur utri^{us} partes quātitatiue ingrediuntur distignitionē rei nō habet hic locū in huiusmodi sbstantijs intelligibilib^{is} que ē nō habet distignōnē nec partes quātitatiuas q^o nō competit ipsis sig^o mae sed cōpetit sbe p^omo modo dicte. ¶ Et ad h^o notādū est q^o q^o cōpetit sube cōposite ex materia et forma: cōpetit eirōne cōponens. s. tā rōne materie q^o rōne forme: et in hoc nulla est dōia: quāuis eni aliqua pncipalr cōpetant rōne forme ut actio et aliqua pncipalr rōne mae ut passio. utraq^{ue} tamē cōpetūt cōposito rōne utriusq^{ue} pars cōponens. s. mae et foze. foza eni mālis nō agit nisi ut ē i mā p^o pria. silt passio nō ē i mā nisi in quātū est sub foza. ut dicit Zuer. sup 8° phisicoz. q^ouis igit aliq^u cōpetāt cōposito et pncipalr rōne forme et aliq^u rōne materie: oia tñ q^o cōpetūt cōposito cōpetūt ei rōne tā mae q^o forme: et iō q^o sbiecta materia est forma est cā omnīū accidētū. ¶ Ulterio^r aduertēdū q^o est accipere triplices partes. s. partes rōnis siue eēntie q^o psequūtur totā spēs sub eē signato. ptes aut māles nō psequūtur totā spēm: nec op^o q^o accipiuntur sub eē signato et in s^{ed} hnt similitudines ptes q^otitatiue cū p^o rōnis: q^o vñ q^o cōposito didit tamē ptes rōnis q^o per partes q^otitatiuas: et q^o distio p^o utraq^{ue} ptes cōpetit cōposito tā rōne mae q^o rōne forme distio p^o ptes eēntiales cōpetit cōposito etiā rōne materie: q^o hui^{us} distio sit in materia et forma: si milt^{er} et distio p^o ptes q^otitatiuas cōpetit cōposito ēē rōne mae et forme. q^o forma nō didit p^o ptes quātitatiuas nisi hēat eē i mā sig^ota nec mā pt diuidi nisi sit sub forma. nihilomin^{us} tñ p^o ptes eēntiales distio cōpetit rei pncipalr rōne forme q^o tota rō ēē pncipalr sumit a forma: q^o forma pncipaliter facit adesse. eē aut est de p^o rōnis: q^o ex s^{ed} q^o in telligis ptes q^otitatiuas in cōposito necio est sig^ore ptes in p^otinuo. Alr eni nō itelligis ptes q^otitatiuas cū aliq^u diuidis in q^otitatiuas ptes nisi cū signas ptes: et q^o signas. signatio aut pprie cōpetit mae. q^ore distio p^o ptes q^otitatiuas cōpetit cōposito p^o mā: et ex hoc iā p^o q^ore ptes q^otitatiue nō ingrediūt diffōnē. Nā cū distio sit actio itell^o circa res solū hoc mō hnt distigniri. put obiectū itell^octū

non aut obijciuntur intellectui nisi per formā . cui⁹ rō est: qz n̄ intell's solū est in potētia. est enī in genere intelligibilitū infim⁹ z ultim⁹: z iō cū sit de se i pō: nō vadit ad actū nisi per aliqd ens in actu: qre res itelligibiles nō educuntur in intellectu de potētia ad actū nisi fm q sunt in actu. h aut est solū p formā suā: qz res p formā suā hēt actū. **C** Ex his relinqtur q ille ptes q cōpetūt rei p formā p se z pncipal'r igrediūtur diffōnē. in oib⁹ enī ē attēden dū illō qd est p se z dimittēdū qd ē p accūs . ptes q cōpetūt rei p mām nō igrediunt ex his q dicta sūt patēt. 4. q dicit Ari. 7° meth. z suos 2° de pti bus q̄titatiuis. s. q ptes q̄titatiue sunt posteriorē cōposito: qz signatio p̄supponit eē cōpositi: z cū ptes q̄titatiue sumātur penes signationē idiuū dui suppositi. ptes hui⁹ sūt posteriores supposito suo. ptes aut eēntie sunt p̄ores qz dāt eē. **C** Item aliō pz. s. ad aliū dcm Auer. q hui⁹ ptes sūt priorē suo toto in via ḡnatiōis z ipis rōne potēntiā tag. posteriores aut rōne act⁹ z cōplemēti. p̄supponūt enī eē a quo sumit ois rō cōplemēti. **C** Itē q hui⁹ ptes subesse signato p̄sequūtur totā spēm lz p̄p̄iores sūt sp̄i z forme z sūt vn⁹ p accidens q̄ ptes māles: cup: ū enī ē p̄us respectu circū. nō enī ē iuēire hūc circū sine cupro. **C** Ad p^m dicēdū ē q lz ps q̄titatiua sit postērior toto: z lz mō sumendo ipaz ut ptē q̄titatiua nunq; diffiniēt totū . Si tñ ps q̄titatiua sumat lz aliquē modū: lz quē ē p̄ obiectū intell's. sic pōt diffinire totū: z lz mō rectū q̄uis sit ps obrusi pōt obtusū diffinire. inquātū q dē rectū ē habit⁹ respectu obligatā q̄ ipostat p obtusū z acutū q̄ obligatā z p̄uatio nō hēt cogsci nisi p habitū. **C** Ad aliō dicēdū q dimētiōes ideterminate nō pcedūt formā simp̄r in mā de q̄ tñ poterit videri suo loco. sed formā p̄ticularē in mā: lz nō hnt diffiniri qz p̄ticulariū non est diffinitio. iō z c. **C** Itē dato q dimētiōes ideterminate igrediunt diffōnez forme sigte in mā. ille tamen dimētiōes nō igrediūtur diffōnē fm ptes q̄titatiuas: lz lz sūt totū: imo sic visus fert p sup totū visibiles. z p̄ p̄is fert sup ptes visibiles: ita intell's sup tale totum fertur: z per consequens sup partes z c.

C Dubitatur aut merito que ip̄i sunt partes que nō: sed simul sumpti: hoc enim non manifesto existente z c. **Tex. xxxvij.**

Questio. IX.

o **Et**nde q̄ritur utrū genus in diffōne ponatur ut mā: z vī q non: qz qd vere forma est rōnē māe nō hēt: sed oēs ptes diffōnis sub forme ut dī 7° metha^{cc}. qre z c. **C** Itē si gen⁹ hēret rōnē māe: hoc non eēt nisi respectu dīe. sed respectu dīe nō pōt hēre rōnez māe. p̄bō. oē qd ē magis abstractū simplici⁹ z formali⁹ est: z magis hēt eē actualitatē: gen⁹ autē magis est abstractū q̄ dīa: qre respectu dīe nō habebit rōnē māe. **C** Itē hēre rōnē māe: aut est hec que est pars cōpositi: aut q̄ est totū nō māe que est ps: qz tūc gen⁹ nō predicaret de toto. sicut nec mā q̄ ē ps ut corp⁹ que est altera pars hoīs cōpositi nō p̄dicat de hōie. **C** Itē aut hēt rōnē māe nālīs: aut artificialis. hec enī māe differūt in hoc q mā nālīs non dicit totū siue totā sbam rei naturalis. mā aut artificialis dicit totā sbam artificialiū: pp qd dicit Auer. supra p^m p̄bi: qz oēs foze artificiales

sunt accētia: sed neutra hāz materiez p̄dicat p̄dicatōe eēntiali de eo cui⁹ cōgrē si gen⁹ hēret rōnez alteri⁹ hāz māru nō p̄dicaret de sp̄e: s̄ aut falsuz: qre gen⁹ nō hēt rōnē māe. **C** Contrariū dicit 2° 7° metha^{cc}: z etiaz ip̄e Aristo. dicit genus esse mā. **C** Ad istā qōnē dicēdū qz 2° in plib⁹ locis soluit istā qōnē: z in secūdo metha^{cc} in illo caplo: qm̄ in fundamēto nature nihil est distinctū z c. z in 8° z dat tres differētias inter gen⁹ z mā: prima dīa est: qm̄ genus est mediū inter potēntiā z actū. mā autē potēntia simp̄r. hanc ponit Auer. in 2° metha^{cc}. 2° ponit in 8° metha^{cc}: z est. s. q genus est pars in potēntia. mā vō est pars in actu. **C** Ex his duob⁹ elicītur 3° dīa quā ponit z in 2° z 8° eiusdem. z est. s. q gen⁹ p̄dicatur: mā aut non: q aut elicīat ex prima dīa z sc̄ba sic pz. qz cū mā sit in pō simp̄r. genus aut aliqd habet actus: qm̄ est mediū inter potēntiā z actū: genus est totū qd dā. totū autē de toto p̄dicat. vñ gen⁹ p̄dicat de toto nō aut mā. **C** Sill^r ex 2° dīa pōt elicī 3° qz res fm suū eē actuale hz partes reales. s. mā z forma q̄ sūt ptes cōpositi: z res per has ptes p̄stituta h̄ns eē actuale solū ē itelligibil^r i pō: z qz res hēt eē itelligibilis in pō: z lz mō genus ē pars rei. gen⁹ enī est pars rei in pō: z sic dicere ptē i potēntiā est dicere ptē lz rōnē q̄ ē totū. iō lz gen⁹ p̄dicat: mā aut nō. **C** Ex his igit duob⁹ differētīs elicī 3° dubitatio que est q gen⁹ p̄dicat. mā vō nō. sup vō dicit illō totū qd sp̄es. mā antez ptē simp̄r dicit: lz gen⁹ ut dixi dicit illō totū qd sp̄es sed p modū cuiusdā p̄fusi: pp hoc ē mediū iter pōz z actū. vñ aut sc̄ba dīa dicit p̄: qz cōsiderādo i se dicit mediū int pōz z actū. mā vō dicit ptē i actu. vñ aduertēdū q gen⁹ ē ps rei lz qz res sūt ap̄ itell'y diffiniētē: z iō gen⁹ ps rōnis tñ. **C** Nā res lz q sūt in actuali suo eē sic hnt eē: qz solū sic sūt itelligibiles in potēntia qz q est pars ut est in actu: lz ē ps in actu. q aut est ps rei ut est itelligibilis est pars rei in pō z est pars lz rōnē: qz intellectus facit gen⁹ esse partē. z iō genus p̄dicatur qz dicit illud totum qd dicit sp̄es lz indistincte. materia vō non p̄dicat qz dicit partē que est pars rei lz qz res est: sup aut rōnē talis p̄tis est predicari essentialr nō dico denoiatiue. **C** Nā ps realis realr differt a suo toto. z iō nō p̄dicat de suo toto. gen⁹ aut differt a re lz rōnem non fm rē. iō essentialiter p̄dicat de re: z est idem cū subiecto fm rem de qua p̄dicat eēntialiter differens in fm rōnē. realis autē pars ut mā differt realiter a re. iō materia non p̄dicat: z sic pz qz ex hac sc̄ba dīa. s. q gen⁹ est pars fm rōnem z est pars in pō: z q mā est pars fm rē: z est pars in actu. sequit̄ tertia dīa. s. q gen⁹ p̄dicatur: mā vō non. **C** Plūc videndū est quō gen⁹ assimilā māe. **C** Ad qd sciēdū q mā pōt p̄siderari dupl'r. s. lz eēntiam suā. uel ut est sub forma. primo mō sumendo mā mā est oium vna. sumēdo autē māz 2° mō ut est sub formis hoc pōt esse dupl'r. aut prout est sub formis accētialibus uel sbalibus. si prout est sb accētialib⁹ adhuc dicit aut est sub cōi: aut ē sub propria p̄ p̄p̄o z p̄ se: si sb cōi: illō accūs p̄sequit̄ māz. Si sub p̄prio illud accūs confegitur formā siue speciem. si autem p̄t est sub forma sbalī ad hoc dicit Auer. s. sub formis sbalibus h̄ntib⁹ ordinē adinui: cē: z tunc materia methaphisice forma uliorī recipit sc̄baz ut dicit Auer. sup 2° metha^{cc}. aut sb fozis sbalibus cōtrarijs. tunc materia est in potēntia ad

utraq; nec est actu aliquid hor; sed sit actu per al
 ter per formā in actu. In his quatuor pprietatib;
 genus assimilaf materie: nā sicut mā fm suā essen
 tiā est vna omniū non per vnā formā sed per idif
 ferentiā quādā ad oēs formas. sic genus est vnus
 non per formā vnā sed per quādā indifferētiā ad
 plures formas: non enī intellectū generis respon
 det ypostasis vnus forme s; Zuer. in 2° sup pri
 mū de anima qui dicit pceptiuū generis nō respō
 det ypostasis vna q; non respondet ei forma vna:
 sed plures. est enī pcept^o generis ex tenui similitudi
 ne singulariū sump^o: spēm autē spe
 vult vnā formā ee z nām. Itē sicut accētia cōia se
 quitur mām. ppria vō spēm sic est in genere: q; ge
 nus psequit accētia cōia: cū enī videt quis a remo
 tis quid terminat visū: z p̄sistens scit q; est aliqđ
 corp^o: non autē corp^o nāle: cum autē propinquus v;
 per se moueri scitur quā aial. C Itē mā sub formis
 spālīb^o ordinatis prius recipit formā gnis q; spēi
 z in hoc gen^o magis appropinquat ad mām: q; to
 gdem est abstractū z cōius: tātō plus est in mēsum
 māe pp q; est triplē pri^o viuūt vita plāte q; aialis
 z q; hois. C Itēz quarto mō considerando mām
 ut est ad formas sbales cōtraria est in potētia ad
 utriq;: recipit autē determinationē per alteraz for
 mā eaz: ita z genus est in potētia ad utraq; dīam
 z accipit determinationē a dīis. est enī gen^o mā
 totū q; est qđdā totū. dicit enī idem q; totū: s; alio
 mō z in hoc differt a mā artificii: q; s; dicat totaz
 sbaz artificii: nō tñ dicit totū illud q; res artificia
 lis aliquid enim addit forma artis super materiā
 artificium propter qđ z illa materia non pōt dire
 cre predicari de artificialibus zc.

CIn hoc nāq; hō z albū multa qđē sunt
 cum alteruz non insit alteri zc. *Tex. xliij.*

Questio. x.

Queritur p̄ter utz differētia hēat
 rōnē actualitaz z dic qđ
 in actu: z v; q; non. s; enī 2° m^o s^o metha^o
 z mā dicit potētia purā: z iō nō pdicaf a simili: si
 dīa dicit actū purū nō pdicaref: q;re ad hoc q; p̄
 dicef ops q; dicat mediū inter potētia z actū: q;re
 erit qđ potētiale sicut z gen^o. C Item spēs p̄stat ex
 gñe z dīa q; utriq; est in pō: q; dī in 7° metha^o:
 q; ex plīb^o ex sūib^o in actu non sit vnū. C p̄. dīa
 est pars diffōnis quare dicit qđ potētiale cū pars
 sit in pō in toto. C Itē ad istā qōnē dīcēdū q; dīa
 illud qđ dicit: dicit p modū actus: z h; p̄ triplici
 tōne. Nā dīa distinguit. oīs autē distinctio a forma
 z ab actu ē. solus enī act^o distinguit z a pō v; est dī
 stinctio: z ex hoc enī p̄traria nō distinguitur cum
 sūt in pō: imo eadē est mā p̄trarioy: z iō cū dīa dī
 stinguat hēt rōnē actualitaz. Itē dīa est cōplemē
 tū diffōnis: z h; rōnē cōplemēti z rō dīe sumitur
 a pte q; est act^o. Nā s; Aristo. ptes que sunt p̄ores
 vīa generatiōis z tēporis z partes quātitative z
 māles posteriores vīa cōplemēti sūt posteriores
 generatiōe z tpe. C Itē rō dīe sumit nō a toto s;
 a parte: z est rō q; cū gen^o sumaf a toto: si enī dīa
 sumeret a toto nō eēt cōtra rōnē dīe in quātū dif
 ferētia q; gen^o pdicaref de ipsa cū totū possit pdi
 cari de toto: sicut nō est cōtra rōnē gñis q; pdicēf
 de spe: q; utriq; sumit a tota nā. sumit igit a pte
 sed non a parte que est materia: q; sic nō haberet

rōnē cōplemēti: sed sumitur a parte que est act^o
 z a forma partis: z q; forma hēt rōnē actus. z
 iō dīa hēt rōnē act^o. Animatū enī nō significat to
 tū. imo solū significat idē qđ aia. differūt tñ i mā
 significandi sicut idē significat albū z albedo. dīa
 tñ implicat totū: gen^o autē significat totū sed mālit:
 q; quāto aliqđ ab intellectu consideraf sub esse ab
 fractiori tātō magis p̄sideratur sub mō magis cō
 fuso z idisticto. z hoc est magis māliter p̄siderare
 dīa vō per modū forme dicit totū non q; dicat si
 gnificatū sed implicatiue: spēs dicit totū per mo
 dū totū. s. materie z forme. Ex his igit q; dca sunt
 patēt illa q̄tuor que cōiter solēt dici de gñe z dīa.
 dī enī q; de ipsa nō pdicaf gen^o. Itē q; dīa nō ca
 dit in recto ordine i liea pdicamētalī s; cadit a la
 tē. Itē q; sp̄ pdicaf denoiatiue. Itē q; dīa ē illō a
 q; diffō hēt vitatē. C Primū p̄ sic. s. q; gen^o nō p̄
 dicaf de dīa: q; dīa s; q; dīa significatiue dicit
 formā ut aiatū significat aiaz. si igit gen^o siue aial
 pdicaref de dīa s; q; dīa aia eēt aial. s; hō nō est
 aia s; aiatū: z p̄ p̄s illō aial qđ pdicaf de dīa ut
 dīa. C Itē hō ē aial cōpō^m ex aia z corpe. q;re hō
 eēt plā aialia si gen^o pdicaref de dīa. C Alio p̄t
 hō p̄bari: q; si gen^o pdicaref de dīa: totū pdicare
 tur de tpe: sed si totū pdicaf de parte cū vnū totū
 hēat p̄tes ptes: tūc vnū eēt multe tota vna domus
 mlte dom^o: z vnū aial mlta aialia. C Itē non ca
 dit dīa i recta liea pdicamētalī q; q; i recta liea ca
 dūt vniformiter sumit a toto. dīa autē nō sumit a
 toto nec gen^o z spēs. iō gen^o z spēs cadūt i recta li
 nea nō autē dīa. C Itē sp̄ dīa pdicaf denoiatiue:
 q; cū dīa sumaf a foia q; ē ps ut dcm ē. foia autē
 q; ē ps nō ē totū cōpō^m. iō d; sumi i pdicatione tū
 rōne p̄cretiōis p̄ iplicatione dicat qđamō totū.
 C Itē p̄ 4^m. s. q; dīa sit illō p qđ diffō h; vnita
 tē: q; diffō nō hēt vnitatē nisi ex eo q; ē vni^o nāe z
 a nā vna diffinitū. vnitas autē diffinitū est ab entita
 te z vnitate rei: entitas autē est p formā q; est ps cō
 positū z q; ē p̄fectio z cōplemētū z tota diffō sumit
 p respectū ad hāc formā. iō cū dīa ut dcm ē sumat
 tur a foia. p̄ q; ipsa ē cā vnitas diffōnis. e; est de
 gñe q; gen^o nunq; pdicaf denoiatiue eo q; ipm su
 mit a toto: z iō nō denoiatiue s; essentialr pdicaf.
 C Itē cadit gen^o in recta lineaz: q; sumit a toto sic
 spēs: s; differenter z utriq; cadit directe in lineā.
 C Itē gen^o cōprehēdit sic totū p̄t. gen^o enī dīc to
 tū. dīa autē partē. Itē gen^o pdicaf suas ptes nō ē
 aliqđ nisi sic mā: q; gen^o idē s; rē totū q; spēs sed
 differēter: q; spēs dicit totū s; modū māe z foie.
 gen^o autē dicit idē totū p modū māe. z iō gen^o est
 aliō a toto s; rōnē z nō s; rē: dīc autē qđā q; ratio
 dīe sumit a tota nllā significatiue sed forte: s; mō
 nō ē facile vidē cāz q;re sp̄ pdicaf denoiatiue: z q;
 re pōaf a latere nisi dicaf eo mō q; dcm est sup^o.
 C Ad arg^m in oppositū dīcēdū z ad p̄m q; q; ego
 non possus aliqđ eē nisi p illō qđ in me est realr. il
 lud autē qđ in me ē est per qđ totaliter. s; illud qđ
 sūt iō illō totū p qđ totalr s; totū qđ sūt pōt de me
 pdicari. dīcēdo for. ē aial. s; hō: z ex hoc est q;
 i ppōne affirmatiua z vera pdicatu z s; sūt idem
 fm rē. dīa fm rōnē nō est igit incōueniēs gen^o eē
 totū fm rem respectu spēi z eē partem s; rōnē zc.

C Si itaq; hec si se habent palā: q; finalis
 dīa substātia rei erit z diffō zc. *Tex. xlv.*

Questio. XI.

Heritur p̄ter utz addēdo d̄ias
ḡn̄i differre fiat nugatio

q
z v̄i q̄ sic. qz si ex d̄ia addita ḡn̄i z ḡne nō
fit v̄e v̄nū sic nec dicēdo hō alb⁹ fit v̄e v̄nū eo qz al
bū d̄ic aliā nāz ab hoie: s̄ aut ē icōueniēs: s̄ dicit
illō totū qd̄ d̄ia z p̄la: v̄n̄ addēdo alteri idē dicef
bis z erit nugatio. C̄ Itē rō q̄re dicēdo aial hō est
nugatio ē qz rō aial sumit ab eodē toto: a q̄ nā ho
m̄s: q̄re cū q̄lz p̄s diffōn̄s dicat idē qz totū qz d̄ia
addita q̄z faciet nugationē. C̄ Itē genus z qd̄ cūqz
altez istoz exp̄mas sp̄ altez i alt⁹ o itelligē: quare
erit nugatio. cā eni q̄re sim⁹ dat itelligē nāzū ē: qz
dicēdo nāzū sim⁹ nō apli⁹ dat itelligē nāzū: quia
v̄nū. s̄. nāzū nō ē de p̄ itellu simi. C̄ Cōtrariū d̄ic
Zri. z arguit p̄ rōnē: qz n̄ra diffō nō p̄tiet supflūū
nec diminiutū: s̄ n̄ra diffō fit ex ḡne z d̄ia: q̄re per
ip̄oz p̄iunctionē nō erit supfluitas nec nugatio.
Ad istā q̄onē dicēdū qz in diffōne addēdo d̄ia ḡn̄i:
nō fit nugatio: z h̄ p̄s duplici via. p̄ma via sumit a
mō quē h̄z d̄ia. h̄z eni modū acc̄t̄io. Acc̄t̄iō at̄ sp̄
ē p̄dicari z nunq̄z s̄ba ut inuif 4° metha^{cc}: qz p̄s qz
termin⁹ i p̄to stat p̄ forma i s̄bo v̄o p̄ supposito. al
bū aut̄ solā q̄litate significat. idē rōnē acc̄t̄is est
s̄ba nō dico qu b̄n̄ s̄b̄iāz ḡn̄i suo: sed nō tanq̄z ac
ct̄is sed iquātū sp̄s ē z ita de d̄ia: d̄ia eni iquātū
d̄ia nō s̄b̄iāz ḡn̄i nec sp̄i. C̄ Si eni dicat aia
rū ē aial cū h̄ d̄ia aiatū nihil aliō est q̄z anima uel
nihil significat nū aiaz iquātū d̄ia nec qd̄ aia sit
aial: sed qz s̄bz cū ē ac̄r aia ē aial. C̄ Itē h̄et mo
dū acc̄t̄is z p̄uenit cū ip̄o i h̄: qz sic sim⁹ cū d̄i na
suo sim⁹ exp̄sso nāzū nō dat ampli⁹ ip̄z itelligē: nec
et si nō exp̄m̄erē dat ip̄m̄ itelligē q̄zūo sim⁹ nā
zō nō addito det ip̄z itelligere. C̄ Et qz ista via nō
v̄i sufficiēs ad euadēdū nugationē credēdū ē ma
gis p̄ aliā viā. s̄. p̄siderādo gen⁹ z d̄ia q̄tū ad ea
agb⁹ sumit rō ip̄az. v̄n̄ et gen⁹ ut pri⁹ v̄isū ē sumit
a toto siue a nā tota sp̄i. d̄ia v̄o ab eo qd̄ ē p̄s. s̄. a
forma: z ex hoc est qz v̄no addito alteri nō erit nu
gatio: z hoc ē sic videre. nugatio eni fit duob⁹ mo
dis: aut. s̄. cū idē sub eadē uoce bis d̄i z explicite:
aut cū aliqd̄ addit̄ alteri in quo addito illō eni ad
dit̄: addit̄ ē actualr̄ itellz: ut i hoie actualr̄ itelligi
tur aial. dicēdo aial hō: z tūc a pte ei⁹ qz addit̄ al
teri nō fit nugatio qz ip̄z s̄b̄ sua uoce bis dicat. s̄. hō
hō. s̄z apte ei⁹ cū fit additio d̄i idē bis. v̄n̄ aial hō ē
idē qd̄ aial: aial fit igit̄ ista nugatio: ex q̄ qz aial ac
tualr̄ itellr̄ in hoie. si eni aliqd̄ itelligerē i aliquo
potēnalr̄ ex taliū additioē adiucē nō fieret nuga
tio nec sufficeret tal̄ itellz v̄n̄ i aliqd̄ ad nugatiōez.
gen⁹ aut̄ nō itelligit actualr̄ i d̄ia: nec d̄ia i ḡne.
z idē ex additioē v̄n̄ ad altez nō fit explicata nu
gatio ut dicat̄ explicite aial: aial bis: nec et̄ fit impli
cite nugatio ita qz itelligat̄ v̄nū i alio: qz nec v̄nū i
telligit̄ i alio nec e⁹. aial eni nō itelligit̄ itelligibit̄
qz rō ḡn̄is sumit a toto. v̄n̄ aial d̄ic totū: rō v̄o dif
ferētie sumit a pte. s̄. q̄ ē forma ul̄ pars rei. v̄n̄ rō
nale dicit pte realē. totū aut̄ integrale nunq̄z itelli
gitur i sua pte: si eni sic eēt cū totū integrale plures
h̄eat ptes: in q̄rū qualibet itelligerē in actu circa
v̄nū totū eēt multa tota z v̄na domus eēt ml̄te do
mus. C̄ Sitr̄ eni si gen⁹ actualr̄ itelligerē i dif
ferentia q̄ d̄ia dicit partē integrale totū: tūc v̄num
aial eēt multa aialia ul̄ p̄la. gen⁹ igit̄ nō p̄dicat̄ de
d̄ia nec actualr̄ itelligit̄ i ea: nec d̄ia itelligit̄ in

ḡne: qz q̄zūo d̄ia icludat̄ actu in ḡne ut p̄s itegra
lis in suo toto s̄m qz d̄ic̄ Zristo. qz gen⁹ cōprehē
dit d̄ias: nō tū itelligit̄ d̄ia actu in ḡne: z rō ē: qz
s̄m rē totū itelligit̄ in toto actualr̄: si tū idem siue
v̄nū totū sit maioris abstractiōis z aliō minoris ab
stractionis: ut idē totū s̄m rē dicit̄ hō z aial. illud
qd̄ ē maioris abstractiōis z actualr̄ itelligit̄ i eo
qd̄ ē maioris abstractiōis: ul̄ aial actualr̄ itelligit̄
in hoie. e⁹ aut̄ potētalr̄: hō itelligit̄ i aial quātū
dicit̄ idē totū s̄z rē: d̄ia aut̄ v̄nū abstracta ē ḡne:
z idē icludat̄ i ḡne qz ē totū ut p̄s itegralis: non
tū in ip̄a actualr̄ itelligit̄: qz igit̄ gen⁹ nūc actualr̄ i
telligit̄ i d̄ia: qz totū nō actualr̄ itelligit̄ i pte inte
grali nec e⁹. d̄ia non actualr̄ itelligit̄ in ḡne s̄z po
tētalr̄ sic min⁹ abstractū in magis abstracto nō ē
actualr̄ intell⁹: z ex hoc ē qz differētia addita ge
neri nō facit nugationē. Sed b̄ occurrit magnum
dubitū: qz s̄z additioē v̄nū d̄ie ad gen⁹ non fiat
nugatio ut d̄c̄m̄ est: tū si in vna diffōne cadāt plu
res d̄ie per ordinē que addant̄ sup̄ma ḡn̄i z dicē
do corp⁹ aiatū sensibile rōnale per additionem po
sterioris d̄ic̄ ad p̄orē videt̄ fieri nugatio: quia iste
differētie sic sumpte per ordinē p̄or̄ sumit a parte
s̄. a forma sicut z posterior. cadūt eni i vna linea. s̄.
a latē oēs. C̄ Itē p̄dicat̄ denoiatiue q̄re nulla d̄ic̄
totū sed quicqd̄ dicit̄ vna dicit̄ alia sic gen⁹: qz ab
eodē toto a quo sumit homo sumit animal. v̄n̄ fit
nū d̄icēdo aial. s̄z se habeant sicut magis z minus
abstractū: ita erit s̄itr̄ de p̄ore z posteriori p̄lib⁹ po
sitis ordinate in eadē diffōne. s̄. qz faciāt nugatio
nē. sumit̄ur eni oēs ab eadē nā: s̄z s̄z maiorē z mi
norē abstractionē. ad istā aut̄ rōnē nō videtur nisi
v̄nus modus euadēdi que annuit̄ Zrist. in l̄ra 7°
methaphisice. dicit̄ eni qz sola ultima d̄ia dicit̄ to
tā rei s̄bz z hec sola tenet locū v̄e d̄ie: oēs at̄ d̄ie
inf̄medie tenet locū z rōnē ḡn̄is primi. Si enim
nō scire nom̄ ḡn̄is primi ad hoiez accipēs gen⁹ re
motū z aggregare singlas d̄ias in vno latē ordia
tas q̄ cū ḡne illo oēs circūloquūt̄ur v̄nū gen⁹. pri
mi hois ut corp⁹ aiatū sensibile qz totū circūlocu
tio ḡn̄is ē qz ē aial. qz qd̄ ē gen⁹. primū hois cui
addit̄ d̄ia ultima. s̄. rōnale q̄ sola h̄z locū d̄ie. oēs
aut̄ alie rōnē ḡn̄is: z sic p̄fic̄it̄ diffōnē hois. v̄n̄ ille
d̄ie cōtra genus nō debēt̄ distingui ut partes dif
finitionis quare v̄nū sit gen⁹ z aliud d̄ia: sed de
bēt̄ accipi ut totū illō sit nomē v̄nū ḡn̄is: p̄ h̄ igit̄
q̄ dicta sūt̄ iā patēt. 4. q̄ dicit̄ Zri. in l̄ra de d̄ia. s̄.
7. in li. 7° metha^{cc}. dicit̄ eni qz nō refert̄ p̄ p̄ures
d̄ias ut p̄ vna diffiniri: qz oēs itermedie supplēt̄
vicē v̄nū ḡn̄is proximi ad sp̄m̄. C̄ Itē dicit̄ qz dif
ferentia cōprehēdit̄ a genere. s̄. sicut p̄s itegralis i
cludit̄ in suo toto. C̄ Itē sola ultima d̄ia dicit̄ to
tā s̄bz z solo est vera d̄ia. C̄ Itē dicit̄ qz opz qz il
le plures d̄ie i diffōne ponant̄ ordinate: ita qz nō
ponat̄ v̄nius abstracta prius z magis abstracta p̄
mias: qz hoc mō ex additioē v̄nū ad aliā fiet̄ nu
gatio z maxie si ultimā d̄ia ponēs q̄ p̄stituit̄ spe
ciē fieret nugatio ac si sp̄z adderes ḡn̄i. C̄ Ad ar
gumētū in oppositū dicēdū qz d̄ia ē aliō z nō est
aliud a ḡne. est aliō qz nō est ip̄m̄ totū: imo pars ē
nō est aut̄ aliō pro illa parte totius. s̄. forma q̄ ipsa
est qz gen⁹ dicit̄. si est aliud ḡ nō fit ex ip̄a z genere
v̄nū: sicut nec ex hoie z albo: dicēdū qz nō est sic oī
moda diuersitas inter d̄ias z genus ut inter s̄bz
z acc̄t̄is: ut dictum est. ideo z c̄.

Quemadmodum igitur dictum est la-
tet q̄ impossibile diffinire in sempiternis:
maxime ꝑo quecumq; vnica: ut Luna z
Sol zc. **Tex. lvi.**

Questio. XII.

Queritur **¶** Inter de sbijs simplicib⁹
separat. utz. s. hēant diffō-
nē. vñ q̄ sic: qz sbaz maxime z per se ē dif-
finitio. h⁹ autē maxime sunt sbe z ple: z maxime
sbsistūt. igit. qre zc. **¶** Itē si ille sbe nō hēant dif-
finitionē hoc nō est pp aliō nisi qz carēt ptib⁹: sed
h nō ipedit. pbō. gen⁹ enī z dīa sūt ptes diffōnis
z hee nō sūt ptes reales: qz tūc nō predicarentur
de re: s; sūt ptes numer⁹ qz ptes cōpetētes diffōni
cōpetē pnt h⁹ simplicib⁹: qre poterūt diffiniri ptes
rōnis q̄uis in ipis nō sint partes reales. **¶** Itē
cū diffō sit actio intell⁹ illa sola diffiniūt q̄ dire-
cte: z vñ q̄ i intellū cogscūt. Si igit ista nō diffiniūt
tur h eēt qz nō cadūt in intellectū nr̄: sed q̄ cadūt
i intellm nr̄m vñ. Intell⁹ enī nr̄ simplex est z plus
pvenit simplex: tñ simplicib⁹ cū cōposito: quare si
nr̄ intell⁹ cogscit cōpositū: multo magis z sim-
plex cū cognoscēdo illa intell⁹ formet diffōnem.

¶ Contrarius dicit Aristo. in littera in hoc 7°.
¶ Ad istā qōnē ē aduertēdū. p̄ ē vidēdū quō i sbijs se-
parat sic accipe finitū z i finitū: ut i finitū z finitū q̄
quātū pgruūt. sciēdū q̄ ois foza mālis q̄ recipit
i mā: tā sbal q̄ accidentalis ex eo q̄ recipit in mā cū
receptio fiat p modū recipiēti nō rei recepte non
recipit i finitū sue pfectiōis p̄m q̄ totalis forma i
spēs: s; p̄ticipatiōē z s; plus z min⁹: z alia z i for-
mis qdē accidentalib⁹ q̄ nō p̄p̄tēdūt z remittunt i
sba ut calidū. manifestū ē enī q̄ i igne z i aere reci-
pit s; eē magis z min⁹ itē s; ut in aere s; eē min⁹ i-
tē s; z i igne s; magis itē s;. i fois vñ sbalib⁹ rece-
ptis: s; nō itēdant nec remittant i se itēdunt: tñ z
remittunt i accētib⁹ sup̄: tñ suppositi i q̄ s;. vñ vn⁹
hō magis opat opa hūana q̄ ali⁹: qz magis dispo-
sita ē mā corpis i cōplexiōe. Si at eēt aliq̄ calm
separatū penit⁹ a mā: z nō p̄ticiparet in aliq̄ mā illō
calidū eēt i s; m. s. s; oēs p̄fectionē calidū i eo q̄ tale
ita q̄ qdē in p̄tib⁹ calidis eēt p̄fectiōis s; q̄ cali-
da eēt p̄fectissime p eēntiā i illo calido separato. vñ
tale calidū eēt i ultio sue p̄fectiōis z eēt i finitū. nō
qz eēt ens i finitū s; eēt ens tale i finitū. s. calm. z iō
in eo q̄ ens est hñs eē penit⁹ nō p̄ticipatū. sed aio
separatū z pur. ut p̄m in q̄ sūt oīuz entitū p̄fectiōes s;
q̄ sūt entia p eēntiā. his vñs itelligēdū ad qōnez
q̄ sicut vñs ē sup̄. diffinitio hēt cōparationem ad
tria. s. ad suas ptes. s. gen⁹ z dīa z ad itell⁹ diffini-
entē: z ad illō cui ē diffō. ad diffinitū p cōpara-
tionē ad hec tria. patebit q̄ simplicib⁹ sbaz separata-
rū nō ē diffō pp̄ie. Nā ut dcm ē gen⁹ sumif a to-
to. dīa vñ a pte. s. a forma: qz forma ē p̄ cōpositi.
Itē gen⁹ sumif a potēntiali ip̄ rei. dīa vñ ab actua-
li in qb⁹ nō ē iuenire rōnē totū z partē ul potēntie z
act⁹. In his nō ē accipe genus z dīa: z p̄ s; nec
diffōnē. **¶** Et ē sciēdū sic ē repire triplices sbas. s.
p̄mā cām. itelligēntias z sbas sensibiles. ita i his cō-
uenit diuersimode accipe nām z eē. In p̄ qdē p̄n⁹
ram nā q̄ eē sūt i finitū p oēm modū. nec eē p̄mī ē
receptū i nā nec nā recepta ē i aliq̄: imo i sua nā est
sūt eē: z iō ē oīno simplr in q̄ nō ē accipe nec rōne
totū nec rōne partē: nec potēntie nec act⁹ a qb⁹ sumi

tur gen⁹ z dīa. iō p̄mū nllō mō ē difficile nec fini-
bile nec terminale p diffōnē. In sbijs vñ sensibili-
bus cōpositis ex mā z forma: tā nā q̄ eē sūt finita
qz utrūq; ē receptū. eē qdē i eis ē receptū in nā. nā
autē ē recepta i mā pp qdē in his pp̄ie ē iuenire rō-
nē totū z partē z potēntie z act⁹: z iō talia sunt pp̄ie
diffinita: qz in eis ē iuenire: vñ sumif rōne gñis z
dīe q̄ p̄struūt diffōnē. sbe autē mediate. s. itelligen-
tie medio mō se hñt z qdāmō hñt diffōnē. simp^r
autē nō: qz i eis nō ē nisi nā. s. foza q̄ nō ē recepta i
mā ut receptibilis z eē receptū i nā pp qdē i li^o de
cāis dñt cōpōnē ex finito z i finito. s. ex eē recepto
i nā. ex i finito. s. ex nā penit⁹ nō recepta i aliq̄: z iō
cū nō sint adeo penit⁹ simplices sicut p̄mū ē illa p
aliquē modū iuenire puenit. vñ sumaf gen⁹ z dīa
cū i eis nā siue forma sit simplex oīno ab ea nō p̄t:
siue rō gñis p̄m q̄ gen⁹ sumif a toto qz i tali natu-
ra nō est totū nec pars cū sit penit⁹ simplex. simili-
ter dīa non pōt siue ab e^o qz eē nō ingredīt diffō-
nē qz eē ē receptus in nā: z oīs receptio quodāmō
reducit ad mām z ad potēntialitatē: s; nō sit in eis il-
lud potēntiale pura potēntia: qz ipsa nā in eis forma
est q̄ semp z ult z s; q̄ hui⁹ est delicti q̄ z actū i-
portat: vñ nō est pura potēntia nec ē act⁹ pur⁹ oīno
sed est act⁹ aliq̄ mō p̄mixt⁹ potēntie z quātū ad h ē
in eis aliq̄ rō potēntialitatis. s. rōne nāe z aliq̄ ac-
tualitatis rōne eē receptati. p̄m igit q̄ nā itelligit
iporat rōnē actualitatis sic ab ea pōt siue rō gñis
q̄ sumif a potēntiali ab eē vñ recepto qdē iporat rō-
nē actualitatis sumif dīa. s; igit i ipis sbijs nō pos-
sit aliq̄ iueniri vñ sumaf gen⁹ i quātū gen⁹ sumif
a toto nec aliq̄: vñ dīa in quātū sumif a pte. z sic
simplr nō hñt diffōnē: qz tñ gen⁹ sumif a pō. dīa
vñ sumif ab actu z est in ipis sbijs iuenire aliquid
potēntiale z aliq̄ actuale: iō sb aliq̄ mō diffinibilis
Ex his s; p̄ q̄ hui⁹ sbe nō hēt diffōnē simplr. Si
enī hēret diffōnē simplr seq̄ret tria icōueniētia.
p̄mū q̄ dīa sumeret i talib⁹ a toto sicut gen⁹ a to-
to z ex isto seq̄ret ulterio^r q̄ dīa p̄dicaret de diffi-
nito eēntialr sicut gen⁹: z ex hoc seq̄ret q̄ dīa po-
neret in eadē linea cū gñe: z ex hoc ulterio^r q̄ gen⁹
p̄dicaret de differētia: z ex hoc ulterio^r q̄ addēdo
differētiā gñi fieret nugatio uera. **¶** aut in tali-
bus dīa sumeret a toto sicut gen⁹ patet. dīa enī
sumif a forma siue a nā. in his at sbijs nā simplex
est nō hñs ptē z ptē z s; seq̄ret: z tūc cū sumeret a
toto p̄dicaret eēntialr sic gen⁹ qdē sumif a toto: z
ex hoc seq̄ret q̄ caderet in eadē linea cū gñe: quia
dicit idē totū: z ex h ulterio^r seq̄ret q̄ p̄dicaret de
dīa. **¶** Itē addēdo dīam gñi in talib⁹ eēt nuga-
tio qdē patet. ad hoc enī q̄ fiat nugatio regritur q̄
illud cui sit additio actu intelligat in eo cui addit
ut dicēdo aīal hō: qz enī i spē qdē ē hō actu itelligi-
tur animal. iō sit nugatio qz bis dicit animal non
autem homo. Nūc autē dīa intelligentiay dicē idē
q̄ gen⁹ in ipis qz utrūq; dicit totū vñ itelligit
in alio: vñ nō hñt pp̄ie diffōnem. Hoc idē patet
per respectū ad intellectū nostrū: qz euz diffinitio
fit actus intellect⁹ ea sola diffiniuntur que directe
cognoscūtur ab intellectu. hec autem sumt que ha-
bent fantasmata que fantasmata non hñt itellige-
tie. z per dicta pōt patere rñsio ad obiecta zc.

¶ Explicit liber septimus methaphisice.
¶ Ex predictis itaq; sillogizare oportet z

colligentes capitulum finem imponere oportet autem etc. **Tex. j.**

Liber octavus methaphisice incipit. **Q. 8.**

Veritur de illa qone quam qrit
 q phs i b 8° meth. s. qd si
 gnificet p nome: utz foia aut aggrega-
 tum. Et de hac qone breuiter se expedit

Aristo. dices q per nomen significat utriusq. s. for-
 ma z aggregatu: sed no vniuoce z no equo: s; ad
 vnu. i. per attributione z analogia vnius ad alterz
 sed no dicit qd est qd significat per b pri^o z qd po-
 steri^o: sed qz nomen significat utriusq. s. forma z ag-
 gregatu per analogia. vñ aut est analogia: ibi est p
 us z poster^o: id opz dicere quid per nome signifi-
 cet pri^o z poster^o. dicit autē p^o ad hoc qz per no-
 me per pri^o significatur forma: z per posterius ag-
 gregatu. s. p attributione ad forma. z est rō qz res
 no significat per nome nisi p qz cognoscit: no autē
 cognoscit nisi p qz est actu. res aut p forma sua ē
 actu: id res per forma significat z foia pma signifi-
 cat: z sicut dicit p^o sup hunc passuz: sup 8° meth.
 qz qñ aliqua duo sic se hñt ut cā z cātum. si aliquid
 cōpetit utriusq digni^o est ut per pri^o cōpetat cāe qz
 cāto. z qz forma est cā qre aggregatū significatur.
 id pmo significat ipsa. Sed hec solo vñ hēre calū-
 niā. Nos eni videm^o qz res sūt cā vitatis in aia z
 tñ vitas per pri^o dī de vitate in aia qz de vitate in
 reb^o. Itē cib^o dicitur san^o qz efficit sanitatē in aiali
 z tamē sanitas per pri^o dī de sanitate que est in aia
 li qz de illa que est in cibo. **C** Dicēdū qz si bene in-
 telligat p^o: uez est qd dicit. si aut male intelligit
 non est uez. cā eni z cātū dupl^r pñt pñderari: uel
 in se uel in cōparatione ad nois participatione z
 cōpetetiā. Si in se pñderant non est inconueniens
 qz aliqua duo se habeāt sicut causa z causatu: z tñ
 aliqd nome per prius attribuat vni. s. causato qz
 cause: ut pz in existētijs posit^o in obiectione: ubi aut
 cōparant cā z causatu: z tamē aliqd nome per p-
 no attribuat vni. s. causato qz cause: ut patet in exi-
 stētijs posit^o i obiectiōe. Si aut cōparent cā z cā-
 tum quātū ad cōpotetiā nomis: ita qz aliqd sit cā:
 quare alteri. s. cāto attribuat nome aliqd: opz qz p
 pri^o tale nome cāe attribuat. **C** De hac qone Ari-
 sto. no plus dicit nisi qz p nome significat utriusq. s. foia
 z aggregatū: s; ad vnu. i. vnu p attributione z ano-
 logia ad alterz z no distrit utz foia significet p at-
 tributione ad aggregatū ul' e^o. pñgit aut forma ac-
 cipe dup^r. s. ut ē qd dā totū z vna z foia totius ut i
 homine humanitas. Alio modo est forma pars ut
 aia. z vno mō. s. partis significatur per aggregatio-
 ne ad aggregatū. s. suppositū. alio mō aggregatus
 s. suppositū signatur per attributione ad forma. s. natu-
 ra que est forma totius ut iā patebit utraqz via.
 vñ uez est dcm Ari. s. qz nome signat z forma z ag-
 gregatū: sed per pri^o z poster^o: p^o tamē videt in-
 tellexisse non nisi altera istaz viay. s. qz nome signat
 nam z forma per pri^o z per poster^o aggregatū ul'
 suppositū: ul' si intellexit p vba no tamē expressit.
C Ad b aut aduertēdū ē cū res no hēant significa-
 ri nisi p qz itell^r. nec itelligunt^r es nisi p qz sūt res
 itell^r. Itell^r s eni videt magis ē receptiu^o z mā-
 qz actiu^o. igit opz scire qñter res hēant intellectuz
 agē: si opz scire qñter res hēant significari. Actio-
 ne aut itell^r no possum^o cogscē nisi ex alijs actio-

nibus nālib^o: qz eni male apti sum^o ad intelligendū
 opz res ex actionib^o sensibilib^o deuenire in qñe ac-
 cidentū intelligibilitū. In actiōib^o aut nālib^o vide-
 mus qz aliqd agit ita qz ipm non est ratio qre alia
 agat ut lignū ignitū calefacit. no tñ est rō ignis q
 calefacit. qz est quoddā calidū z vñ ens p se cōpo-
 sitū ex mā z forma z ē rō calefactiōis in altero. s.
 in ligno ignito. qre. s. lignū ignitū calefaciat. calor
 aut est rō qre ignis calefacit. ipse tñ p se no calefa-
 cit: qz no pōt hēre eē sepatū p se. s; semp est in sbo.
 ita qz i talib^o ē tria pñderare. vñ qd agit. s. qd ca-
 lefacit. no tñ est rō calefaciendi alterz ut lignū igni-
 tū. z^m ē qd calefacit z est ratio calefaciēdi alterz ut
 ignis. Et z^m est qz est solum rō calefaciēdi ut calor
 ignis z ligni igniti qui calefactiōis cā est z rō. non
 tñ calor agit p se: qz no est p se s; in sbo. Sicut ē de
 p mouente qd est mouēs tñ. z de ultimo moto qd
 est motū tñ: z de intermedio qd est mouēs z mo-
 tū diuersis respectib^o. Sill^r qd dā intelligibile agit
 in intellectu z no est rō agēdi ut aggregatū uel sup-
 positū qd dā agit in intellectu p se z est rō agēdi al-
 terū in intellectu. s. nā z forma totū que est quiddi-
 tas signata p diffinitione que est p prius obiectū in-
 tellect^o. z ē rō itelligēdi suppositū. z^m ē foia par-
 tis que no pñte itelligit. Si igit cōpem^o aggrega-
 tū. s. suppositū ad forma z nāz totū ad signatiōe no-
 minis: cuz forma talis sit id qd p se obicit intel-
 lectui z sit rō qre suppositū obicit hoc mō cōparā-
 do nomen p prius signat forma z nāz z ex pñti ag-
 gregatus. s. suppositū. z hac via pcessit Auer. d. qz
 nome pmo significat foiaz. scdo aggregatū. itelligē-
 dū per hoc de forma totius z de nā z de aggrega-
 to. s. supposito pp qd dicit qz res calide no hñt no-
 me caloris nisi pp calore ignis q est i fine. no eni dī-
 xit pp calores simpl^r: s; pp calore ignis q est i fine
 i. q ē rō aliquoz calefactiōis. Si aut cōparem^o ag-
 gregatū. s. suppositū z forma ptio. s. aiaz ad signifi-
 catione hois: tē ē pñrio. qz suppositū p pmo signatur:
 qz ipm tanqz ens p se opz z agit in intellectu. forma
 aut ptis significat ex pñti: qz h^o forma no pñte sig-
 tur nisi inq̄tum est alia pars suppositi. vñde hu-
 manitas no significat animaz nisi existenti. s. qz est
 pars compositi.

Ad rationes in oppositū. pōt patere per iā dicta etc.

**Et hanc sequunt alie mutationes. Alia-
 rum ho ut vnam aut duas: hoc non se-
 quitur etc. **Tex. iij.****

Questio. II.

Veritur pñter utrū in corpib^o cele-
 stib^o sit mā. quā qone per
 tractat Auer. i duob^o locis. s. i 8° metha. z i
 de suba orbis ipam eadaz tractat diffusū. uenaf
 eni. 4. de corpe celesti. s. qz ipm sit cōpositū ex dua-
 bus naturis z qz ibi sit pō z act^o. Itē qz ibi pōle
 no meref nome māe. s; pot^o sibi. Itē qz illd qd est
 ibi actuale meref nome aie. Itē qz celuz sit s; m
 simplex. p^o uenaf sic: qz nihil vnu z idē fm qz ta-
 le est simul in pō z actu. videm^o aut in corpe cele-
 sti pōm z actu. qre opz dare nam alia p quā sit in
 pō z alia p quā sit in actu. qz aut ibi sit pō z actus
 pz. qd est pñm tale ipz est magis talis qz alia: cor-
 pus celeste ē p mo^o z mouet p qre ipm motuz est
 p se. sed oē motū ex se ut dī 8° phi^o diuiditur inter
 alia duo quorum vnum est per se mouens reliquū

est p se motu: qre i corpore celesti est iuenire duas
 nas. s. mouēs z motu: z p pōis potentiā z actum.
C Ex his ulterio^r uenat formā: qz illd qd est ibi po
 rēiale nō meret nomē māe: qz cū du^r sit trāsmuta
 tio: qdā. s. i sba: z ex hac sit diuersitas s^r spēs. alia
 est in accētū: z s^r trāsmutato nō diuersificat spēs.
 hee due trāsmutationes in hoc pueniūt qz utriusq^e
 qz trāsmutatiois s^r ē mā: sed differūt i s^r qz illud
 est s^r m i trāsmutatioe: diuersificare spēs ē i pō pu
 ra: z iō ē mā ul' pō uere. cui^r eē ē eē i pō. Subijcīf
 enī ut dī p posse. mā aut q subijcīf alī trāsmutatio
 nī aliqū ē i actu: z iō uerū dī s^r m qz mā: iō cū corp^s
 celeste sit icorruptibile z i trāsmutabile non pōt di
 uersificari spē sed solū trāsmutabile trāsmutatioe
 q ē in accētū. s. s^r m sūt: iō qd ibi subijcīf nō est
 mā: s^r s^r z ex his uenat qz foza celi nō ē ubi aia
 tm z nō forma corpālis: qz si eēt formalis z celum
 utiqz eēt cōpositū ex naturis sibi repugnātib⁹ ad
 uicē qstū ad motū. ita qz celū moueret motu circu
 lari z inclinationē mot^s sui nālis: qre nece eēt tan
 dē in eis mouēs fatigari z laxari: hoc enī ē tota cā
 fatigatiois in aīalib⁹ qz aia mouet ad oēs dīa ipo
 sitionis: corp^s cōpositū ex eētis in quo neceō dīant
 gūia: quoqz mot^s nālis solū est i vnā dīa positiois
 s. deorsū: iō qre forma celi nō forma corpālis ul' cor
 porālis: sed aia tm quā pro tāto dīc aiaz qz i s^r uita opa
 uite. s. appetitū z alia. **C** Ex hoc sequit ulterius qz
 cū celū hēat aiaz ipz mouet ex se: sola enī animata
 mouētur ex se: dicit tm qz pp hāc cōpōnē celū non
 opz dīcī cōpositū sed simplex s^r z qz illa aia nō fac
 ad eē celi tm sed ad motū celi tm. Unde iōm corp^s
 celeste est mā itelligērie z est mā sue aie qd ulterio^r
 nō cōpōnīf: illd tm nō vī bī dcm. s. qz aliq mā cor
 porālis possit eē sine forma: hoc enī nō vī itelligi
 bile: hic non bene p^rcm quidā improbat per hāc rō
 nē: qz cū itelligibilia illa sicut dicit Auer. nō faciat
 ad eē corpōris celi sed ad motū: si amoueret illa
 itelligēria nō mouebīf qd celū nihilomin⁹ tamē
 erit: qz itelligēria nihil fac ad esse: qre cū tūc sit s^r z
 simplex s^r m Auer. esset s^r qd tale itell^m in actu.
 hoc enī est de pprietate ois simplicis: sed hoc ē fal
 sum. p iuncta enī ē itelligentia nō eēt ibi cōpositio
 materie z foze: eēt tm ad hoc ibi cōpositio accētū
 s. quātitate in substantia celi: qd aut est actu quātū
 nō itelligit in actu: ut tale est: utz aut ista rō bī i
 probet dcm Auer. reliquat. **C** Dicendū aut cōtra
 p^rcm alio mō: qz qui qrit de cōpōsitione alicui^r que
 rit de quidditate rei: ad hāc aut quidditatē cogno
 scēdā deueniē^r per effectū a posteriori. cum enī
 subia mā cū forma cā sit oium accētū materia z
 forma in cōposito cānt aliq accētū sibi pportioā
 bilis z hec sunt viā ad s^r am per que deueniē^r in
 cognitionē ipsius qd dicitatis que qd dicitas dī termi
 nus ul' dīffinitio qz terminat cognitionē i choatas
 ab accētū: pp qd dī p^r de aia qz accētū pferunt
 magis ad cognitionē qz quid est rei in quātū habēt
 analogiā a pportione ad rē: quare oia que sūt rei
 pportionabilia poterūt ducere nos in cognitionē
 qd dicitatis: qd dicitatib⁹ aut rerū sensibiliū cōpetunt
 tria. s. qz ab eis fluunt accētū. Item qz sint posite
 obiectū intellectus nostri ex eo qz hēant fantasma
 ta eē. ē qz posite nō intellectui obijcīf: nece est hēre
 fantasmata p que mouere possit fantasā. Tertius
 est qz plurificētur p idīdua sub vna spē. cū s^r corp^s
 celeste sit sensibile oibus istis vijs possū^r uenari

qdditatē suā. **C** Dicēdū igit qz corpa celestia hnt
 vnā mām. Ad qd notādū qz qdā accētū psequit^r
 tur materiā tanqz pprie passiōes ei^r: z s^r sūt eē s^r z
 nec sub eē signato: z hec sunt p^rcm idīduātia: z qz
 nō est ppriū sine eo cui^r est ppriū in celo est iueni
 re s^r z nūc cū ista sint pprie passiōes materie in ce
 lo pprie erit materia: z s^r forte uoluerūt itelligē q
 p^rcm duxerūt ad iposibile in illa rōne dicentes qz
 icōueniēter dicit Auer. dicēs celū s^r m simplex se
 qref tūc qz eēt itell^s in actu qd ē icōueniē^r: z qz si
 s^r manet quantū sub 3^r habeat itelligēria: quātū
 aut in actu nō itelligit i actu. Isti enī vidēt in actu
 qstū est signatū sub s^r z nā. **C** Itēz qz celū habeat
 māz: p^r ex eo qz itell^s oium s^r z sensibiliū fozat
 qdditates z dīffōnes quas nece est hēre partes q
 faciūt ad eē spē: qre nece ē dīffīciles hēre partes
 que faciūt ad eē: cū ergo oēs qdditates rez sensibi
 liū a nōo intellectu itelligant: z hoc nō sic sine p^rcm
 opz ē s^r z hēre partes: qre z mām. **C** Itēz qz celū
 hēat mām: p^r ex sensibilitate eius: dixerūt enī alī
 qui magis iprobātes opinionē p^rcm qz si celū esset
 forma simplex z non esset forma in mā qz celū esset
 qd itelligibile nō qd sensibile. Sed ad hoc respon
 dit p^rcm qz s^r celū non sit cōpositū ex diuersis sub
 stantijs ut ex mā z forma: est tm cōpositū ex suba
 z quātitate rōne cui^r est quid sensibile. Et iō aliō
 est dicere qz si celū eēt forma in mā z simplex qz nō
 eēt susceptibilis quātitate nec sensibiliū qūtatiū: z
 aliō est simplr asserere qz si celū eēt forma nō i mā
 qz eēt qd itelligērie nō sensibile. Si enī possit esse
 forma s^r balis cū quātitate z cū qualitātib⁹ sensibili
 bus sine mā sicut posuit p^rcm de celo illd eēt qd sen
 sibile. Sed dicemus p^rcm qz forma sine mate
 ria nō est susceptiua qualitātū sensibiliū ut vult.
C p^rcm in p celi z mūdī ubi aut qz cū celū sit qd sen
 sibile est pars ptiū mūdī z oē sensibile ut ait ē sen
 sibile per mām: vnde p^rcm ibidē ab ipsa vitate coa
 ctus ait qz oē sensibile est sensibile per mām: z ibi
 dē dicit qz oē sensibile eē cōpositū ex mā z forma
 nec p^r qz p^rcm diceret celū eē cōpositū ex mā: qz in
 telligētia est ibi tanqz forma: z celū tanqz mā: qz in
 amota itelligēria adhuc celū eēt qd sensibile z ce
 lū sentiret a nobis z videret. Si s^r oē sensibile ē cō
 positum ex mā z forma z amota itelligēria adhuc
 celū remaneret sensibile: s^r pter itelligētia adhuc i
 ipso corpore celi oportet ponere cōpositū ex mā z
 forma sed s^r ista rōnē: vñ pponēdō nō minus ad
 profundū itentū p^rcm. **C** p^rcm nō tm arguit cōposi
 tū in celo ex mā z forma ex sensibilitate celi qstūz
 ex idīduatione ei^r vult ipse ibidē qz cū dico celū
 dico formā: z cū dico hoc celū dico mām itell^s
 ul^s rei est per formā particulatō p mām. dicem^r
 s^r qz quedā forme idīduant ex eo qz recipiunt in
 mā z sunt forme sensibiliū z tales sūt: apte nate ml
 tiplicari p dīuisionē māe: celū aut nō est celū: s^r est
 hoc celū particulatū z sensibile. Dē tale est foza in
 mā ut vult. **C** p^rcm qz ex p^rclaritate z idīduatiōe
 celi qz celū sit forma in mā: z qz sit multiplicabile
 rōne forme in multiplicabile rōne māe: qz p^rcm ex
 tota mā sua: s^r si p^rcleret qstūtas celi z si p^rcleret
 spīritudo z diaphanitas eius z eius idīduatio
 patet qz celum est forma in materia z c.
Ad rationes contra nos factas a commentatore. ergo
 dico bene sequitur illa habent materiam. ergo
 possunt esse z non esse: sed non econuerso ex vno

si uelles saluare duas pmas mas eentiait differētes pōas duos act^o puros z duo pⁿ pma z duos deos: z dicas q hoc mō hec pō pura differt eēntiait ab illa pō pura: qz hec deriuat ab illo actu pⁿ z ab illo deo. sed q^o dū ponis vntū actū puz z vntū deū qz necesse est ponē poneo vna mām pma z potētiā purā qd necesse ē et ponē. Ex hac autē via dectat q dicebat in pcedētib^o pambulis. dicebatur q si i gñie itelligibilū nō possum^o ponē potētiā purā q nō sit eiūsdē rōnis cuz alia pō pura q multo magis nō poterim^o hoc ponē in gñie entū. Nā pō pura i gñie itelligibilū nō ē pō pura simplr sed hz actū admixtū: sed pō pura in gñie entūz nullū hēt oīno actū admixtū: nō inf talia nullā dūā eēntialē assignare poterim^o: ex hac autē scōa via fortificatur magis pⁿ. Ad soluedū oīa argumēta de hac mā ē sciēdū q aliquoz eē vna māz mltiplr ē. p qñ vntū gñat ex altero z eē ut dī 3° metha. q gñat adiuicē hnt mām vna. s. q ē sōm trāsmutatiois: z sic oīa que sūt i spa actūoz z passūoz hnt mām vna: alio mō dī aliquoz mā vna p vna analogiā z p formaz sū qb^o inuenit vna rō recipiēdi formā: z sic oīa in feriora hnt vna formā inf ser z oīa corpa celestia i ter se: nō autē cōparādo i feriora ad supcelestia. 3° mō dicitur aliq hēre vna mām p idifferētiā: ita q sublata oī forma nō hēret vna mā per qd differret ab alia: z isto^o tā corpoz celestū qz inferioz est z mā mā simplr: z p hoc pz ad rōnes: uerūm qz illa rō est in qua mouent ad dicēdū māz celestū z i ferioz differre iter se. pōt alr solui p dimēsiōnes ide nō solū ut supra soluta est: sed qz cōinet i se pfcās pfectiones oīuz formaz vtuāl. Restat spāliter tractare de dimēsiōnibus indeterminatīs quomodo pcedant formā sbalem in materia z c.

Qubirano autē quedā emergit: z quare vinum non materia aceti: nec potētia acetū: quāuis ex ipso fiat acetū z viuēs potētia mortuus: aut non z c. **Tex. xliij.**

Questio. III.

Veritur utz dimēsiōes idetminatē pcedāt formā sbales in mā: z vī q nō qz sba pōz ē accēte cognitio ne diffōne z tpe: ut dī 7° metha^o. dimēsiōes siue dētminate siue idetminate sūt accētia: quare z c. **C** Itē sba mā cū forma tā accētiū oīuz q sūt i ea ut dī p phisicoz: quare cū cā sit pōz cāto suba erit pōz dimēsiōib^o. **C** Itē si dimēsiōes idetminate pcederēt formā sbalē i mā seqret qz diffō subaz eēt p additamenta: qd pz qz diffō pncipalr sumit a forma: z qd cadit in diffōne siue mā siue aliud cadit rōne forme: qre qd pus est qz forma ponet in diffōne. pstat autē cū sint accētia q sūt extra nāz sbe: qre in diffōne sube cadit aliqd qd nō ē de eēntia talis subertalis aut diffō est p additamēta: ut pz in diffōne accētiū: qre z c. **C** Itē yle z mā p pūū est subz trāsmutatioū: subm aut in trāsmutatioē opz manē: in trāsmutatioē eni aeris in igne nī hīl manet eōe nisi mā pma q nō vī hēre eē nisi per formā sbalē: qre z c. **C** Lōtrariū dicit 2° i de sba orbis ubi ptractās istā qōnē iponit Aui^m q dixerit sbalē formā q recipi in mā: z postea dimēsiōnes: z ex hac qōne duxit ipm 2° ad tria icōuenientia qzuis possēt eū ducere ad plra. Nā si p reciperet formā sbalis in mā ex s seqret qz forma illa

nō eēt dissibilis diffōe māe nec p se nec p accēsiō: ita qz tota forma eēt i toto z tota in pte. **C** Itē seqret qz tale cōpositū eēt etnū: z oīno ingñiale z icorruptibile. Itē seqret qz mā nō recipet nisi hāc vnam formā tanqz sibi pprā z nō ples nec sil nec succel siue: qz lter aut seqret ista tria icōuenientia nō declarat Auer. sed pcedit ibi sag obscure. **C** Ad ostēdēdū autē qliter hec sequant opz declare vntū quo visopatebūt oīa s. Ita eni ē qz qñ aliqd recipit i alio quo alio mediāte qdā alio recipit receptū p modū z nām rei illi^o mediāte q recipit: ut pz de albedine de se idissibilis ē in dissibilr recipit: ita qz oē ipticularē si recipit i aliq mediāte pnculari pncularr recipit. Si igit dīsiō eēt modus sēt eē. vñ si aliqd pncularē recipet ime^o i pnculari illō pncularē recipet ipticularit. cū igit mā de se sit ipticularis nec hēat pte z pte: imo ē pua pō nullū actū hñs ul' dīsticōne: s; qz itas ē illud p qd dicit. silr forma sbalis in se idissibilis est. Si igit mediāte foia sbali pexistēte in mā qz itas ul' dimēsiōes recipent recipent idissibilr: eēt itaqz aliqd cōpositū idissibilr: ex qz iā pz pⁿ qz forma illa nō dīderet diffōe māe qz oīno ē idissibilis. ex hoc aut sequit qz tale cōpositū eēt imo^o: qm oē mobile ē pncularē z eē. Ex his duob^o sequit 3°. s. qz in mā nō eēt nisi vna forma penit^o z nō ples nec sil nec succel siue qd sic pz s; Auer. sup pⁿ scōi metha. Nullus appetit nālis est frustra nec ociosus. mā aut nāliter appetit formā: qre nō appetēt formā nisi illā quā posse ē hēre si eni appeteret quā hēre nō posset eēt ociosus ille appetit: succel siue aut plalitas formaz nō ē sine motu z trāsmutatioē: mouere autem nō pōt tale cōpō^m cū sit impncularē cū nō possit eē pti iūmo a qz pti iūmo ad que: qre nec hiet ples formas nec appetēt ples: z cū i oib^o hñtib^o mām mā sit vna sic cur sup ē dēi: eo qz nō hēt p qd differat tota mā nō hiet nec appeteret nisi formā vna in numero. Cū igit hec oīa sint icōuenientia: z sequant ex dco Aui. z vñ ē quō sequūt. opz dīcē qz dimēsiōes idetminate pcedāt formā sbalē i mā. Sed tūc qd ponem^o istas dimēsiōes idetminatās eē ul' realiter aut fm imaginationē solū z rōnē aut qualif. **C** Ad qd nōndū qz mā de se solū ē pō nec hēt aliqd actū de se: z id qz mā sit tm̄ uel tanta multa ul' pauca hoc nō hēt de se sed a qz itate: opz qz qñ generat ex aere ignis ul' eē qz nel utrobiz depditur de mā: imo tm̄ de mā z adeo multa z equalr erit i igne gñato sicut sub forma aeris corrupta z eē nō qz occupet locū maiore: qz gñans qz tū dat de foia tātū dat de loco: s; opz qz tātū sit de mā i gñato sic quātū sūt in corrupto sic dī in li^o de gñatioē qz ex vno pugillo aque sūt. 4. aeris in aut qz itas māe nō ē a forma aeris: qz tē corrupto aere nō tāta maneret mā: nūc aut manet eadē quātitas sub forma ignis. Silr p eadē rōnē illa qz itas nō est a formā ignis ex eo qz illa multitudo ul' pauetas māe eadē pōi q erat cū forma ignis ul' aeris: qz nō corrūpūt ad corruptionē eaz. Sic igit est itelligendū in mā pcedere dimēsiōes idetminatās formā sbalē i mā: ut aut soluant argumēta qz aliq vntū cogere est mā qz in dimēsiōnes idetminate pcedit formā sbalē in mā pcedit qdē fm eēntia: non s; eē. Itē pcedit eā mō accētali nō eēntiali. pmtū pz sic: qz accētia nō sūt entia nisi per attributionē ad vntū ad pmtū ens. s. sbam. ita qz sint entitas ac

cidētū ē ab entitate sbeita eē accētū ē ab eē sub-
 stātie siue ipī suppositi pp q̄ dicitur p̄ta accētū eē
 eodē numero: lz p̄ accētū: q̄ sūt i eodē supposito ul'
 pp vni eē vni suppositi. Sicut igit̄ uariat suba p
 gnationē z corruptionē sic z accētū uariant: z sic
 mā manet eadē fm eētū i gñatiōe z corruptione
 uariat tñ fm eē diuersa q̄ acgrit sub formis diuer-
 sis sic z accētū. s. dimēsiōes ideterminate manēt
 fm eētū: h̄ eē dē z uariat fm eē: z sic h̄ eē nō p̄-
 cedūt formā subalē in mā. C̄ Scdm̄ p̄ sic: q̄ ut vi-
 sū est dimēsiōes iste nō p̄cedūt formā subalē nisi p̄
 pter hoc ut dēt foze eē p̄ticlāre z trāsmutabile: h̄
 aut̄ sūt accētūalia forme: q̄ forme de se ip̄ticlāres
 z trāsmutabiles: vñ accētūalr̄ p̄cedūt ille dimēsiō
 nes formā subalē z nō eētūalr̄: q̄ nō eā p̄cedūt ni-
 si ad h̄ ut forma possit corrupi z gñari q̄ nō ē nā
 forme p̄ se. z p̄ hoc p̄ rñsio ad argumenta z ē.

Quæstio. v.

Huc q̄rit quō dimēsiōes idet̄mi-
 nate p̄cedāt formā subalē in
 mā. Et ē dicitū q̄ est repire duplices di-
 mēsiōes ideterminate que p̄cedūt formā subalē
 in mā. C̄ Ad q̄ dēclandū opz duo vidē. s. q̄ ibi
 sint dimēsiōes z q̄ ille sint ideterminate. p̄mum
 p̄ sic: q̄ q̄ vñ pugillus terre sit dēhor vno pugil-
 lo aq̄ hoc nō est ex eo q̄ aq̄ sit magis porosa. Nā
 ignis qui mime porosus ē: ē rarissim⁹: nec ē ex hoc
 q̄ p̄tes magis pp̄que iaceāt aduicē q̄ aq̄ eqlit̄
 cū utrūq̄ sit p̄tinuū: sed ē ex hoc q̄ i pugillo terre
 est magis de mā q̄ i pugillo aque: z p̄ h̄ac que
 niētū in aliq̄ cōi dicit 2° de gñatiōe Ari. 5 Empe.
 elta eē cōparabilia: z ex hoc p̄z q̄ i materia ē inue-
 nire ml̄ū z paucū sic q̄ntitas ē h̄z quā dī eqlē z eq̄
 le: que q̄uis sint i p̄dicamēto relatiōis fundantur
 tñ i q̄ntitate. Silr̄ ml̄ū z paucū: lz sint i p̄dicamen-
 to relōnis sūdant tñ i aliq̄ q̄ntitate. Lū aut̄ mā de
 se sit p̄tū i p̄o: a se nō h̄z q̄ sit ml̄ta ul' paucā: opz
 igit̄ q̄ h̄ h̄at ab aliq̄ q̄ntitate: h̄ q̄ntitas ē i mā: z
 aut̄ oēs formā subalē q̄ sic p̄z: nā nō ē rō aliq̄: q̄re
 nā nō p̄t facere ex ḡno ml̄ij mōtē nisi q̄ plus est
 de mā i mōtē q̄ i ml̄io. Si ḡ nec posset sup ml̄tuz
 z paucū de mā: ita q̄ posset facē de paucā mā ml̄-
 tā: tūc posset ēt facē ex ḡno ml̄ij mōtē faciēdo de
 paucā mā ml̄ta penit⁹ nullo addito: z sine rarefa-
 ctiōe. q̄ ḡ de minori faciat mai⁹ ul' eē: ml̄to addito
 nec rarefacto ul' dēso nec p̄dēsato: est oīno p̄ rōnē
 augmētū z dimiutiōis: igit̄ nā nō p̄t sup ml̄tū z
 paucū i mā: imo limitatio p̄tinuit actionē ad fozas
 subales z dēminatās i mā quas p̄t successiue in
 mā iducere z remouē: z in h̄ ēt nā differt ab arte:
 q̄ ars solū p̄t subm̄ trāsmutare: q̄ntū ad formas
 accētūales: nō aut̄ q̄ntū ad fozas subales: sed natu-
 ra q̄ntū ad utraq̄ se extēdit. ultra aut̄ formā suba-
 lē z sibi p̄ntia nō se extēdit. nā ul' actio ipī: ex q̄ p̄z
 q̄ q̄ntitas i q̄ fundat ml̄tū z paucū māe nō est de
 accētūib⁹ p̄ntib⁹ formā subalē i mā: ē igit̄ illa q̄ntitas
 aut̄ formā subalē in mā. C̄ Restat igit̄ videre qua-
 liter illa q̄ntitas sit ideterminata: z h̄ p̄z sic nam
 dī q̄ntitas ideterminata que interminatū locum
 occupat: multū enī z paucū in materia sunt p̄ que
 p̄t occupari loc⁹: nō aut̄ locū dēminatū occupa-
 tū in actu: q̄ eadē multitudo materie, aliq̄n occu-
 pat minorē locū ut in vno pugillo terre: aliq̄n ma-
 iorē ut q̄n ex illo vno pugillo sūt quatuor aeris p̄

tāto igit̄ dī dimēsiō ideterminata. igit̄ h̄m⁹ vñ
 modū dimēsiōnū interminatāz p̄cedētū subales
 formā in materia: z h̄uc modū dimēsiōnū itermia-
 taz nō vñ uenari Auer. in de suba orbis. C̄ Nunc
 vidēdū est de sc̄bo mō dimēsiōnū ideterminatez
 z h̄uc magis uenat Auer. vñ q̄d q̄ itaq̄ corp⁹ z ē
 corp⁹ ē tale corp⁹ ut ignis ē corp⁹ z ē tale corp⁹. Si
 igit̄ gñat̄ ex aere ignis z eē: aer corrupit: q̄re hoc
 corp⁹ corrupit sed nō corp⁹ simplr̄. silr̄ de igne cor-
 rupto est: manet corp⁹ utrobiz corp⁹. ḡ hec mate-
 ria est p̄us hoc corpe: z q̄ corp⁹ sequitur dimen-
 siones. corp⁹ simplr̄ seqtur dimēsiōnes simplr̄: z
 h̄ corp⁹ has dimēsiōes z dimēsiōes simplr̄ sūt p̄o-
 res his dimēsiōib⁹ sicut corp⁹ hoc corpe. Sūt ēt
 ideterminate q̄ nō r̄idet eis loc⁹ dēminat⁹: sed
 loc⁹ simplr̄ q̄ corp⁹ est in loco: sed nō in hoc loco
 dēminat⁹: hoc aut̄ corp⁹ est in hoc loco dēmia-
 to: nā q̄ntū agēs ul' generās dat igni ul' aeri de for-
 ma specifica tātū dat eis de h̄ loco dēminat⁹.
 Sic igit̄ h̄m⁹ duplices dimēsiōes ideterminatez
 p̄cedētes formā substātiālē in materia. Differunt
 aut̄ in h̄. q̄m̄ p̄me dimēsiōes ideterminate p̄cedunt
 oēm formā in materia tā spālē q̄: gñalē: q̄ q̄cunq̄
 forma recipit in materia: opz ip̄az d̄sibilt̄ z parti-
 bilt̄ recipit: aut̄ ut visū ē sup nō p̄t eē nisi dimē-
 siōes ideterminate p̄cedāt oēs formas subales
 tā gñales q̄ spāles i materia. Sed sc̄be dimēsiō-
 nes ideterminate nō p̄cedūt oēm formā in mate-
 ria: q̄ nō p̄cedūt fozas corp⁹ simplr̄. imo sequit̄-
 tur sed solū formā specifica. s. hui⁹ corporis: puta
 ignis ul' aeris. C̄ Ex hac dīa sequitur 2° dīa int̄
 has dimēsiōes: q̄ p̄me dimēsiōes ideterminate
 fundant̄ in materia p̄ma: simplr̄ ut in subo q̄ p̄ce-
 dūt oēm formā subalē: sc̄be aut̄ dimēsiōes nō sūdā-
 tur in materia p̄ma ut in subo s̄z in cōposito ex mā
 z forma: nō enī p̄cedūt corp⁹ simplr̄ sed corp⁹ tale.
 Ex hac dīa tertia dīa sequitur. s. q̄ p̄me dimen-
 siōes ideterminate realr̄ p̄cedūt formā subalē. se-
 cūde aut̄ nō nisi fm̄ modū p̄siderate: nā in oi cōpo-
 sito nō est nisi vna forma h̄z eē specifiici: si enī i vno
 cōposito eēt p̄les forme subales q̄libet daret ali-
 q̄d eē subalē: z tūc nō eēt cōpositū vñ z q̄libet in
 grederef̄ diffōnē: z tūc nō eēt diffō vna. Si enī ge-
 neref̄ ex aere ignis nulla forma realr̄ eēt in igne: q̄
 p̄ri⁹ fuerit i aere: p̄ceptū enī gñis nō r̄idet aliqua
 ypostasio vni⁹ forme realis: q̄ intell⁹ gñis. simif̄
 ex tenui sil̄itudine singularitū: m̄det igni corp⁹ i trāf̄
 mutatiōe aeris in ignē ut p̄ri⁹ q̄dā. s. ut gen⁹ q̄d
 realr̄ nō ē p̄ri⁹: nec aliō a suis sp̄b⁹: s̄z solū h̄z rōnē
 z modū p̄siderādī q̄ p̄sideras ignē z aerē iquātū
 corp⁹ utraq̄ nō corrupit nisi aliqd̄ in quo h̄ duo
 d̄int sic p̄siderata: z sicut corp⁹ h̄z rōnē sic p̄sidera-
 tū est p̄ri⁹ fm̄ rōnē tñ: simif̄ z dimēsiōnes simplr̄
 que ip̄m sequūtur sūt p̄ores his dimēsiōib⁹ nō
 realr̄ sed fm̄ rōnē. Ex his seqtur q̄rta dīa z est q̄
 p̄me dimēsiōes ideterminate realr̄ differunt a di-
 mēsiōibus dēminatīs. Si aut̄ dimēsiōes ite-
 minate nō differūt fm̄ rē a dimēsiōib⁹ dēmina-
 tīs sed solū h̄z rōnē: nō enī realr̄ differūt ul' a parti-
 culari nec distignif̄ ab eo nisi fm̄ rōnē: z sicut dē-
 minata dimēsiō est que dēminatū locū occupat
 sic est ideterminata que dēminatū locū non
 h̄t nec occupat. P̄ime aut̄ dimēsiōes idetermia-
 re a terminatis realiter differūt: q̄ mā eius multi-
 tudinis uel paucitatis est sub vno pugillo terre: z

x. aque facte ex illo vno pugillo. Determinate vo dimēſiones occupant maiorem locum determina- tum sub forma aque q̄ terre. Cū igit in trāſmuta- tione terre in aquā dimēſio ideterminata maneat qz eadē est multitudo utrobiz māe. nō autēz ma- net dimēſio determinata eadē: qz nō idē loc⁹ aque determinatus manet: p̄ qz dimēſio ideterminata realr differt a determinata. **C** Ex his ſequit quita dīa: qz p̄me dimēſiones ideterminate cōparātur ad terminatas ſicut mā ad formā. ſc̄de vo idetermi- nate cōparant ad f̄minatas ſicut forma p̄fuſa ma- gis ad formā p̄ticularē. Et ulterio⁹ ſequitur qz ſic mā que realr z eēntialr diuerſa est a forma terminat p̄ formā ſic dimēſiōes p̄p̄te ideterminate q̄ realr z eēntialr ſunt diuerſe a terminatis terminātur p̄ terminatas. **N**ate ſūt igit p̄me dimēſiōes ideter- minate terminari ſucceſſiue p̄ oēs dimēſiōes f̄mia- tas: qz vna forma ſbalis adueniēs māe nō iduc ni ſi vnā dimēſionē talē quā p̄ſequit alia z alia aliā: z ex hoc est qz ex vna forma ſbali recepta in mā nō est determinat⁹ appetit⁹ māe. Ad illā formam ſbalē quā p̄ſequunt alie dimēſiōes terminatē: per q̄s dimēſiones ideterminate p̄cedētes formā in mā nate ſunt terminari: nō est autē ſic de mā celli q̄ quāuis abstracta ſit ab oī forma ſit eadē cum mā corruptibiliū i idētitate q̄ p̄ p̄uationē dīe: qz t̄c nō h̄ret ille māe p̄ qd̄ differret multū in z vniciū rei mā corruptibiliū est alteri⁹ rōnis a multo z pauco i mā celeſti qz p̄ziqz multū de mā facit denſū in iſtis inferiorib⁹. **A**ui. vo facit ray in celeſtib⁹ aut paucoz facit trāſparētā ſiue diafanitatē: multū vo fac̄ ipſi ſitudinē z lūmoſitatē ſm qz dicim⁹ qz ſtella est dē ſioz pars in orbe. vñ ideterminate ille dimēſiōes nō ſūt nate terminari a quibuscūqz dimēſiōib⁹ ter- minatis: iō adueniēte vna forma ſbali q̄ iducit vnā dimēſionē talē terminat appetit⁹ illi⁹ māe: iō igit mā per idifferētā ſit vna in iſtis z in illis: nō p̄p̄ opz corpora celeſtia eē corruptibilia. ut hec inferio- ra p̄p̄ appetitū ad diuerſas formas q̄s nata ē h̄ie mā z non h̄et: z cauſa per iam dicta est zc̄.

C Explicit liber octauus methaphiſice.

C Unū qz multis modis dicitur indiuiſis de quotiens dictum est prius zc̄. **T**ex. j.

Liber decimus methaphiſice incipit. **D**ō p̄ma.

Queritur igit de ip̄a mēſura. ſ. utz ſit i eodē ḡne cuz rebus mēſurā h̄ntib⁹. z v̄ qz ſic qz mēſura ſit cū eo cui⁹ ē mēſura: ſcribit enī 4°

ph̄^o qz vnaqueqz res mēſurā p̄ aliqd̄ ſui ḡnis: qm̄ vnitates vnitate mēſurāt. **C** p̄. **A**ri. dic̄ x^o me- tha. qz ſi oīa entia eēnt colores album eēt mēſura eoz: iō albū ē i ḡne colorū. q̄ mēſura ē i eodē ḡne cū eo e^o ē mēſura. **C** p̄. **A**ri. ibidē mēſura ip̄ ē vni- gētia mēſurato: ſed qd̄ ē vnigenitū alicui v̄ eē ei⁹: dē ḡnis cū ipſo: quare zc̄. **C** **L**ōtra ſm **A**ri. x^o me- tha^o opz querere vnā mēſurā oīum ſbay: hoc autē est ſba p̄ma. ſ. p̄ma cā ſm p̄^o ibidē non est aliqb̄ eodē p̄^o ei⁹ respectu cui⁹ est mēſura: ſed p̄^o z par- ticipiatū non est necē eſſe in eodē genere: q̄re zc̄.

Ad h̄ac q̄nē dicendū ſm p̄^o in x^o metha^o qz men- ſura p̄ z per ſe repit in quātitate z maxie in quā- titate diſcreta: z a quātitate diſcreta trāſfertur ad aliā: qz in quātitate diſcreta per ſe z p̄ repit cumu- lus partū que per vnitate mēſurant: z ſic in alijs

mēſurā accipim⁹: hoc est inquātū induit rōnē nu- meri: nō enī est deſcendere a ḡne in ḡne niſi magni- tudines numeri ſunt ut dī p̄mo poſterioroz: z iō oīa alia inquātū h̄nt p̄poſitionē nobis nataz: hoc est .put in eis repit nā numeri: z ex h̄ enī dicim⁹ ali- am quātitate eē mēſurabilē z proportionabilem alijs quātitati ex eo qz repit aliqua quātitas cōiſ- utriſqz que ſm aliqd̄ metif utraqz: z iō qz cū ſpati- um est nobis notū hoc est rōne numeri: inquātū. ſ. ſcīmus quot ſtadioz uel miliarioroz ſit: vnde iō rō mēſure per ſe z p̄mo reperit in quātitate diſcreta: tamē ex quātitate diſcreta transfer̄ ad alia ḡna ut dicit **A**uer. in hoc. x. **I**ta autē trāſlatio p̄ōt eſſe du- plex: qz vnitas dupl̄r cōparat ad numez ut itelligi- mus vnitate numez mēſurare. p̄ enī cōparātur ad numez ex eo qz per ſui replicationē metif numez. z iō **A**ri. in hoc x^o ait qz opz qz mēſura mēſuraturz ſiue numeri ſunt vnitates z nō vnitas: per qd̄ poſſu- mus itelligere qz vnitas nō plurificata per replica- tionē uel p̄ reiterationē ſaltē numez nō mēſurat. **C** **S**c̄do mō cōparat vnitas ad numez ut mēſura illi⁹ tanqz illō per qd̄ cognoscit numer⁹: z iō **A**ri. i eodē x^o et ait: qz mēſura est illō p̄ qd̄ cognoscitur q̄ntitas: z iō ibidē ſubdit qz oēs numeri cogſcunt per vnū: q̄ p̄ōt eē duplex tranſlatio: ul̄ ex eo qz mē- ſura iterat z replicat in mēſurato: uel ex eo qz mē- ſura est cā quare ip̄s mēſurātū cognoscat. p̄ modo tranſfert nō nē mēſure ad q̄ntitates z ad pondera z ad h̄^o ſimilia: z iō videm⁹ qz vlna per ſui replica- tionē mēſurat cannā. z ſilr videm⁹ librā p̄ ſui re- plicationē mēſurare aliud pondus z vnciā libraz. **C** **S**c̄do modo trāſfert ratio mēſure ex eo qz ali- quid est rō. q̄re alia cognoscantur: z qz oēs res in aliquo genere h̄nt eē ſz aliq̄ ordinē graduū. ſ. ſm maiorē ul̄ minorē appropinquationē z remo- tionē in respectu ad aliud in quo mēſurat nā illius generis ſimplr̄ iō ſi oīa entia eēnt colores album eēt mēſura eoz: qz ex cognitōe eius poſſumus de- uenire in cognitōne alioz tanqz ex cognitōne ei⁹ qd̄ magis participat nāz lucis que est p̄poſtaſis co- loz. z ſz iſtā v̄ā poſſum⁹ dicere p̄^o enī eē mēſu- rā oīum entū: qz ex cognitōne p̄mi entis habetur cognitō alioz: z qz diuerſimode trāſfertur nomē mēſure z non reperit vnifoz: miter in reb⁹. ideo opz per diſtictionē dicere ad q̄nēs. **N**ā ſi loqua- mur .put mēſurat res per ſui replicationē z itera- tionē: tūc mēſura non est in eodē genere cū menſu- rato per ſe loquēdo: nec iſt est extra gen⁹ mēſurati qz h̄^o mēſura est i genere mēſurati ut p̄^o: p̄^o enī nō ſunt extra gen⁹ qz reducunt ad gen⁹ p̄ncipiati: z iquātū talia nō ſūt in genere: qz inquātū talia nō ſunt in genere: qz iquātū talia nō cadūt p̄ rectā line- am: z iō vnitas que est mēſura nūi est in ḡne p̄ re- ductionē ad q̄ntitate diſcretā: z ſi aliq̄ mēſura ſit vere q̄ntitas: z ſic in eodē ḡne ſz rectā lineam cuz alijs q̄ntitatib⁹ p̄tinuis, ſicut p̄odus vncie est in eo dē ḡne cū alijs p̄oderib⁹: hoc est p̄ acciō: qz nō h̄z iquātū ē mēſura. **N**ā iquātū mēſura quid indiuiſi- bile exiſtit z indiuiſibile. put indiuiſibile est nō est q̄ntū iō ad q̄ntitate reducatur. iō **A**ri. volēs ſoluere rōnē mēſure in talibus diſtinguit in x^o huius du- plicē indiuiſibilitatis modū. qz aliq̄ ſunt indiuiſibilia qz ip̄a ſunt ut q̄ntitas. z aliq̄ ſunt indiuiſibilia qz uo- lum⁹: hoc est p̄ iſtitationē n̄ram: z ſic alicui p̄tinuo ut liea z alicui p̄derit ut vnciā cōpetit rō mēſure:

z ita pz qz mēſura p replicationē cui⁹ mēſuratū ē ples mēſure p ſe loquēdo nō ē ex gen⁹ mēſurati: ſz nō cadat ſm rectā lineā i illo gñe. Cū 2° dicit 4° phi⁹ circa finē qz mēſura i q̄libet nō ē extra gen⁹ mēſurati. de q̄ aut mēſura itelligat pz p h qd ſeq̄ ſz totū mēſuratū ē plures mēſure qz nō ē niſi i mēſura per replicationē. C Scdo mō dicebat qz fiebat trāſlatio mēſure ad alia a q̄titate diſcreta rōne cognitiōis. Iſtō aut ex h bēt eē qz i aliqb⁹ repit analogia qdā ſm quā analogiā vni aliqd facit ad cognitiōē alioz z tūc h⁹ analogiā accipiēdo gen⁹ pprie nō ſp ſuat vītate gñis niſi uellet vn⁹ accipe eē i eodē gñe q̄cūqz hñt vnitatē z pportionē ad inuicē ad nos: ſed loqmur de gñe pprie dicto z pp h ſciēdū qz aliqd ſz analogiā qdā z pportionē p̄t facē ad cognitiōē alioz z p p̄ns eē mēſuratū eoz triplr ſm triplicē analogie modū: qz aliqd hēt analogiaz ad aliqd qd nō ē ex gen⁹ ipoz. 2^m eſt in gñe eoz ſz rectā lineā z iſto mō albū analogat cū alijs calorib⁹ in calore. 2° mō pōt eē analogia in q̄tuz qz h⁹ analogiā nō ē i gñe eoz que reſpicit ſm rectā lineā z eſt extra rectā lineā z eſt ex gen⁹ ipoz z ſm iſtū modū ē analogia p̄cti ad lineā z iſtantis ad tps. C Tertio mō pōt eē analogia ita qz hñs analogiā nō eſt in gñe ſm rectā lineā cuz alijs z et eſt ex gen⁹ ipoz z ſic eſt analogia q̄ ē iter p̄mā ſbam q̄ eſt de⁹ z alia: q̄ p̄ ſba nō ē in gñe ſubſtātie ſz rectā lineā nec reduci hēt ad gen⁹ ſbe. Et oib⁹ his modis analogie aliqd pōt dici mēſura alteri⁹. z iō pp p̄mū modū habem⁹ ab Aristo. in x^o hui⁹ qz albū eſt mēſura color alioz. pp ſcōm habem⁹ ab eodez 4° phi⁹ qz inſtas mēſurat tps z et pōt: z hoc ē ab eodē in 5° phi⁹ z alibi qz p̄cti⁹ ē r̄min⁹ linee. z ſigs accipiat imaginatiōe ſua lineā finitā accipiet eam ſtare ad duas deciſiōes ſiue ad duo p̄ctia. C Propter 3^m habem⁹ i x^o h⁹ ab ipomet. qz opz q̄rere vnā ſbam mēſurā oium aliaz ſbaz z iſta ſba eſt motor p̄mas z p̄m⁹ z act⁹ pur⁹ z ultim⁹ cui nō ē admixtū aliqd de potētia aīo ut 2° exponit. z ita pz ſolutio. qz nō opz mēſurā eē in eodē gñe cū mēſura to niſi accipiam⁹ gen⁹ p oīo in q̄ repit vnigenitaſ tñ mēſurat aliqñ ſm rectā lineā in gñe mēſuranti aliqñ per reductionē aliqñ neutro mō. C Ad 2^m dīcēdū qz mēſurari per aliqd ſui gñis itelligit̄ ibi de eo qd per replicationē ē mēſura ut nūs equorū vnitatē eqna mēſurat z h⁹ eſt in gñe mēſurati ſaltē per reductionē ut per accēſs ut patuit. C Ad 2^m dīcēdū qz aliq mēſura pōt cadē in gñe ſm rectā lineā cū alijs mēſuratis. ſicut cōuenit in albo reſpēcū alioz color: ſz nō arguit oēs mēſurā ſimplr eē talē C Ad 3^m dīcēdū qz mēſura hēt vnigenitatem ad mēſurati nō qz ſit eiuſdē gñis: ſed qz eſt quedam pportio z analogia inter mēſurata z mēſurā z c.

C Ad ſenſura enim eſt illud p qd cognoscit q̄titas: z q̄titas cognoscit ſm qd eſt q̄titas aut p vnū aut p nūez z c. **Tex. ij.**

Questio. II.

Queritur utriū oīa que mēſurantur mēſurent aliq vna mēſura. z vī qz ſic: qz ut pōt haberi ex ſententia Aristo. in hoc x^o oīa mēſurant mīmo ſui gñis: ſed minimū in aliq gñe nō pōt eē niſi vnū: qz qd ſuper abūdantiam dicit vnī ſoli cōuenit ḡ z c. C Contra Aristo. arguit in x^o hui⁹. qz opz nos q̄rere mēſuras

ſubam vnā oium aliaz ſbaz. ḡ a ſiſi de q̄buſcūqz opz nos querē vnā mēſurā alioz. C ſicut ſe hēt tps ad ea que mēſurant tpe. ita ſe hēt mēſura q̄libet ad ea q̄ mēſurant illa mēſura: ſz vnū eſt tps mēſura oium tempoꝝ ut dicit phi⁹ 4° phi⁹. iſit vna erit mēſura oium hñtū eā. C Item ſm Aristo. 4° phi⁹ non eſt dare duas mēſuras ſit niſi vna contineat alia. ſicut ann⁹ p̄tinet diē. ḡ nō eſt dare. d. mēſuras ſimplr. C In 3° r̄iū eſt qz ſm p̄m x^o metha⁹ mēſura nō eſt vnū numero ſed magis forte plura. C Itē 2° ſup 4° phi⁹ dicit. qz opz qz tps iſt⁹ motus. ſ. p̄miſit p̄ns t̄pib⁹. ſ. alijs z enumerat illa. ḡ nō eſt dare ſolū vnū tps: ſz eſt etiā dare multa tpa z ita nō ē vna mēſura t̄pis omniuz habētū talem mēſuram. C ſ. mēſura videt̄ eſſe quedāz p̄fectio mēſurati. ſed opz multiplicari p̄fectionem ſm multiplicationē perfectibiliū. cū ergo ſint multa p̄fectibilia alia. ſ. mēſurata opz eſſe multas mēſuras.

Ad iſtam queſtionē dicendū qz de diuerſitate mēſure z ei⁹ vnitatē ſint diuerſe ſnie: qz qdā attendentes ad hoc qz mēſurata aliq mō vniant cū oē qd mēſurat mēſurat aliquo minimo ſui gñis ut dicit Aristo. 4° phi⁹ z cū oīs mēſura ſit vnigenea mēſuratio ut dicit x^o metha⁹ dixerūt qz genus gñaliſſi mū in q̄ oīa illi⁹ gñis cōueniētia analogiā hñt eſt mēſura omniū eoz q̄ ſit in illo gñe: z ſi iſta via bona eſſet. tūc mēſura reſpectu hñtū ipam eēt vna nō vnitatē niſi ſz vnitatē gñis. ſed iſta poſitio ſtare nō pōt: qz cū ſm p̄h 3° x^o metha⁹ ubi loquit̄ de tali mēſura dicat qz vnū in quolibet gñe. ſ. mēſura q̄ eſt nā aliq ſimplr z nō ē vnū nā alicui⁹ eoz q̄ mēſurant per eā. Ex hoc autē duplr̄ iprobare iſtā poſitionē poſſum⁹. p̄mū qz natura gñis gñaliſſima nō eſt vna nā ſimplr cū cōceptui gñis nō r̄ideat p̄poſtatis vni⁹ forme ut dicit Themisti⁹ ſup p̄mū de aīa in p̄logo. z iō ſz natura ſpecifica poſſit hēre rōnem mēſure eo qz ſpēs nā quedā vult eē ut ibidem Themisti⁹ dicit. z iō p̄pter ſui vnitatē que excedit vnitatē gñis pōt hēre rōnē mēſure gen⁹: tñ nō pōt cū in ei⁹ nā nō ſit vnitatē p ſe ſz vnū gradū eſſentie ſed ſoluz ſm ordinē graduū. C Rurſus poſſumus iprobare iſtā poſitionē ex eo qz in eodē x^o dicit. habet̄ enī ibi qz nā mēſure eſt differēs a nā mēſuratori. nā gñis eſt eadē nature cuiuſlibet exiſtis ſb eo. qz ut a particulari nō differt. C Improbāt etiā iſta poſitio ab aliqb⁹: qz cū gen⁹ nō videat̄ certifi care nec diffinitā cognitiōē dare eoz que ſunt in genere. mēſura vō nō eſt h⁹: qz certificat. Sz h improbatio nō ē bona. qm mēſura ē illd qd nobis prius vniuoce ſcit qz ipm mēſuratū z poſtmodū ex cognitiōe mēſure p quādā ſolertiā z acumen ingeniū deueniemus in cognitiōe mēſuratoꝝ. z q̄tuz ad hoc ſatis apparet qz nā gñis debeat dici mēſurati: qz ſunt nobis nota p̄ſuſa magis ut dicit p̄mo phi⁹ in p̄n⁹. tñ etiā qz ex cognitiōe hui⁹ p̄ſuſoz in cognitiōez magis diſtinctoz deuenim⁹ z ut ſint ad vnum diē cognitiō mēſuratoꝝ in mēſura ante qz applicet̄ mēſura ad mēſurata ē cognitiō iuli z i p̄ſuſiōe qdā ſicut ē cognitiō eoz q̄ ſt in ipō gñe ante qz p cognitiōē gñis p̄cedam⁹ i cognitiōē diſtictā exiſtētū in gñe. C Ali⁹ modus aut dīcēdi eſt reſpectu vnitatē mēſure eoz qui dicit̄ mēſuram eē vnā reſpectu mēſuratoꝝ: qz mā eſt vna. vnī ſz rōnem iſtoꝝ ipſa mā eſt vna mēſura reſp hñtū māz z ſm iſtā viā mā eſt vna vnitatē eēntie: z nō vnitatē

esse q̄ vnitas ē. put mā vna abstracta ab oi foza nō hēret p qd differet ab alia sic accepta. isti at sic opī nates 3° motiuo moueri vniunt. p enis mouent ga mēsurā p se z p repit i vnitate respectu nūi ut visus ē. vnitas at nō hēt q̄ sit mēsurā nūi nisi ex eo qd re iterat z p reiterationē mēsurat nūz z nihil ē q̄ i entib^o reiterationi videam pter mām q̄ mā ē illō qd fm eēntiā idē manēs itez z itez aliō z aliō eē accipit. C Scōz aut motiuū est eorū q̄ vnitas in pō ē ois nūz ut dicit Boet^o in arismetica sua. z mā est in pō oē illō qd ex mā fit. Nā p est iste modus fz quē Aristo. docet imaginari mām p phi^o. s. si uolum^o itelligē mām debem^o itelligē ad qd nō hēat formā sed in pō ad oēz formā. z in 2° metha^o dicit describēdo nāz mae pme q̄ in sūdāmēto nāe nihil est dī stinctū nec suba nec q̄le nec q̄tū nec aliqd oīno. de hem^o tū itelligē q̄ mā sit in pō ad oia illa. C Ter tū motiuuz eoz ē. qz mā ē illō ex q̄ alia entia sūt z vnitates sunt ex qb^o constituit nūs. z iō mā pōt dicit mēsurā oīum māliuz pp dicta tria. pp que vni tas dī mēsurā nūoz. C S3 hoc stare nō pōt: qz fz Aristo. in 1° metha^o mēsurā est illō p qd aliō mēsu ras. z iō mēsurā ē magis nota q̄ ipa mēsurata. Si igif mēsurā hēret rōnez mēsure. tūc mā eēt magis nota q̄ res māles z forme cui^o oppositū videmus: qz fm Auerro. sup 2° metha^o mā est idonea cogni tionis. z p phi^o scribit q̄ mā nō cogscit nisi per analogiā ad formā: pp qd ali^o modus dicēdi est. s. q̄ vnitas mēsure ē ex vnitate pmi entis. Nā pmi ens p lumē itellec^o sui mēsurat oia. z iō sicut p lu mē i dyafano receptū s̄stātificānt colores ita p lu mē pentis oia entia in esse subsistunt. z lz ista p̄si tio vā z bona sit cui^o adheret in x^o. tū sic accipiē do vnitate mēsure nō satisfacit ad qd nē: qz qd nra ē nō solū de mēsurā oīuz entūz s̄t de mēsurā cu iuslibet gnis in se p̄siderādo p diuersas ptes enz. Et pp hoc dicēdū q̄ illō quod p se z p in mēsurā p̄siderare debem^o ē q̄ mēsurā dz eē illō i q̄ ē stat^o. vñ z pbs in 1° metha^o ait q̄ illō qd estimat sine dī minutiōe z additiōe ē mēsurā vā: sed oē tale i quo est stat^o est vñū nūo: pp qd 2° dicit ibides q̄ illud qd est mēsurā est vñū nō vnitate cōi. ḡ per se loquē do mēsurā semp ē vna oīuz h̄stū eā. tū ista vnitas p accūs impedit. hoc aut ipedimentū tripl^o cōue nit. p enim ipedit h^o vnitas ex eo q̄ illō cui cōpe tit rō mēsure est qd in mā receptū. z iō si albū est mēsurā colorū nō opz vñū albū eē nūo. sed si color haberet esse nō in mā receptum ita q̄ nō diuersi ficarent per diuersa eē: tūc q̄t sūt colores tot essent colorū spēs: z tunc mēsurā colorū esset vna nūo. 2° pppter qd ipedit h^o vnitas mēsure ē ex eo q̄ mēsu ra sine sui reiterationē z receptione nō semp mēsu rat mēsuratū: z pppter hoc dicit Ari. in h^o 1° hui^o q̄ nō semp est mēsurā vñū nūo sed magis forte plura q̄ potuit eē appositū ex eo q̄ hui^o pluralitas vñ p accūs cōtingē: z de h^o ipse ibidē ex^o subdit q̄ dyam eter mēsurat p duo ut est i penultimū. 4. geome tric lat^o exagoni qd est mēsurā dyametri opz bis iterari ut mēsurare hēt dyameter. 3° mō ipedit h^o vnitas ex eo q̄ illō qd hēt rōnē mēsure nō ē indi uisibile simplr sed ē indiuisibile qz uolum^o. i. p in stitutionē nram z ut vnciā uel libz: uel est indiuisi bile fm sensibilitū ut pōdus gni uel ordēi ut 2° po nit ex^o. Istos aut duos modos idiuisibilitatū inuit Aristo. in eodē 1°. z qz h^o mēsure nō h̄st rōnē mē

sure hoc est p se: qz q̄cunqz ponūt mēsurā aliquam ponūt eā rōne indiuisibilitatis. z iō in talib^o maior mēsurā reducif ad minorē ut libz ad vnciā nec hz per qd mēsure libz nisi ex eo q̄ certificat p vnciā z si eēt aliq̄ mēsurā minor vna puta dyagma vnciā nō mēsuraret nisi per illā mēsurata esset. z ita per se loquendo vna est mēsurā. per accūs autē mēsurā plurificari pōt. C Ad p̄mū dicēdū q̄ arguit de vni tate. per se tū nō. pppter hoc remouent qn possint eē multe mēsure per accidēs: qz vō in oibus repitur minimū simplr ut mēsurā: sed aliq̄ alioa est mē sura: qz uolumus q̄ sit minimū. z per hoc patet so lutio ad alia argumēta que hoc cōcludebāt. C Ad p̄mū in cōtrariū dicēdū q̄ mēsure sūt plures mō quo diximus: ut qz dyameter mēsuratur per duo. C Ad 2° dicēdū q̄ diuersa sunt tpa temporalium cōsiderādo de mēsuris intrinsecis de quib^o nō loq mur. C Ad 3° dicēdū q̄ mēsurā nō est perfectio mēsuratorū ut depēdens ab eis: sed magis mēsurā ta dependet ab ipso sicut mot^o quē est mēsurā om niū motuuz alioz nō hēt ut in sbo in oib^o alijs nec depēdet ab eis: sed magis ipsa mobilis depēdet a tali motu. z iō mot^o ille ē vn^o simplr nō ex vnitate omnium mobilū sed ex vnitate pmi mobilis z c.

C In oibus aut his metruuz z principium vñū aliqd z idiuisibile: quoniā z in lineis utimur q̄si idiuisibili pedali z c. Tex. iij.

Questio. III.

Heritur cōsequenter utrū omnia mensurentur minimo sui generis. z videtur q̄ nō. Nam sicut dicit 7° phi^o motus diuidit fm ptes. est igif maioris magnitudinis iter plures partes cū maior magnitudo. q̄re z mot^o maior. sed prim^o motus siue p^o mobile cui^o mot^o est diuturnus est maximū cozp^o cele stius cozpoz. erit ergo ei^o maxim^o mot^o si illo motu oēz mot^o mēsurant ut dicit 1° methaphisice. quare nō mēsurant motu minimo sui generis: sed maxi mo. C Itē album est mēsurā omnū colorū: sed albedo plus cōtinet de luce que est ypostasis oīuz colorū q̄ alij colores q̄re alij colores nō mēsurantur minimo sui gnis s̄z maxio. C P. oia h̄st mēsurā: qz oia facta sunt in nūo pōdere z mēsurā. s̄z in oib^o nō est inuenire nūm ad min^o in q̄titate cōtinua: qz ipsa diuidit in infinitū q̄re idēz qd p̄s. cōtrariuz dicit Aristo. C Itē pbat h^o p rōnez Aristo. in 1°: qz mēsurā vera ex h^o est numeri: qz in ea min^o ē deceptio z error: hoc est in minimo numeri quare z c.

Ad hāc questionē dicēdū q̄ ratio mēsure pmo est in quātitate z in quātitate discreta ex vnitate que est principū numeri z ex hac transferri ad alia. qm̄ q̄si transferri subiectū trāfferunt z pprietates per se cō sequētes ad illō subiectū: q̄re rō numeri est rō mē sure z transferri ad alia ex vnitate que est p̄m^o numeri. transferri autē ratio mēsure ex vno duplr. s. in q̄tū per sui replicationē numerat uel mēsurat numez fm analogiā quādā. z iō vidēdum est quō cōpetat vni q̄ sit minimū respectu nūi z ita trāfferi vñū ad alia fm h^o diuersas rōnes. vñ aduertendū q̄ vñū in q̄tū est minimū respectu nūi consequitur tria. p^o est q̄ vnuz est quid simplex. numer^o aut est quid compositū. 2° est q̄ vnitas qz simplex est: est ē vniformis. difformitas enī ē de mltitudie z plu ralitate. numer^o aut est difformis. 3° est q̄ vnitas ē

idivisibile. numer^o vo divisibile. qñ igit uolum^o vni-
tate trāsserre ad mēsurā aliaz rez nō opz fm oēs
tres māo trāsserre: sit aut trāslatio mēsure ad tria
gñā rez. s. ad motū ul' ad eē successiuū z ad eē pma-
nēs z q̄tū. Itē ad ea que actualiter pmanēt nō ut
q̄ta sūt. C Ad h̄ igit tria gñā rez rō mimi nō trāf-
ferf s̄z vnū modū qz ad successionē z motū rō mi-
nimi trāsserf fm vniformitatē z ordinē quēdas qz
ordo est vniformitas qdā: s̄z ad esse pmanēs qua-
tū trāsserf rō mimi fm idivisibilitatē. Ad 3^m autē
s. ad esse pmanēs nō i eo qz q̄tū trāsserf fm simpli-
citatē: sic enī repif mīmū qz ē mēsurā in q̄titate z i
alijs. oē aut qd mēsurat: mēsurat s̄z qz est actu nō
pō: qm cū tria sint eadē pō si ens in pō mēsuraref
q̄ rōne vnū p̄rarioz ens in pō mēsurat: et aliō eadē
rōne mēsuraref ab illo z eē cū in pō sint eadez.
Itē ens siue entia nō mensurant nisi fm qz h̄nt eē
distictū in suis gñib^o. solus aut act^o distiguit ut dī
7° metha^o: igit act^o cū dicat eē respicit eē. aliqua
igit mēsurant fm qz h̄nt eē. cū ḡ fm eē successiuoz
psistat in ordine p̄tū nō simulare: qz p̄rertū ordi-
nat ad fatuz sic sumif mēsurā ex ordine z vniformi-
tate. Inuenif aut triplex difformitas: vna q̄tū
ad itroductionē act^o h̄^o qui est successiu^o. videmus
ē qz aliqñ aliq̄ gescūt z aliqñ mouent. alia diffor-
mitas quo ad variationē moti fm qd mota nālīf
ueloci^o mouent in fine q̄z in p̄n^o. eē est de violentis
motib^o vel de violēter motis. 3ª difformitas est ex
pluralitate mot^o in eodē mobili ut vnū z idē mobi-
le. s. vn^o orbis cēlestis numero motū diurno ab ori-
ente in occidētē. z motu alio p̄prio ab occidēte v-
sus oriētē. Nūc aut mēsurā debet p̄tinē vniformi-
tate: z debet nos certificare: z quāto aliqd est ma-
gis difformitāto min^o certificat. opz igit qz si mē-
surā in successiuis dī eē vniformis qz ille mot^o qz
eē mēsurā sit a v̄tute que moueat sine latitudine ut
mot^o ille vn^o cū sit p̄tinū z nō iterrupt^o: ter hoc enī
qz fm Arist. z Auer. in de sba orbis mot^o gescit
aliqñ qz motus illius mobilis mouet mobile s̄z fa-
tigationē. Itē opz qz ille mot^o sit a v̄tute iuariabil^r
mouēte nō qz nūc moueat ueloci^o z postea tardi^o.
C Itē qz sit a v̄tute q̄ sit p̄ma in gñe moroz ad hoc
ut nō sit in illo mobili sub illi^o motu penit^o diffor-
mitas nec diuersitas nec pluralitas motuū: z ga
mot^o primi mobilis est a v̄tute sub oib^o pdictib^o.
Iōille mot^o est mēsurā z mīmū oium motuū alioz
z nō obstāte qz illō p̄mū mobile sit corp^o maximū
z hoc inuit Arist. in x^o metha^o breuib^o v̄bis dicēs
qz ille mot^o ē mīm^o mīnuitate t̄pis. h̄ aut eē nō p̄t
nisi sit a v̄tute nalde excellēti que est p̄mū in gene-
re moroz cui nō accidit latitudo. C Didit aut in
6° phisicoz dupl^r fm rē mobilē z s̄z dīsonē t̄pis:
z h̄ scdo mō dīstīōis est ille p̄m^o mot^o z mīm^o. Tūc
est vidē quōd mīmū in quātis pmanētib^o dicat in
diuisibilitatē: z sag p̄z ex hoc qz q̄to minor est quā-
titas que dī eē mēsurā: tāto min^o decipimur z er-
ram^o: vñ sciēdū qz idivisibile dī dupl^r. s. idivisibile
simpl^r: z hoc mīmū nō est in talib^o quant^o pma-
nentib^o: ul' idivisibile s̄z nostrā institutionē. s. qz uolu-
mus: z hoc mō rō mīmū trāsserf ad alia quāta: z
qz in eis sic est mēsurā: q̄z nō sit simpl^r idivisibil^r.
mēsurat t̄m sub rōne quāta q̄ idivisibil^r. C Scōz aut
qz sumif mīmū in alijs reb^o quāuis quātis: non
t̄m ut quant^o ibi accipif mīmū pro simplicissimo
ut in colorib^o albedo: z his v̄ijs soluūtur argumē-

ta: qz p̄m^o arg^m arguit in successiuis ubi non sumif
mīmū q̄tū ad corp^o s̄z. s̄z mīmū i t̄pe. C Ad aliō
arg^m de mīmō simpliciter. s. qz ē simplicissimum.
C Tertium argumentū p̄cedit de mīmō simpl^r
in quantis autem nō inuenitur mīmū simpl^r: s̄z
bene inuenitur fm nostrā institutionem z c.

C Secundū substātiā s̄o z naturam que-
renduz est quomodo se habeat quemad-
modum z c. **Lxx.vj.**

Questio. IIII.

v **I**so de mēsuris i gñali h̄ q̄rif de eis
i spālī: z p̄ de mēsurā s̄baz: z
q̄rif utrū oium s̄baz sit vna mēsurā: z vide-
tur qz nō: qz ut dicit p̄^o sup xj^o metha^o: immobile nō h̄nt idē p̄m^o cōe. mēsurā aut v̄z eē p̄m^o
mēsuratoz: q̄re s̄be immobiles nō h̄nt eadē mēsurā
cū mobilib^o. C s̄. nō est vna talis mēsurā cōis ni-
si eoz q̄ cōicant in gñe. corruptibile aut z icorrupti-
bile nō solum differunt genere plus q̄z gñe: ut dī
x^o metha^o: q̄re s̄baz corruptibiliū z icorruptibiliū
nō erit vna mēsurā cōis: qz differūt plus q̄z aliqua
que vniūtur in aliqua mēsurā. C Itē si eēt aliq̄ mē-
surā oium s̄baz: h̄ maxime eēt p̄ma cā ut dicit ex p̄-
se p̄^o super x^o metha^o: sed ista nō pōt eē mēsurā:
qz inter mēsurā z mēsuratū aliq̄ est p̄portio. infi-
niti aut ad finitū nulla est p̄portio. cā aut f̄ma est
ifinita simpl^r: quelibet aut s̄ba est finita: quare z c.
Si dicat ut cōiter solet dici: qz v̄ez est qz de^o
est ifinit^o: z ideo alie s̄be non h̄nt p̄portione ad ipm
p̄portione commensurationis: sed h̄nt p̄portioez
ordis: qz oēs s̄be ad ipm h̄nt aliquē ordinē. C Lō
tra h̄ arguo qz mēsurā dicit quādā cōmēsuratōez
mēsure ad mēsuratū. cū igit de^o sit ifinit^o quāuis
ad ipsum remaneat p̄portio ordinis ad alias s̄b-
stantias. deficit t̄m p̄portio cōmēsuratōis in qua
psistit ratio mēsure. C Contrariū dicit Ari. x^o me-
tha^o z arguit p̄ rōne qz illud qd facit ad cognitio-
nē rez: videt eē mēsurā earū: cā aut p̄ma facit ad
cognitionē oium s̄baz: qz ut dicit p̄^o super 7° me-
tha^o nō cognoscitur s̄ba demonstrata sensibili nisi
cognoscat p̄ma cā: quare z c. C Ad hāc questioez
tria sūt spālīter declānda. s. qz mēsurā oium s̄barū
nō sit in gñe s̄stantie. Itē qz ipsa sit vna s̄ba. Et 3^a
declāndū est qz illa s̄ba sit de^o. C s̄. per modum
Aris. patet in x^o metha^o ubi ueniat s̄bam que sit
mēsurā in genere s̄be. vicit enī qz si est in vnoquo-
qz genere sumere aliqd qz sit mīmū qd sit mēsu-
rā oium in illo genere ut in coloribus albū z nume-
ris vnitatē z in figuris trigonū: silr z de alijs gñi-
bus p̄dicamētoz. opz igit in s̄bi s̄ iuestigare s̄bam
vnā que sit vna mēsurā oium s̄barū. in quo dili-
genter aduertēdū qz in alijs generib^o uenādo mē-
surā non accipiebat genera que sunt in illo gñe ge-
neralissimo z cōparando ad suū genus generalis-
simū: sed ut diuersa in illo gñe gñā accipiens uena-
batur in vnoquoqz ipsoz specialē suā mēsurā ut in
gñe colorū qz est sub qualitate albū accipiebat pro
mēsurā eoz que sunt de 3^a s̄pe qualitatis. z silr pos-
set fieri in prima s̄pe qualitatis que est habit^o z di-
spositio. In gñe sciaz metha^o. In v̄tutib^o aut p̄u-
dētia. nō sic aut facit Arist. in p̄dicamento s̄be. ibi
enī quesuit vnā mēsurā s̄stantiaz que esset mē-
surā totius gñis s̄be z omnium s̄stantiarum exi-
stentiū in gñe s̄be. hanc autē differētē mēsure in

uestigationes z minimi in alijs pdicamentis: z in pdicamento sbe nō vī fecisse Arist. sine cā. Est autem hui⁹ rō z cā: qz nō eodē mō descēsus a gñe in spēs z ab ente in decē pdicamenta. Nā descēsus gñis in spēs est per dīas que dīa est aliqd pter rōnes gñis. vñ gen⁹ de dīa nō pdicat. dīa autē est perfectio z forma spēs. Ens autē non descendit sic in decē pdicamēta per dīas: qz tunc ens eēt gen⁹ ad decē pdicamēta: z tūc nō pdicaret de dīa z illa dīa tūc nō esset ens immediat⁹: igit⁹ est descensus entis in pdicamēta per se z non per dīas. vñ s̄z p̄^{cm} in x^o metha^{cc} ens nō est gen⁹: qz tūc significaret decē pdicamēta per dīas siue mediate dīa. Si autē ponant aliqd dīe entis ille dīe sūt fm rōnē solū z nihil ponūt in re ut ens uey qd est i cōpōne. aut sūt dīe entis alie ad diuersos modos eēndi non in ipō ut in decē pdicamētis. Addit spēs sup gen⁹ dīas z pfectionē de qua nō pdicat gen⁹: non sic autē est de ente respectu pdicamentoz: z qz mēsurā habet rōnē actualitatis z perfectionis ut visus est supra. iō pōt mēsurā cōpetere spēs sub aliquo gñe gñalif simo: que tñ nō cōpetit ei rōne illi⁹ gñis sed rōne sui per se ut colorī cōpetit aliqua perfectio vñ color que nō cōpetit rōne qualitatis que est suoz genus gñalifsimū. Ex his patet qd est sba sit uere: z simplr ens mēsurā q̄ requiritur in subijs puenit enti in quātū ens: quare cōpetit toti: z ex his apparēt 3ª uel tres rōnes: quare nulli aliaz a substantia debet queri mēsurā toti⁹ illius gñis. qm nullū pdicamētū cōtinet ulr entitatē nisi suba. C Itē qz alijs pdicamētis non rīdet huius mēsurā nisi fm qd sunt entia. nō aut sūt entia nisi qd sunt entis. z iō hui⁹ mēsurā quātū ad totū nō cōpetit nisi soli substantiē. C Itē illd eē per qd alia pdicamēta hnt eē est oē simplr sed esse simplr est solius sube: qre soli sube competit talis mēsurā que sit totius z ulr. C Itē ad B adaptatur z 4^m. s. qd mēsurā hēt rōnē pncipiij: nulla aut p̄n^a appropriant alicui pdicamēto que sunt p̄n^a toti⁹ entis. s. nisi soli sube: quare soli toti⁹ sube debet queri mēsurā. C Et ex his psequēter apparet qd illa suba que est mēsurā in gñe sube non est per se nec directe nec per reductiones in illo gñe nec in gñe: qz illa suba est p̄n^m subaruz. p̄n^m aut non est directe in gñe cū pncipiato: nec p reductionē est in gñe tale p̄n^m qd est mēsurā subarū. per hunc enī modū esset limitatū ad illud gen⁹ ad qd reducent. p̄ma autē causa habet utilitatē causalitatis super oia entia: z iō nō limitat ad aliqd genus. C Consequēter ex his declaratur s̄z qd erat declarandū. s. qd illa suba est vna. Nē enī mēsurās aliqua in aliquo gñe est tale: z est p̄mū tale ut albedo est color: z est color p̄m^o: qz ens mēsurās substantiā z est ens z est p̄mū ens. ex hoc aut qd est p̄mū ens est simplicifsimū simplr. sicut z albedo: qd est p̄m^o color est simplicifsim^o: sed nō simplr sed in gñe color: quare simplicifsimū erit ulr eis: z qz simplicifsimū erit: iō z mēsurā non plurificat fm spēm sed s̄z numez ut de mēsurā in colore que est albedo que z si multiplicē s̄z solū est fm numerū: illud igitur qd est mēsurā in gñe sube s̄z eētntā: z fm esse: z fm spēm est vna mēsurā mēsurans oēs subas: z qz si mēsurā multiplicē hoc solū est s̄z numez h^o plurificatio nō est nisi per eētntā. in illa aut p̄ma suba nō est mā: qz tūc eēt cōpositū qd z non simplicifsimū: qre oīno nō plurificat: imo est vñū.

C Itē mēsurā semp est vna per se nec plurificat nisi per accō: in p̄mo autē pncipio non est accō: qz accō presupponit aliquā cōpōitionē: B autem mēsurā substantiaz est deus: qd patet per quatuor que de deo solent dici. s. qd est actus purus: cui omnino nō admiscetur aliqd de potētia ut p̄^{or} super x^o metha^{cc}. C Itē qd in ipso sunt ut dicit p̄^{or} super xj^o metha^{cc} perfectiones omnium generuz. C Itē qd habet virtutē infinitā ut dicit p̄^{or} super 8° phisicoz: z Arist. ibidē. C Item qd ipse causa omnis entis. C Primū patet sic: qz oīs mēsurā est tale z p̄mū tale: quare z B mēsurā substantiē: z est ens: z est p̄mū ens: ens autē habet esse quare illud ens aut est suū esse aut aliud: nō aliud qd tunc esset cōpositū z non p̄mū sicut dicim⁹ intelligentiā cōponi ex finito. s. esse receptioni eē: z natura intelligentiē z ex infinito. s. ex nā intelligentiē: quare p̄mū est suū esse z non aliud: quare est act⁹ pur⁹ sine potētia penitus qz in eo idē est potētia z act⁹. C Secūdū patet. s. qz illud p̄mū cōgreet in se pfectiones oīum generuz. Nā numer⁹ in formis z in quātitate discreta habet modū cōpositū. nam numer⁹ in quātitate discreta q̄to fuerit maior: tāto habet plures numeros in se: z est magis cōposit⁹ z quāto fuerit minor tāto magis simplex ut dī 8° metha^{cc} est eē. Nā quāto forma posterior est cōtinēs in se virtutē minoris forme tanto est simplicior z est cōtinēs in se virtutes z perfectiones omnium formarū p̄cedentiū: vnde negatiuū est in sensitio sicut trigonū in tetragono: z iō sensitio posterior p̄tinet virtutes uegetatiue z est simplicior ea. s. ulr est de sensitio: qz p̄tinetur in intellectu sicut tetragonū in pentagono qz intellectiua hīs virtutē in se minoris numeri p̄tinet oēs p̄fectiōes cāe sensitioe q̄ etiā uegetatiue: ita qd p̄ma forma que in mā recipit est minime simplex z minime hīs de p̄fectione. alie autē posteriores fm qd plus z min⁹ recedūt z plus z min⁹ multiplicant sūt simpliciores: z qd substantia p̄ma est foza siue act⁹ simplicifsimus in infinitū distans a quacūqz forma recepta in mā. iō illa foza hēt rōnē numeri infiniti: z in ipsa sūt pfectiones infinite nō solū perfectiones omnium entium exstins. imo plures. s. oēs que esse p̄nt: qz fm p̄^{or} super 3° phisicoz in infinitū nō solū p̄tinet oia que sunt: sed etiā que esse p̄nt. B arguit eē soli⁹ dei p̄prietas: qre hoc erit mēsurā substantiē. C Itē segtur ex hoc. s. ipm habere virtutē infinitā qd cū ipz sit pur esse illud esse est infinitū: cū nihil sit ibi nisi suum erit vtus ei⁹ suū esse: erit igit virt⁹ infinita sicut z c. C Quartū dem de deo. s. qd sit cā oīs entis siue entitatis patet: qz cā quare calor nō est cā omnis calidi est: qz calor est in mā. Cū igitur cā p̄ma sit ipm esse penit⁹ separatū ab oī mā z potētia ipm erit cā oīs entis: z per hec decā patet solo ad argumenta. C Ad p̄mū dicēdū qd lz mobile z imobile nō habeant idē cōe pncipiū intrinsecū: hnt tamē pncipiū extrinsecū. s. p̄mā substantiam que est mēsurā substantiarum mobilium z immobilium.

C Opponuntur aut vñū z multa fm plures modos: quorū vno vñū z mltitudo z indiuisibile z c. **Tex. ix.**

Questio. v.

Veritur de vno z multo z p̄mo: q̄ re quomodo apponantur

z vī q̄ apponantur p̄uatiue: q̄z ut dī s̄^o metha^o z vnū z multa apponunt ut p̄uatio z habit^o q̄re z c̄. Item dicit indiuisiōem. mlt̄a v̄o diuisiōe s̄z in diuisiō diuisiōi opponit̄ p̄uatiue quare z c̄. C̄p̄. nūis est species multitudinis quare sicut est oppositio in spē ita opz q̄ sit in ḡne: s̄z multitudo vniuer saliter opponitur indiuisiōi p̄uatiue quare z c̄. Ad hāc q̄onē sciēdū q̄ sicut triplex est mlt̄itudo ita cōe est triplr̄ inuenire. iuenit̄ enīz in p̄dicamēto re latiois z ē in p̄dicamēto q̄ntitatis z est extra gen^o. Nā mlt̄itudo s̄z q̄ dicit̄ excedētis q̄dā mlt̄itudi nis nō s̄m q̄ dicit̄ multitudinē simplr̄ sic est in p̄di camēto re latiois z opponit̄ paucō sicut est vidē in lōgitudine z breuitate in linea. nō oīs linea est lōgi tudo. z in s̄m q̄ linea dicit̄ excessū lōgitudinis z breuitatis ad illud q̄d excedit̄ ab alio s̄m lōgitudi nē: sic utrūq̄ est in p̄dicamēto relationis z fundat̄ in lōgitudine simplr̄. z hoc mō dī q̄dā linea longa q̄dā breuis. s̄z oīs linea sit lōgitudine simplr̄: s̄l̄r̄ mlt̄ itudo s̄m q̄ sumit̄ p̄ excessū in mlt̄itudine z pauci tas que opponit̄ utrūq̄ est mlt̄itudo simplr̄. vñ z tā i theatro q̄z in vico sūt mlt̄i hoies simplr̄ in vico tñ pauci dicunt̄ respectu mlt̄oz. i theatro s̄l̄r̄ ē de magno z puo z de sursum z deorsū i pōne. multum igif̄ dī super excessū in mlt̄itudine z paucū s̄z hūc mō dū ei appositū ē utrūsq̄z relatiuē ad alterz fundat̄ in mlt̄itudine simplr̄ z apponunt̄ relatiue sicut rela tiua realia. i. q̄z vī q̄ in vtroq̄z relatiuoz ponantur rela s̄m rē respectu alteri^o. vñ sūt vere relatiua s̄m eē: z est s̄le de s̄l̄itudine q̄ fundat̄ sup̄ albedinēz in diuersis suppositiōis inuētā q̄ s̄l̄itudo est in p̄dica mēto relationis z albedo in q̄litate. Si aut̄ ista re latio q̄ est s̄l̄itudo noiaret̄ noie enīz in q̄ fundat̄ ut diceret̄ albedo: sicut h̄ relatio q̄ est excessus in mlt̄i tudine noiāt̄ noie mlt̄itudis. s̄z equo: q̄zuis ista eg uocatio distinguat̄ q̄dāmō p̄ eī^o p̄p̄riū cor̄rekm̄ ap positū q̄d est paucū: tñc magis lateret̄ in q̄ genere eēt̄ albedo. Est alia mlt̄itudo que cōponit̄ ex vno q̄d est p̄n^m nūi z hui^o mlt̄itudis spēs est nūis qui est q̄dā mlt̄itudo z h̄ mlt̄itudo est in p̄dicamēto q̄nti tatis z hec opponit̄ vni q̄d est p̄n^m nūi sicut mēsu ra ad mēsuratū z ista nō referunt̄ adinuicē s̄rie ita q̄ re lō fundat̄ s̄z rē in vtroq̄z extremo ita q̄ vnū ad alterz referat̄ per se: sed talis mlt̄itudo q̄ est mē sura p̄ vnū referunt̄. vnū aut̄ q̄d est mensura talis mlt̄itudinis nō referit̄ ad mlt̄uz p̄ se: sed q̄z multū p̄ se referit̄ ad vnū. iō vnū referit̄ ad mlt̄ū sicut scia per se referit̄ ad scibile. eē v̄o solū s̄m rōnem est re latio: q̄z nō potest scia intell̄i referri ad scibile nisi quodāmōdo z ex p̄nti intelligat̄ scibile referri ad sciam. vñ in talib^o nō ponit̄ relatio s̄m rē in vtroq̄z extremoz sed in altero s̄m rē z in altero s̄m rōnē. iō posita sciētia ponit̄ scibile sed nō eē. s̄l̄r̄ z in pro posito posita multitudie ponit̄ vnuz sed nō eē. Est z tertia multitudie que cōpōit̄ ex vno s̄m q̄ vnuz cōuertit̄ cum ente z hec multitudo nō est in gene re sicut z vnitas nō est in ḡne imo est extra genus z hec mlt̄itudine opponit̄ sue vnitati sicut habitus p̄uatiōi: vnū enim s̄m q̄ p̄uertit̄ cū ente a nā p̄uatiōis originē trahit̄. Nā ex eo q̄ aliquid hēt esse ens ex eodē hēt q̄ sit in se indiuisū. i. idē sibi z diuisūz ab alijs. ab ista aut̄ indiuisiōe vniuersiūsq̄z entis a se que est p̄uatio diuisiōis uel diuisibilitat̄z s̄l̄p̄ sius assumit̄ rō vnitatis que vnitas cōsequit̄ totuz ens. iō hec vnitas p̄uertat̄ cū ente: a nā in p̄uatio-

nio hēt oriū: nō sic aut̄ de vnitate que est p̄n^m nūi: q̄z ip̄a dicit̄ rē suā positīue z ueriori mō dicit̄ enti tate q̄z vnitas cū ente cōuertibilis. z ideo nō dire cte reducit̄ in vnū q̄d cōuertit̄ cū ente: q̄z habitus nō directe reducit̄ in p̄uatiōe s̄z reducit̄ p̄ in ens z ex cōsequēti in vnū tale: z illud vnū q̄d est prin cipū numeri est p̄p̄riū nomē illi^o entis s̄m q̄z cno ta le acgrit̄ esse per aduentū quātitatis. oīs enim for ma tam accidētalis q̄z substāntialis dat aliqd̄ eē cō positū z aliquā perfectionē z per p̄ns tale eē. Nā sicut h̄ foza sapia dat esse z p̄fectionē aliquā sapiē ti. s̄. esse sapiēs z per hoc ip̄s q̄d dat sibi eē tale dat sibi q̄ sit diuisū ab alijs. s̄. stultis z q̄ sit in se indi uisū. i. q̄ sit idē sibi cū hic sequat̄ oē ens. ideo vnū sic acceptū cōuertit̄ cum ente. S̄l̄r̄ quātitas adue niens cōposito dat sibi eē tale. s̄. esse vnuz nūaliter q̄ vnū est p̄p̄riū nomē talis entis z habit^o z tale eē q̄d dat quātitas s̄m q̄d p̄ficiat̄ rē in se z absolute q̄ dī vnū tale q̄d est p̄n^m nūi magis est ens positi ue dictum q̄z p̄uatiue: s̄m aut̄ q̄ p̄ficiat̄ rez in cō parationez ad suas partes sic est diuisibile. omne enim diuisibile q̄d diuidit̄ nō diuidit̄ nisi in q̄ntuz habet p̄tes z sic dat sibi aliā vnitate q̄ est esse con tinuū q̄d est primū diuisibile. ex hoc aut̄ hēt q̄ sit indiuisū in se. i. idē sibi z ab alijs diuisū. i. nō cōti nuuz z vnū q̄d est p̄n^m nūi nō trāscēdit gen^o quāti tatis. si enim excederet gen^o q̄ntitatis tñc mathe^o posset se intrōmittere de substāntijs quas cōsequit̄ q̄ cōuertit̄ cū ente q̄d q̄d excedit̄ oē gen^o non est mirum in vna quātitate s̄dari diuersa ḡna q̄ntita tem. s̄. p̄tinuam z discretam cū diuersa p̄dicamēta oriant̄ ex nā mot^o ut actio z passio. hanc aut̄ disti nctionez triplicem de vno z multo ponit̄ Aristo. x^o metha^o in fine illi^o capli^o q̄renda est hic q̄d de vno z multo. z per hoc p̄t̄ patere ad argumenta z c̄.

Questio. VI.

Alia dictum est primuz p̄ncipi um ē mēsurā om nium substāntiarum z omnium entū. ideo q̄rit̄ utrum hec ratio mēsure competat deo pro prie uel transumptiue. z vī q̄ transumptiue p̄ hoc q̄ videtur dicere Aristo. x^o metha^o q̄ rō mēsure transfertur ab vnitate z discretis ad omnia q̄re z c̄. C̄p̄. q̄d est p̄p̄rie mēsurā per sui replicationē hēt mēsurare mēsuratū ut de vnitate que replicata mēsurat̄ numerum: quare cum primū p̄ncipiuz non sic habeat mēsurare competit̄ ei ratio mēsu re transumptiue. C̄ Itē p̄fectiones oium generū sūt in p̄mo sicut dicit̄ p̄^o in s̄^o methaphisice: sed tales p̄fectiones nō competūt ei nisi in q̄ntuz habet rō nez numeri quare trāsumptiue erit mēsurā. C̄ In contrarium arguitur. quoniam de rōne mēsure est q̄ sit actu. q̄ q̄d maxie ē actu maxie z p̄p̄riissime habet rōnem mēsure: sed p̄^m maxie est in actu q̄ re proprie z non transumptiue cōpetit̄ sibi mēsurā. Ad hanc questionem dicendum q̄ cuz queritur utrū mēsurā competat deo per transumptionem uel proprie. dicenduz q̄ questio est de hoc non est mē sura. potest autem considerari uel q̄ntum ad nomi nis ipositionē uel q̄ntum ad nominis significatio nem. sicut est videre in hoc nomine natura ut dī s̄^o metha^o. q̄ imponit̄ ab actu: q̄z forma nō notificatur nobis nisi per actū. q̄ntū tñ ad significationem significat magis forma: q̄z nā est p̄n^m mot^o z c̄. ra tio ē p̄ncipij magis cōpetit̄ forme. iō nomē nature

magis significat formā z B significatio est que magis itēdit in nomine pp qd Arist. in eodē 5° methaphisice reducit oīa ad formā que sunt dicta noie nature. vñ materia est natura per respectū ad formā que est nā z mot^o in naturā qz est via in naturā Sic dicēdo dico qz nomē mēsure p q̄tū ad ipsā nois ipositionē cōpetit quātitati discrete qz cōposita z sc̄sibilia p^o nobis inotesctit. id ab his sumimus nominis ipositionē. Si vō q̄tum ad significationē nominis loquamur sic dico qz per oēs modū p p^o cōpetit ratio mēsure z nō transūptiue per omnimodā similitudinē: qz si illō ad qd fit trāslatio z ea a quo eēt oīa similia tūc nō esset trāslatio q̄tū ad illā similitudinē cum trāslatio fiat per similitudinē defectiuaz. Sic autē non transferretur ad eū: immo oīo mēsure proprietaz pfectissime inuenit in eo: qd patet per ea que competūt nomini mēsure. s. qz sit māifesta ul' notissima: propter qd Arist. 1° methaphisice dicit qz mēsure est p quas cognoscunt alia. C Itē qz hēat ordinē ad mēsuratū z qz sit minimū pp hoc enī fuit dictū p^o qz qz hec oīa inueniunt in vno. s. qz est minimū in discretis qz. s. habeat analogiā ad numerū. Itē per replicationē sui mēsurat numerū. id ab ipsa trāsserebat ad numerū z ad quedā alia per replicationem minimi cuiusdā ut in pōderib^o vnciaz ad quedā alia per analogiā ut albi in colorib^o qz alij colores referunt ad ipz nō qz per replicationē albi aliquotiens albi colores habeant. De ratione igit mēsure est qz sit manifesta z per hoc cōpetit qz sit inuariabilis z qz sit p^o. p^o autē pncipiū est manifestissimū qz cū sit ipm p^o verum sicut vult philosophus z Auer. 2° methaphisice euz uolum^o videre sigd sit p^o oportet videre si alia sint talia ppter illud z si sic illō est p^o ut patet in igne propter quem qz alia oīa sunt talia: est primū tale: omne autē verum est verū pp verū primū ut dicit 2° methaphisice: z ex hoc patet qz ipm est manifestum in se qz oportet omne verū sibi esse manifestū. z ut dicit p^o priorum cap^o de reduplicatiōe. C Itē p^o est penitus inuariabile z immobile ut probat octauo phisicorū z propter hoc etiā p^o in ethicis ponit instituz z vtutes mēsuraz propter sui uarietate. p^o autē nō mouet per se sicut mouētur corpora: nec mouetur per accidētia sicut mouent forme corporales: nec mouet ab intelligētia sicut mouent substantie separte que mouent ab intra per desiderū z appetitū ad finē ultimū cui intendūt se quātū possunt assimilari z ideo p^o est penit^o inuariabile. C Itē quantuz ad ordinē quē hēt mēsure ad mēsuratū z q̄tum ad B cōpetūt mēsure tria. videlicet qz nō dependeat a mēsurato. C Itē qz possit eē sine mēsurato z qz sit minimū in quolibet gēe. ppter p^o qz scientia nostra depēdet a reb^o sensibilib^o. ideo nō est mēsure sc̄sibilis sed magis econuerso. z sicut z scientia quarūdā substantiarū separatarū q̄uis non dependeat a reb^o res tamē nō dependent ab illorū scientia. ideo nec eadē sc̄a est mēsure sc̄sibilis. p^o autē sc̄a causans res z ab eadem depēdent res pp qd dicit Auer. sup vndecimo methaphisice sc̄a p^o ē cā rerū. nostra autē est causata a reb^o. C Itē oportet qz mēsure possit esse sine mēsurato nō eē. z pp hoc p^o nō pōt eē mēsure qz nō pōt eē sine linea z id nostra sc̄a nō pōt esse mēsure sc̄sibilis qz nō pōt eē sine sc̄sibilib^o nisi oēs res cōparent ad n^oz in

tellectū sicut artificialia ad sc̄ctiā artificis z tunc oīa nostra cognitio siue sc̄a eēt mēsure oīuz reruz z tūc non depēderet nostra scientia a reb^o. isto autē modo nō cōparant nec ad nos nec ad aliquas nisi solū ad p^o ad cui^o itellectū oēs res cōparant sicut artificialia z causata ab eo. z id sc̄a sua pōt eē sine sc̄sibilib^o. C Itē opz qz mēsure sit minimū in q̄libet genere. i. p^o autē pncipio est oīmō vniformitas z oīmōda simplicitas z penitus indiuisibilitas z fm has pprietates mēsure diuersimode trāsseret ratio mēsure ad alia oīa ab illa mēsure qz oīa alia aliquo mō sūt diuisibilia z et ipsa vnitas aliq. mō ppter hoc. s. qz est i cōtinuo. sic igit q̄tū ad significationē nominis qz est mēsure oīa: s. sūt de rōne mēsure pprie z pncipalr sūt in p^o z ab ipso transferuntur ad alia q̄tū ad nois significationē. s. q̄tuz ad nois pōnē z q̄tū ad nos qz p^o nobis sūt nota cōposita z sc̄sibilia trāsseret nomē mēsure a quātitate discreta ad alia z pp hoc p^o ad p^o argumentum. C Ad 3° dicitū qz oīa que sūt in p^o sūt ibi ut oīno idē z vnū fm rē z nō plura nisi per respectū ad itellectū nostrū z q̄tū ad hoc ponim^o ipz sub rōne numeri infiniti cū dicim^o qz in eo sūt pfectiōes omnīū generū z plus. vñ sic ipz ponē numez nō tollit in ea rōne vnitatis z simplicitatis. C Ad 3° dicitū qz per replicationē sui nō inest mēsure vñ mēsure est: s. tali mēsure que est minimo in q̄titate respectu mēsurati ut vnitas respectu nūi. Nā vnuz ipz qd ē passio p^o mot^o nō mēsurat oēs simul in certos z determinatos. z dico qz mēsure magis est propriū cōtinere qz cōtineri ut patet in p^o pncipio z in alijs simul z omnīū spiritualitū proprium est magis cōtinere qz cōtineri. vñ dicit in libro de aīa qz aīa magis cōtinere corp^o qz econuerso. id p^o p^o non est mēsure trāssūptiue propter hoc quod non mēsurat per sui replicationē etiam non obstāte hoc potest esse proprie mēsure.

C Explicit liber decimus methaphisice.

De substantia quid est theoretica est: magis substantiarū pncipia z eē querūtur: dubitabit autē utiqz aliqs ex quali nō entis est genere. Tripliciter enī nō ens. Si itaqz ē aliqd positio: attamē nō ex quocūqz sed alterum ex altero: neqz sufficiens qz simul res omnes z c. Tex. j.

C Incipit liber vndecimus methaphisice.

Questio. I.

De substantia quidez theoretice.

De dicit q̄rit de illo vbo qd dicit p^o Anax. qz si mā est vna z agēs itellectū ē vnū qz effectus sit vn^o qz diuersitas effect^o p̄suppōit diuersā māz z vñ qz sic: ut dicit 9° methaph^o tra nō ē i pō ad statū sed cupit: qz vnicuiqz effectū adaptat ppria materia sua q̄re z c. C Preterea dicit in libro de causis qz oē qd recipit in aliquo recipitur per modū recipientis: sed omnis receptio reducit ad numerū quare si diuersi debēt esse effectus oportet diuersas eē receptiones z diuersa recipientia quare z diuersa materie. C In contrarium est quoniam vnus artifex potest ex eadem materia facere scānuz z archam que sunt diuersi effectus. Ad istā qōnē quidā sic dicit qz euz omne agēs redu-

est ad vniuersum agens p^militer et esse patiens vel materia ad vnam materiam p^mam. et tunc habemus vnum agens p^mum et vnam materiam p^mam et hec duo p^mia sufficiunt ad diuersitatem effectuum: et h^o p^o q^o materia nihil facit ad factum sed diuersitas rerum est ab agente: materia non se extendit ad subiecta separata: quia in eis non est materia. op^o igitur q^o huiusmodi diuersitas effectuum non sit a diuersitate materiae sed ab agente. Item quanto agens superius est tanto minus presupponit subiectum in sua actione ut p^o in agente: per arte quidem agens debilius est inferius quod nulla. id presupponit in actione sua compositum ex materia et forma. et ideo omnes forme quod inducit artifex sunt accidentia. nam vero que est agens potentius et superius non presupponit in sua actione nisi tantum materiam. et ideo potest inducere formas subales in materia. cum igitur p^mum agens nihil omnino presupponat in sua actione quare diuersitate rerum in vno p^mordio poterit producere absque diuersitate materie. sed isti sic dicentes bene dicunt in hac. scilicet. quod ad p^mordium omni rerum non tantum est p^m via p^obi nec tantum per omnem viam negare vias Aristoteli. modus enim platoniorum et peripateticorum oppositus fuit inuestigando platonici cum ad intelligendum incipientes volebant inuestigare sensibilia. peripatetici vero e^o. scilicet. semper a sensibilibus et ab his que eis apparuerunt in sensu processerunt ad intelligibilia. et ideo omnes positiones Aristoteli. semper inveniunt vere saltim quod ad aliquid vias eorum que apparerunt in sensu. et h^o Aristoteli. non ponat factum mundum sed quod oportet ponere. posuit tamen omnia causata ab ipso p^mo et facta sed non incepisse in duratione. et h^o illud sit factum non impossibile dixit: dixit autem ex hoc quod ex apparerunt in sensu non potuit videre nisi mundum eternum quoduis etiam ex his non possit plus probari hoc quod illud. Et propter hoc p^otermittis p^mio rerum p^mordium loquamur sic ut loquitur Aristoteli. in rebus factis: qualiter ex his rerum inuestigat diuersitatem. Inuenerunt uel viderunt peripatetici duplex agens in natura uel. scilicet. et particulare. uel corpora celestia. particulare ut hinc hominem et hinc asinum. alterius viderunt quod agens uel nihil est eorum que sunt perfecta in genere generata perfecta quod nihil uel equus et quod nihil ageret sine agente particulari ueniende cum generato in specie: propter quod dicit Aristoteli. 2° phi^o. quod homo generat hominem et sol quoduis animal. diceret quod possibile est hominem virtute stellarum generari ex terra ut mare que deridet 3°. Alia uero imperfecta in genere bene generaret agens uel sine particulari ut bubones de vino et apes de uaccis sine particulari agente ueniende in specie. scilicet. ape uel bubone et h^o. per hoc deueniunt in h^o quod ista non fiat sine transmutatione et motu. alterius diuiserunt motum in duo. scilicet. in motum ad formam et in motum ad situm ita quod motum illud in quo est plus transmutationis attribuerunt agentibus particularibus inferioribus et hic est motus ad formam alium autem motum in quo est minus transmutationis. scilicet. motum localem qui non transmutat substantiam mobilis attribuerunt substantiis separatis vniuersalibus. vnde dicitur quod ab agentibus illis non potest in materia aliquid motus uel transmutatio egredi nisi motus localis ad situm et mediante ista causant alias formas et diuersos effectus in inferioribus: et ita quod sicut corporeum vniuersale non potest in effectu maxime in genere nisi determinet per agens particulare. Sic tamen ponebat quod intelligente separte non possunt in transmutatione ad formam nisi determinent per motum localem corporis celestis qui motus mediante agente particulari potest perfecta causare. vnde dicit Averroes. sup 5° metha^o quod uel transmutat materiam nisi per aliquid quoddam

plus transmutatum. scilicet. corpus celeste. secundum hoc igitur op^o ad diuersitatem rerum: ut iam visum est non solum regradit diuersitas agentium particularium et vniuersalium uerum etiam diuersitas materiae: que h^o sit vna secundum subiectum in omnibus h^oribus eam. est tamen diuersa secundum diuersas habilitates ordinate quodammodo recipit omnes formas ad quod est in potentia. vnde ex spermate equi non fit homo. nec e^o. vnde materia proximorum diuersa est: et quod Anaxagora. posuit diuersitatem rerum esse ab agente intellectu ex presuppositione materie et hac materiam posuit vnam. scilicet. vnum chaos. ideo arguitur hac via directe contra eum Aristoteli. quod non erit secundum hoc nisi effectus vnius. C^o Notandum autem quod secundum p^ocm materia diuisa inter ens actu et non ens purum quod nihil est. et quod creatura est finita et comparata ad primam causam est interea finita distantia eo quod p^mum est in infinitum positive. id est. habet esse uel entitatem in intentione uel vigore in infinitum. comparata uero ad nihil comparant ad infinitum priuatiue: quia nihil penitus nihil ponit. Hinc autem tertia est quod creatura comparata ad primam causam cum prima causa sit infinita in appropinquando ad ipsam non est status. vnde non est ponere aliquam intelligentiam a deo simpliciter et propinquam sed quoniam sit ponere propinquior et sic in infinitum: quia in infinitum distat p^mum simplex. unde in creatura non est status in appropinquando ad p^mum sed in distando est status ut ad primam causam. vnde est de creatura comparata ad nihil. quod non potest esse aliquid propinquius quare diuisa esse medium in omnino nihil et ens actu: sed non est status in distando: quia infinita potest esse media iter nihil et materiam primam et causam primam que a nihil distat in infinitum per se: et quod est simplicissimum in fine. et ideo quod ens omnino est vnum simplex in quantum autem intellectus quoduis nihil intelligat nisi se intelligit tamen se esse ens quoddam inmutabile ab alijs entibus in quantum ipsius est similitudo et excedit omni entium. Et ex dictis est videre quod cum bonum dicat quod posituum et a natura diminuta positua uadit ad magis positua quod tandem deueniet ad naturam finem positua in fine propter quod uenit porrexit bonum simpliciter cui nihil admiscet de malo penitus. e^o autem est de malo quod cum dicat naturam priuatiua uadit deficiente a natura deficiente positua: et quod non quod erit peruenire ad nihil imo quantumcumque sit priuatiua. est tamen careria in aliquo subiecto quod dicitur priuatum aliqua natura. et ideo non est ponere summe malum cum nihil sit admixtum de bono. C^o Ad argumentum in contrarium non arguit de factioe naturali sed artificiali et c.

C Postea que ex vniuerso fit substantia. Hanc et que nature sunt substantie et alia: aut enim arte: aut natura sunt: aut fortuna: aut casu. Ars igitur principium est in alio: natura autem principium in ipso etc. *Tex. xliij.*

Questio. II.

Queritur utrum generatum a seipso et non generatum a seipso: sint eiusdem speciei. et quidam dicit quod vniuersaliter sunt eiusdem speciei: quia homines qui generantur ex terra sine homine generante et homines alij sunt eiusdem speciei: cuius opinionis fuit Averroes. ut Averroes. sup 8° phi^o. et h^o falsum est: quia celum per se non potest sine agente particulari in alia perfecta. agens enim particulare comparat ad agens uel non solum ad hoc quod citius producat generatum sed aliquid etiam quod producat. quia aliqua potest agens vniuersale cum agente particulari que non possit agens vniuersale per se solum. Ideo dixerunt alij directe viam oppositam. scilicet. quod generatum

a simili z gñatū nō a sili nūq; sunt eiusdē speciei ut vn^o mus gñat^o ex terra z vn^o gñat^o ex coitu. z ue rū est q^d Auerro. dicit hūc murē z illū nō eē eiusdē spēi. s; pp hoc vniuersalr dicere nō ē cōueniēs. nō enī vniuersaliter pueniēs est dicere q^d ignis gñat^o ab alio igne z gñat^o a motu nō sit eiusdē spēi. imo ois ignis oi igni est idē specie sicut ois aqua omni aq^d pp qd videt eē tenendū viā mediā. vñ aduertē dū q^d sicut hō generās hoīem ex hoc q^d pfectus est in specie hoīs; qz gñans hēt actu formā gñati z in mā. pducit sibi silem formā z silitudinē. pp qd tūc dicit pfectū cū pōt in gñatione z sibi siliis. Sic silt^r in pma cā ut dicit Auerro. sup xj^o metha^c cōgregā tur oēs pfectiones quoruūcūq; genez ita q^d est for ma ois forme ita q^d pōt qdā pōt quecūq; forma. iō per se z sine agēte pticulari pōt in pductionē cu iuscunq; speciei similis in specie ita q^d pductū ab ipso p se solū z pductū ab agēte pticulari p se sūt eiusdē spēi penit^o. Sed tñ qz nō videm^o istū modū ad sensus in nāō dicēdum est alr. Sciēdū igit q^d vniuersū sic est ordinatū q^d semp supma iferioz at tingit infima supioz uel supremoz. z iō fm Isaac noster itellec^o dī eē ymbra itelligētie z sēsus i ym bra rōnis. vñ dicēdū q^d corp^o celeste p se nō pōt in aialia pfecta sed pōt in impfecta. S; rō est; qz aial impfectū ē sicut nō aial uel insensibile pfectū; z qz celū pōt in pductionē insensibilis z nō aialis pfe cti. s; ignis qui est sicut aial impfectū. iō pōt in pdu ctionē aialis impfecti z h^o est uli^m posse celi p se si ne agēte pticulari. z iō h^o aial qz tūcunq; vile sit no bili^o igne nō tñ est pfecte aial sicut ignis est ignis. z iō gñat^o p motū celi est eiusdē spēi cū igne gñā to ab igne z ita pfect^o est in specie ignis vn^o sicut al ter qd p; qz utrūq; uel uterq; pter sibi siles eius. dē spēi pducte nō sic ē aial p motū celi gñatū solū; qz est aial impfectū. z iō nō est eiusdē spēi cū aiali qd pōt gñare. z iō mus gñat^o ex terra p motū celi siue corpis celestis nō est eiusdē spēi cū mure gñā to p coitū. pp qd h^o aialia non a sili gñata nūq; gñant. z iō cū ois mala sit sterilis mulus nō ē eius dē spēi cū asino; qz asin^o gñat. z est rō. qz qñ passuz nō pōt ppter repugnatiā māe oīno assimilari agē ti assimilat quoquomō et qz tū vicin^o pōt. sicut est videre q^d corpus celeste agēs in hoc cum inferiora nō possūt assimilari oīno corpi celesti participāt saltē formā quā p se hūt corp^o p illō efficere p mo tū. s; calorē. Silt^r cā p^o agēs in iferiora. cū iferiora nō pōt assimilari ei pticipāt sicut pōt esse tale. Sic qz qdā gñata nō a sili in specie. sūt eadē in specie cū generatis a simili in specie z quedam non z ē.

Questio. III.

o **Unde** ultimo qñ de hac ppositiōe Aristo. q^d oē qd fit fit a cōue nite in specie de q^d Themisti^o reprehendit Aristo. dicēs eū eē diminutū in ppositiōe hac. qz aialia gñata p putrefactionē nō sūt a sili in specie dicit in Alexander ut recitat Auer. in cōmēto super xj^o metha^c q^d ista ppositiō uerificat trib^o cōditioni bus appositio. s; q^d illō qd nō fit a casu z hoc dicit ppter aialia pdicta que ponit fieri a casu. Itē q^d nō fiat illō qd fit ab agēte q^d qdez agēs sit qre inst^r. vñ nō opz q^d si corrigia faciat dolorē in ymbilico q^d corrigia sit dolor; sed bene eēt forma doloris in agēte pncipali nisi forsan ageret a casu. z nō ex in tētiōe. C^o Itē q^d nō fiat illō qd fit ab agēte media

to. sed immediato; qd dicit ppter p^o qd est agens mediatiū. iō cū his q^d sūt nō puenit in spe. z p qdē illō ultimū uez nō est; qz oia que sūt h^o inferi^o sunt quedā silitudo pmi agentis. z qz Aristo. habet p positionē. s; oē qd silit a sili siue cōuenienti in spe sibi. pcessit simpl^r. iō nō opz sic vificare qbūsdam appositio. cā aut qre Alexā. his p ditiōib^o apposit^o ipsam vificauerit ē; qz in his oib^o q^d sūt ad ea a qb^o sūt qrebat omnimodā silitudinē in specie. hāc au tē nō opz qre in oib^o. sit enī ex viro femina z mu lus ex asino. aialia ē gñata per putrefactionē non sūt a casu; qz nulla spēs in nā est a casu. dñr aut fie ri a sili. qñ a corpe celesti in quo qdām sunt oēs forme corpales z corruptibiles z pzo tāto qz for ma celi tminat totū appetitū māe celi ad alias. z iō illa forma facit illi māe quadāmmodo qd facerēt oēs forme corpales si essent. z iō sūt a sili quodā modo. Itē nō vidit Alex. q^d forma artis siliis est artificiato. ita. s; q^d in qz tum in oi inst^ro reseruat rō artis fm intētiōe; qz inst^rum non agit nisi in vtute forme artis que in agēte pncipali. s; in artifice z ē. C^o hoc p dicit in x^o metha^c. C^o difficultas nō ue nit ex pte rei s; ex dispōne itellec^o nri. C^o pma ueritas est cā ois vnitatis. C^o nō ē pcedē in isti tū in aliquo gñe causaz neq; fm rectitudinē ne qz fm spēm. C^o Que z quot ipedimēta adiscēdi ue ritatē. C^o ydee nō sūt utiles gñari in C^o ydee nō sūt. C^o ydee nō sūt aride res nā les. C^o icōueniēs ē ipsas ydeas ponere substāti as sepatas. C^o icōueniēs ē ipsas ponē eternas C^o nō sūt apd res artificiales. C^o ydeas qz plo dicit insors nō sūt p^o rerū naturalū. C^o nō sūt p^o rerū mathematicaz. C^o nō sūt pncipia rez geometricarū. C^o ydee nō sunt causa eēndi C^o non sunt causa cognoscendi.

Explicunt questiones excellentissimi doctoris Eg dii Romani sup nonnullos libros Methaphisice Aristotelis: Uenerijs ipresse per Simonē de Lue re mandato domini Andree Lorensani de Asula 7. octobris. 1501.

Registrum a b c d e oēs quaterni.

C Incipit tabula questionum methaphysicalium Egidij Romani archiepiscopi ordinis diui Augustini sup libros metha^{ce} Aristo.

C Sup primus librum hec qones tangunt.

- Utz metha^{ce} sit finis siue beatitudo ipsi^o hoio. 1
- Utz vnūquodq^o nāliter ferat in suum finem. 2
- Utrum hoies nāliter appetitū sciētīā desiderēt. 3
- Utrum oēs hoies appetant methaphysicam. 4
- Utrum deus sit subiectū in meth. 5
- Utrum idem sit esse de consideratione alicui^o sciētie z esse subiectū illius scientie. 6
- Utrum deus sit subiectum alicuius. 7
- Utz de^o sit de p̄sideratiōe alicuius scie spālis. 8
- Utz de^o possit eē de p̄sideratiōe methaphysici. 9
- Utrū scia sit nobilior ex eo q^o nō p̄siderat deū pro s̄bo sed considerat ip̄m inq̄tum ens. 10
- Utrū cā sit s̄m istius scientie methaphysice. 11
- Utrū sensus p̄ter utilitatē vite debeat diligi. 12
- Utrum p̄bare dilectionē sciētie per dilectionē sensus sit p̄bare dilectionē scie per signū. 13
- Utrū visus sit magis diligēdus iter oēs s̄sus. 14
- Utrū visus oīas pluriū rerū nobis oīdat. 15
- Utrum b̄uta habeant prudentiam. 16
- Utrū solus audit^o sit sensus disciplinabilis. 17
- Utrū expimētū sit ex pl̄ibus memorijs. 18
- Utrum ars generetur experimento. 19
- Utrum artifex sit melior experimento. 20
- Utz artes mechāice sint meliores speculatiuis. 21
- Utrū sapientis sit omnia scire. 22
- Utrū sapiētia siue methaphysica sit difficilis. 23
- Utrum scientia ista sit certissima. 24
- Utrum ista scientia sit libera uel serua. 25
- Utrū ista scientia habeat regulare alias. 26
- Utrū s̄bitālis cōpetat suscipe magis z min^o. 27

C Sup scdm librum hec q̄stiones tangunt.

- Utrum ueritas sit possibilis. 1
- Utrū ueritas habeat esse in ip̄o intellectu. 2
- Utrum aliqua ueritas sit incomplexa. 3
- Utrum ueritas z scientia differant. 4
- Utz vitas icōplexa sit difficilis ad coḡscendū. 5
- Utrum ueritas sit difficilis. 6
- Utrū vitas sit impossibilis ad cognoscēdum. 7
- Utrum difficultas in cognitione vitatis sit ex parte nostra an ex partererum. 8
- Utrū intellectus humanus corpi corruptibili p̄iunct^o possit deū z s̄bas sepatas intelligere. 9
- Utrū dato q^o intellect^o eēt preparatio quedā sicut posuit Anaxa. possimus per talem preparationem intelligere substantias separatas. 10
- Utrū intellect^o noster p̄ intellectū istaz q̄ditatum inferior^o possit s̄bas separatas intelligere. 11
- Utrū intellect^o noster p̄ s̄ q^o seip̄m intelligit possit huiusmodi substantias intelligere z eēt māles. 12
- Utrum dign^o sit ip̄m intelligē substantias materiales q̄; imateriales. 13
- Utrū ex vnione nostri intellect^o ad intellectuz agēte possim^o substantias separatas intelligere. 14
- Utrū hō in hac vita possit h^o s̄bas itelligere. 15
- Utrum sit vna aliqua ueritas simplex. 16
- Utrū ab vna ueritate oīa uera possint dici uera. 17
- Utrum sit status in causis efficientibus. 18
- Utrum sit status in causis materialibus. 19
- Utrum sit status in causis finalibus. 20
- Utrum sit status in causis formalibus. 21

Utz sit eadē dispō rei i sua vitate z i sua ēritate. 22

C Super quartum librum hec q̄stiones sūt.

- Utrū aliq̄ scia possit p̄siderare ens s̄m q^o ens. 1
- Utrum ista scia sit vna. 2
- Utrum ens sit equiuocum an analogum. 3
- Utrum oīa que dicunt analogica dicant z per analogiam ad vnum numero. 4
- Utz vnū qd est p̄n^m nūi cōuertat cum ente. 5
- Utrū possit eē aliqd vnū qd p̄uertat cū ente. 6
- Utrū vnū addat aliqd supra ens. 7
- Utrum vnum qd est p̄ncipium numeri differat ab vno quod cōuertitur cum ente. 8
- Utrū vnū addat aliquid rōnis supra ens. 9
- Utz vnū qd est p̄n^m nūi iuciat i s̄bitātis sepat. 10
- Utz d̄ vnitate q̄ ē p̄n^m nūi possit p̄dicari q̄titas. 11
- Utrū circa illō p̄n^m impossibile est aliqd simul esse z non esse possibilis sit error. 12
- Utrum illud p̄ncipium impossibile est aliquid simul esse z non esse possit demonstrari. 13
- Utrum substantia de aliquo demonstrat. 14

C Sup sextum librum hec sunt q̄stiones.

- Utrū vna cognitiōe declare^r q̄qd ē uel esse. 1
- Utrum accidentia habeant aliquam entitatem. 2

C Sup septimū librum hec sunt q̄stiones.

- Utrū substantia sit prior accēte tempore. 1
- Utrū accētia hēant diffōnem per additamēta. 2
- Utrum res sit idem cum sua quidditate. 3
- Utrum quidditas sit quidditas. 4
- Utrū diffinitio habeat partes. 5
- Utrū particulare mathematicū sit icorruptibile. 6
- Utrum particularia possint diffiniri. 7
- Utz pres q̄titatiue igrediant diffōnē sui toti^o. 8
- Utrum genus in diffōne ponat ut materia. 9
- Utz oīa hēat rōnē actualitaz z dicat qd i actu. 10
- Utz addēdo oīam ḡni in diffōne fiat nugatio. 11
- Utrum substantie sepatate habeāt diffōnem. 12

C Sup librum octauū hec sunt questiones.

- Utrū p̄ nomē significet forma ante aggregatum. 1
- Utrum in corporibus celestibus sit materia. 2
- Utrum eadem sit materia in corporibus celestib^o z in istis inferioribus. 3
- Utrum dimensiones indeterminate p̄cedāt formam substantialem in materia. 4
- Utrum quomodo dimensiones itermine p̄cedāt formam substantialem in materia. 5

C Super librum decimū hec sūt questiones.

- Utrū mēsurā sit in eodē ḡne cū mēsurato. 1
- Utrū oīa que mēsurant: mēsurant vna mēsurā. 2
- Utrum oīa mensurentur minimo sui ḡnis. 3
- Utrum oīum substantiarum sit vna mensura. 4
- Utrum quomodo opponantur vnus z multa. 5
- Utrum ratio mensure competat deo proprie uel transumptiue. 6

C Sup vndecimū librum hec sūt q̄stiones.

- Utrum si materia esset vna z agens q^o esset semp̄ effectus vnus. 1
- Utrum generatum a simili z generatum a non simili sint eiusdem speciei. 2
- Utrum illa p̄positio Aristo. q^o omne qd sit: sit a simili in specie sit uera. 3